

Miljøgodkendelse af
Kobbelskov, Fjelstrup Landevej 8,
6100 Haderslev

§ 12 Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

23. marts 2010

Haderslev Kommune

Natur og Landbrug

Rådhuscentret 7

6500 Vojens

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	4
kommunens afgørelse	5
1 Resumé og samlet vurdering	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	6
1.2 Ikke teknisk resumé.....	6
1.3 Offentlighed	8
2 Generelle forhold	10
2.1 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
2.2 Gyldighed.....	10
2.3 Retsbeskyttelse.....	11
2.4 Revurdering af miljøgodkendelsen	11
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	12
3.2 Placering i landskabet.....	13
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	16
4.1 Husdyrhold og staldindretning	16
4.2 Ventilation	18
4.3 Fodring.....	19
4.4 Energi- og vandforbrug.....	20
4.5 Spildevand herunder regnvand	21
4.6 Affald	22
4.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	23
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	24
5 Gødningsproduktion og -håndtering	26
5.1 Gødningstyper og mængder	26
5.2 Flydende husdyrgødning.....	27
5.3 Gyllekøling	28

6	Forurening og gener fra husdyrbruget	30
6.1	Ammoniak og natur.....	30
6.2	Lugt	31
6.3	Fluer og skadedyr.....	32
6.4	Transport.....	33
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	34
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	35
6.7	Lys.....	36
7	Påvirkning fra arealerne	37
7.1	Påvirkninger af søer og vandløb.....	40
7.2	Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	41
7.3	Påvirkning af Beskyttet Natur, Natura 2000 og arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	43
7.4	Kvælstof til grundvand.....	46
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	47
9	Alternative løsninger og 0-alternativet	56
9.1	Alternative løsninger.....	56
10	Husdyrbrugets ophør	58
11	Egenkontrol og dokumentation	59
12	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	61
13	Bilag	63
	Bilag 1. Grundlag for vilkår og lovgivning.....	63
	Bilag 2. Kort over placering af anlæg.....	65
	Bilag 3. Afstand til nabo mv.....	65
	Bilag 4. Kort over grundvand.....	65
	Bilag 5. kort over overfladevand.....	65
	Bilag 6. Kort over landskab	65
	Bilag 7. Kort over § 3-natur.....	65
	Bilag 8. Kort over § 7-natur.....	65
	Bilag 9. Kort over natura-2000	65

Bilag 10. Kort over oplande og fosfor	65
Bilag 11. Indretning i eksisterende bygninger	65
Bilag 12. Indretning i ny bygning	65
Bilag 13. Afløbsforhold	65
Bilag 14. Udbringningsarealer	66
Bilag 15. Beplantning	66
Bilag 16. Beredskabsplan	66
Bilag 17. Kort over gylletransportveje	66
Bilag 18. Udtalelse fra Kolding Kommune ang. arealer beliggende i Kolding kommune	66
Bilag 19. Oversigt over flexibilitetsberegninger	66

DATABLAD

TITEL: § 12 MILJØGODKENDELSE

ANSØGNING: NR. 6459 (version nr. 8)

DATO FOR GODKENDELSE: 23. MARTS 2010

BEDRIFTENS NAVN: KOBBELSKOV

CVR-NR OG P-NUMMER: 20592370 OG 1002292303

CHR NUMMER: 111390

EJENDOMSNUMMER: : 5100022898

MATR. NR :421

EJERLAV: Fjelstrup Ejerlav, Fjelstrup

ADRESSE:Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: AVLSCENTER ESKEGÅRD I/S V/ERIK OG JØRGEN SCHULTZ, TLF. NR.7456 6576, E-MAIL JORGEN@ESKEGAARDDK

KONSULENT: POUL FRIIS, KOLDING HERREDS LANDRUGSFORENING, NIELS BOHRVEJ 2, 6000 KOLDING, TLF. NR. 634 1793 E-MAIL PKF@KHL.DK

TILSYNSMYNDIGHED: HADERSLEV KOMMUNE

EKSTERN RÅDGIVER: RAMBØLL DANMARK A/S

KOMMUNENS AFGØRELSE

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 12, stk. 2 på Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev, matr. nr. 421, Fjelstrup Ejerlav, Fjelstrup til udvidelse af dyreholdet fra 218,38 DE (smågrise og sopolte) til 369,94 DE (smågrise og polte/slagtesvin) og til opførelse af en fratsstald og en gyllebeholder med et volumen på 5.200 m³.

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af den miljøtekniske redegørelse, kommunens vurdering og vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg samt bedriftens samlede arealer under CVR nr. 20592370. Arealerne er fælles med ejendommen på Møllegade 9, 6100 Haderslev og godkendes samlet med denne miljøgodkendelse.

Derudover er der med miljøgodkendelsen dispenseret fra lovens krav til afstand til vej og naboskel (§ 8 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.).

Der er ikke med denne miljøgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

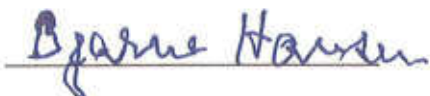
Miljøgodkendelsen er udarbejdet af: Rambøll Danmark A/S

Haderslev Kommune, den 23. marts 2010

Sagsbehandler: Karen Jakobsen, Rambøll Danmark A/S

Kvalitetssikring: Christence R. Andersen, Rambøll A/S

Journalnummer: 09/20269

Bjarne Hansen

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Avlscenter Eskegård I/S, v/Erik og Jørgen Schultz, Møllegde 9, 6100 Haderslev har ansøgt om en miljøgodkendelse for:

- ❖ Udvidelse af svinebesætningen fra 7.500 smågrise og 7.400 sopolte (30-100,3 kg) til 12.250 smågrise (7,3 – 32) kg og 12.133 polte/slagtesvin (32 – 100/106 kg) årligt, svarende til en udvidelse fra 218,38 DE til 369,94 DE¹.
- ❖ I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny fratsstald på ca. 1.800 m² og en ny gyllebeholder med et volumen på 5.200 m³.

Miljøgodkendelsen omfatter produktionen på Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev, hvor 12.250 smågrise og 12.133 polte/slagtesvin årligt opstaldes. Staldene er beliggende ved Åsbakkevej øst for stuehuset. Avlscenter Eskegård I/S drives som en opformeringsbesætning, og på ejendommen Fjelstrup Landevej 8 findes opdræt af smågrise og sopolte, som sælges til videre produktion. Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealerne tilknyttet CVR nr. 20592370 (for svineproduktionen på Møllegde 9, 6100 Haderslev og Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev).

Ansøgning nr. 6459 om miljøgodkendelse er indsendt til Haderslev Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 29. juli 2009.

Sønderjyllands Amt har den 23. august 2003 afgjort, at den nuværende produktion ikke var VVM-pligtig efter planlovens bestemmelser.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af vilkår, der fremgår af godkendelsen.

Udover miljøgodkendelse af bedriftens produktionsanlæg, besætning og udbringningsarealer, som meddeles ved denne skrivelse, er der i tilknytning hertil givet fire § 16 godkendelser af aftalearealerne knyttet til Bukshavevej 8, 6100 Haderslev, Knud Skovvej 14, 6100 Haderslev, Møllegde 41, 6100 Haderslev og Fabriksvej 1, 7000 Fredericia.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser eller dispensationer fra Haderslev Kommune.

Kommunen skal gøre opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at indhente de relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning. Dog har kommunen en vejledningspligt overfor ansøger – særligt hvor kommunen selv er myndighed for pågældende bestemmelse. Der skal gøres opmærksom på, at der skal søges om udledningstilladelse af tagvand.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse

² Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Svineproduktion på Fjelstrup Landevej 8 udvider fra de nuværende 7.500 smågrise og 7.400 sopolte, i alt 218,38 DE til 12.250 smågrise (7,3 – 32 kg) og 12.133 polte/slagtesvin (32 - 100/106 kg), i alt 369,94 DE. Der hører i alt ca. 319 ha udbringningsarealer til produktionen. Derudover er der ca. 306 ha gylleaftalearealer, som ikke er omfattet af denne godkendelse. Miljøgodkendelsen omfatter tillige udbringning af husdyrgødning fra Møllegde 9 samt opbevaring af en del af husdyrgødningen (gylle) fra denne ejendom. Der bliver udover denne miljøgodkendelse udarbejdet fire § 16 godkendelser til gylleaftalearealerne. Alle udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 10 km fra Fjelstrup Landevej 8. Arealerne fremgår af bilag 14.

Placering

Der bliver etableret en ny fratsstald på ca. 1.800 m², som placeres øst for de to eksisterende fratsstaide. Byggestil og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg med gule betonelementer og grå tagplader. Øst for den eksisterende gyllebeholder opføres en ny gyllebeholder – også med fast overdækning - med et volumen på 5.200 m³. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet. For at mindske det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab stilles der vilkår om beplantning ved produktionsanlægget.

Derudover er der med miljøgodkendelsen dispenseret fra lovens krav til afstand fra den nye stald til vej og naboskel (lovens § 8). Der er under 15 m til vejen og under 30 m til naboskel, jf. afsnit 3.2.

Lugt

Produktionen vil forsætte i de eksisterende stalde samtidig med at der opføres en ny fratsstald. Nærmeste nabo (Fjelstrup Landevej 5) ligger ca. 440 meter fra de eksisterende stalde og ca. 500 meter fra den nye stald. Den beregnede geneafstand for lugt er 246 meter. Der ligger byzone og samlet bebyggelse i en afstand på ca. 710 meter, hvor den beregnede geneafstand er henholdsvis 665 meter og 529 meter. Lugtgeneafstandene er således overholdt. Der er intet sommerhusområde indenfor 1000 meter fra produktionen eller lokalplanlagte boligområder indenfor 664 meter fra produktionen. Endelig er der et rekreativt område i en afstand på ca. 690 meter sydvest fra produktionen.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre at antallet af transportere ud over gylletransporter øges fra ca. 278 til 331 årligt. Antallet af gylletransporter er opgivet fælles med Møllegde 9 og øges fra ca. 350 til 475. De anførte transportveje for gylle til markerne og stigende antal transportere i øvrigt vurderes ikke at medføre væsentlige gener for områdets beboere, idet der ikke køres gennem større bymæssigt område.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1 km fra anlægget og det nærmeste Natura-2000 område "Lillebælt" ligger ca. 2,8 km væk. Indenfor 1000 meter fra ejendommen ligger indvidere 2 mindre engområder. Områderne ligger hhv. ca. 760 meter og 900 meter syd for produktionsanlægget. Det vurderes dog ikke at udvidelsen vil have væsentlig påvirkning af naturområderne.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Hvilket ligeledes gør sig gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand.

Ca. 128,4 ha ligger i nitratklasse I og 189,2 ha ligger i nitratklasse II. Dvs., at arealernes evne til at denitrificere er ringe og ligger mellem 0 og 75 pct. og Natura-2000 området er klassificeret som sårbart eller meget sårbart vandområde. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 46,1 kg N/ha hvilket er mindre end den maksimalt accepterede gennemsnitlige kvælstofudvaskning på 46,2 kg N/ha.

Ingen af udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Ca. 26 ha af udpredningsarealerne har fosfortal over 4,0 og ligger i fosforfølsomme oplande. Fosfortallene for de nævnte arealer ligger mellem 4,0 og 6,0. Beregningen ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen viser, at overskud af fosfor stiger fra 1,1 kg fosfor/ha pr. år til 3,9 kg fosfor/ha pr. år i ansøgt produktion hvilket er mindre end den maksimalt accepterede stigning i fosforoverskud på 4 kg N/ha ved fosfortal mellem 4,0 og 6,0.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort i Haderslev Ugeavis den 9. december 2009.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Uddrag af udkast til miljøgodkendelse er den 4. februar 2010 udsendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der har været frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 19. marts 2010.

Der er kommet følgende bemærkninger:

Der er udtrykt betænkelig omkring flueplager og lugtemissionen fra ejendommen, herunder i relation til boligområdet ved Langtoften. Omkring flueplager gøres der opmærksom, at der i ansøgningen er oplyst, at fluegener bekæmpes med rovfluer. Derudover er der stillet vilkår om at der på ejendommen skal foretages en effektiv fluebekæmpe samt en forebyggende foranstaltninger mod fluer. Med hensyn til lugtemissionen påpeges det, at ansøgningssystemet beregner at krav til en minimumsafstand til naboer uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone. Disse krav er overholdt. Beregningerne for byzone er foretaget i et punkt syd for ejendommen (ca. 747 m, vægtet afstand) i omtrent samme afstand som grænsen for lokalplanområdet ved Langtoften (740-750 m). Kravet til minimumsafstanden på 665 m vurderes ikke at blive ændret for lokalplanområdet, i og med lokalplanområdet ligger sydvest for Fjellstrup Landevej 8. Det vurderes dermed, at krav til minimumsafstand også er overholdt for området ved Langtoften. Endelig er der i bemærkninger gjort opmærksom på at der er et pro-

blem med grønalg på udendørs belægninger. Hertil henvises der til, at ejendommen overholder ansøgningsystemets krav til ammoniakfordampningen.

Ud fra ovennævnte grundlag har de indsendte bemærkninger ikke givet anledning til justeringer af projektet.

2 GENERELLE FORHOLD

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Kobbelskov beliggende Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 111390. Ejendommen har CVR og P nr. 20592370 og 1002292303.

Avlscenter Eskegård I/S ønsker på ejendommen Fjelstrup Landevej 8 at udvide den nuværende årlige produktion på 7.500 smågrise og 7.400 sopolte til 12.250 smågrise og 12.133 polte/slagtesvin svarende til en udvidelse fra 218,38 DE til 369,94 DE (præcisering af husdyrholdets størrelse, vægtklasser og afvigelse fremgår af afsnit 4.1 samt vilkår 10).

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny fratsstald samt en ny gyllebeholder. Der vil endvidere blive etableret gyllekølingsanlæg i den nye stald.

Ansøger har supplerende søgt om frist på 4 år til at få udnyttet godkendelsen og har begrundet ønsket med, at der er tale om en forholdsvist stor udvidelse hvor byggeriet vil kunne strække sig over næsten et år. Dertil skal der tillægges tid til indhentning af diverse tilladelser (byggetilladelse, udledningstilladelse, finansiering, afklaring af fortidsminder m.m.) . Grundet den meget lerholdige jord er det ikke muligt at opstarte byggeriet i vintermånederne med meget nedbør, samt mulighed for frost. Til opbygning af besætning ønskes der givet et minimum år, da besætningsudvidelsen foretages af egen avl, der er afhængig af en miljøgodkendelse på Møllegårde 9, hvor der ligeledes foretages en besætningsudvidelse. Opstår der ikke problemer med sygdom, sanering, ændring i afsætningsforhold o.s.v vil besætningsudvidelsen kunne foretages inden for et år, men der ønskes givet en lidt længere frist til at imødekomme evt. uforudsete problemer med at bygge besætningen op.

Der er omtrent 440 m til den nærmeste nabo (Fjelstrup Landevej 5) fra den nærmeste eksisterende stald, mens den nærmeste byzone er beliggende ca. 710 m fra ejendommen.

Det nærmeste Natura-2000 område, som er Lillebælt, der er udpeget som hhv. EF-habitatområde nr. 96, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 47 og RAMSAR-område nr. 15, ligger i en afstand af 2,2 km fra anlægget. Mindre dele af udspretningsarealerne afvander til Hejls Nor eller Hejls bugt der er meget sårbare vandområder.

2.1 MEDDELELSESPLIKT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Det er kommunen der vurderer om ændringer på bedriften, skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ændringer i ejerforhold skal meddeles kommunen.

2.2 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 4 år fra godkendelsens meddelelse.

Vilkår

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 4 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion.

3. Bedriften skal underrette Haderslev Kommune, når besætningen/produktionen er nået op på 369,94 DE (svarende til 12.250 smågrise (7,3 – 32,0 kg), 7.423 polte/slagtesvin (32,0 – 100,0 kg) og 4.710 polte/slagtesvin (32,0- 106,0 kg)).
4. Såfremt besætningen/produktionen ikke er nået op på 369,94 DE senest 4 år efter godkendelsens meddelelse, skal Haderslev Kommune underrettes om besættin- gens/produktionens størrelse på dette tidspunkt.
5. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomhe- den. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.

2.3 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfæl- de meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodken- delse m.v. af husdyrbrug.

2.4 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revur- dering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foreta- ge den første revurdering i 2018.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 440 meter til nærmeste beboelse – som også er nærmeste nabo uden landbrugspligt (Fjelstrup Landevej 5), der ligger nordvest for staldene. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Fjelstrup, der er beliggende ca. 700 meter syd for ejendommens anlæg. Der er ca. 700 meter til nærmeste byzone, der også er ligger i Fjelstrup. Der er ca. 3.300 meter til nærmeste område, der er udlagt til rekreativt område og ca. 4.100 meter til sommerhusområde, begge områder ved Sandersvig, der ligger øst-nordøst for Fjelstrup Landevej 8. Derudover er der et rekreativt område ca. 690 meter sydvest fra ejendommen.

Beliggenheden af nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone i forhold til husdyrbruget Fjelstrup Landevej 8 fremgår af bilag 3.

Staldanlæggene til Fjelstrup Landevej 8 (er placeret på Åsbakkevej) er desuden beliggende i en afstand fra følgende i forhold til afstandskrav i Husdyrlovens § 8 (krav er i parentes):

Ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m): over 500 meter.

Almene vandforsyningsanlæg (50 m): over 400 meter (Fjelstrup Vandværk).

Vandløb, herunder dræn, og søer (15 m): ca. 70 meter til vandløb og ca. 30 meter til sø (§ 3-beskyttet).

Offentlig vej og privat fællesvej (15 m): under 15 meter (ca.11 m fra ny stald og 6 m fra ny gyllebeholder).

Levnedsmiddelvirksomhed (25 m): over 400 meter.

Beboelse på samme ejendom (15 m):ca. 500 meter, idet staldene er en udflytning fra ejendommen Fjelstrup Landevej 8.

Naboskel (30 m): ca. 17 meter fra den nye stald og ca. 10 meter og ca. 15 meter fra den nye gyllebeholder (der er to skel i forhold til gyllebeholderen).

Nabobeboelse (50 m): ca. 440 meter fra eksisterende stalde og ca. 500 meter fra ny stald.

Der er i ansøgningen søgt om dispensation fra Husdyrlovens afstandskrav i § 8 til offentlig vej/privat fællesvej og til naboskel fra den nye stald og den nye gyllebeholder. Ansøgningen er begrundet med, at stalden ønskes anlagt med den angivne placering for at få så samlet en bygningsmasse som muligt.

Eksisterende byzone: 745 meter (Fjelstrup)

Eksisterende sommerhusområde: 4.100 meter (Sandersvig)

Planlagt sommerhusområde: 12,8 km SØ for ejendommen (på Årø)

Eksisterende rekreativt område: 3.200 meter N eks. turistområde. 740 meter S, SØ cykelrute. Planlagt rekreativt område: Planlagt grønt område 694 meter sydvest planlagt areal til feriefritidsformål (21.10.RE.03)

Områder der i lokalplan er udlagt til boligformål: Fjelstrup (21.10.BO.03) 745 meter syd for ejendommen.

Derudover er det oplyst afstande fra Fjelstrup Landevej 8 til følgende:

Strandbeskyttelseslinie: ca. 3,6 km Ø

Klitfredningslinie: ikke aktuel

Skovbyggelinie: nyt staldanlæg grænser op til skovbyggelinie.
Sø- og åbeskyttelseslinie: ca. 1,2 km S
Kirkebyggelinie: ca. 950m SV (Fjelstrup)
Fortidsmindelinie: Fredet fortidsminde: ca. 2 km SØ

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier, jf. bilag 6. Den nye stald grænser til skovbyggelinie (for en skov, der ligger nord for ejendommen), men opførelse af bygninger, der af driftmæssigt nødvendige for bedriften, kræver ikke forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1.

Langs med en del af udbringningsarealerne findes der beskyttede jord- og stendiger, jf. bilag 6. Derudover er der jord- og stendiger langs med Åsbakkevej, hvor staldene er beliggende, på vejens sydside. Langs med vejens nordside ud for staldene er der ingen diger. Digerne er beskyttet af museumslovens § 29a og må ikke ændres, beskadiges eller sløjes uden dispensation fra kommunen.

Alle afstandskrav i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med undtagelse af kravet til vej og naboskel er overholdt. Der er søgt om dispensation herfor. De berørte ejere er hørt og har ikke haft bemærkninger hertil. Det vurderes på det oplyste grundlag, at der kan dispenseres.

Kommunen vurderer, at alle øvrige bygge- og beskyttelseslinier, er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- Den nye fratsstald skal opføres i en afstand på minimum 11 meter til privat fællesvej og minimum 17 meter til naboskel. Den nye gyllebeholder skal opføres i en afstand på minimum 6 meter til privat fællesvej og minimum 10 meter til naboskel.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ønskes opført en ny fratsstald. Denne ønskes placeret umiddelbart øst for de to eksisterende stalde. Ydervægge er gule betonelementer med sandwichsten og grå cementbølgeplader på taget – akkurat som det bestående anlæg. Stalden til smågrise og slagtesvin/polte andrager i grundplan ca. 1.800-1.900 m². Højden på den nye stald bliver ca. 8,5 m, og taget har en hældning på 20 grader. Ansøger har supplerende oplyst, at den opgivne højde ikke er medregnet soklen, således at højden fra jorden til kip bliver ½ m højere.

I forbindelse med den nye stald bliver der sat belysning op i det sydvestlige hjørne ud mod Åsbakkevej, jf. bilag 11.

I forbindelse med projektet ønskes der opført en ny teltoverdækket gyllebeholder med et volumen på 5.200 m³.

Derudover er det oplyst afstande fra Fjelstrup Landevej 8 til følgende, idet de landskabelige og naturmæssige forhold fremgår af bilagene 4-10:

Landskabelige hensyn

Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi: 1,1 km S (område med naturinteresse)
Områder med landskabelig værdi: ca. 6,4 km V (ved Christiansfeld)

Uforstyrrede landskaber: ejendommen er beliggende i uforstyrret landskab
Områder med særlig geologisk værdi: 4,3 km N
Rekreative interesseområder: ca. 3,2 km N eks. turistområde og rekreativt område 690 meter SV for ejendommen. 740 meter S, SØ cykelrute
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer: ca. 3,6 km SØ (Ørby)
Kirkelandskab: ca. 530 meter SV (Fjelstrup)
Kystnærhedszonen: ca. 960 meter S
P-lavbundsarealer incl. evt. okkerklassificering: der er lavbundsarealer ved mark 46-0, 24-0 og 8-0. Arealerne er ikke omfattet af okkerklasse.
Skovrejsningsområder: ca. 3,4 km Ø (Sandersvig)
Fredede områder: ca. 1,1 km SV (Fjelstrup)
Beskyttede naturarealer (§3): mark 29-1: eng, mark 42-0: eng, mark 27-1: sø, mark 28-0: sø, mark 26-0: sø, mark 20-1: 4 søer, mark 23-1: sø, mark 20-2: eng, mark 11-0: sø, mark 19-0: sø, mark 9-0: sø, mark 5-0: sø, mark 13-0: 3 søer, mark 2-0: sø, mark 12-0: sø, mark 1-0: sø, mark 8-0: sø. Mark 29-1 og 29-0 grænser op til engareal. Mark 24-0 og 24-1 grænser op til mose- og engareal. Mark 15-0 grænser op til eng.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen ligger i et område, der er udpeget som uforstyrret landskab i regionplanen, jf. bilag 6. Der er tale om et åbent landskab, præget af landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse samt byen Fjelstrup syd for ejendommen.

Hverken ejendommen eller husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i særlig værdifuldt landskab, hvilket er udpeget i Regionplan 2005, jf. bilag 6.

Placeringen af det nye byggeri er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en tilknytning til den eksisterende bebyggelse er mest hensigtsmæssig. I forbindelse med etableringen af det eksisterende anlæg (to stalde og gyllebeholder) er der blevet opført et hegn bestående af lave arter langs med anlæggets vestlige side, jf. bilag 15.

Derudover har ansøger foreslået hegn omkring hele ejendommens nordside, jf. bilag 2. Dette hegn bør etableres som det eksisterende hegn, hvilket der stilles vilkår om. Valget af planter bør følge kommunens anvisninger, både for det eksisterende hegn og for det nye. Det vurderes umiddelbart at brogetbladede liguster kan anvendes som ønsket, men hvis den ikke er frostbestandig, skal ansøger indplante en mere robust art efter Haderslev Kommunes godkendelse. Der stilles vilkår herom.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder gyllebeholderen, ikke vil forringe de landskabsmæssige forhold væsentligt, når vilkår omplantning af træer i eksisterende hegn overholdes.

Kommunen vurderer endvidere, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige- kulturhistoriske- naturmæssige- geologiske- eller rekreative værdier i området. Baggrundet herfor er, at de landskabelige hensyn tilgodeses ved udbygning af den eksisterende skærmende beplantning samt de valgte materialer, og at de øvrige forhold ikke aktuelle.

Der skal ansøges om byggetilladelse til byggearbejder/ombygninger i medfør af Byggeloven (ansøgningsskema, Bygningsreglement (BR-08)).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

7. Den nye bygning 1.1.2, skal have et grundplan på ca. 30,5 x 61,5 meter, og må højst være 9,0 meter fra terræn til tagryg.

8. De nye bygninger skal etableres med facader og tag i afdæmpede farver og tilsvarende farver og materialer som det eksisterende. Der må ikke anvendes reflekterende tagmaterialer.
9. Indplantning og vedligeholdelse af det eksisterende lave levende hegn på ejendommens vestside, jf. bilag 1.5, skal ske efter kommunens anvisning, herunder eventuelt valg af mere robuste arter. Beplantningen skal foretages i førstkommende plantesesæson efter at byggeriet er færdigmeldt.
10. Det nye hegn omkring ejendommen, jf. bilag 2, skal etableres på tilsvarende måde som det eksisterende og efter kommunens anvisninger, herunder eventuelt valg af mere robuste arter.

Beplantningen skal foretages i førstkommende plantesesæson efter at byggeriet er færdigmeldt.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det fremgår af ansøgningen, at dyreholdet i ansøgt drift vil være fordelt i staldbygninger, som i nedenstående skema (placeringen af staldene fremgår af bilag 2):

DYREHOLD OG STALDTYPE FOR ANSØGT DRIFT	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal producerede dyr pr. år	Stipladser	DE
Smågrise, toklimastald, delvist spaltegulv (eksisterende stalde)	1.1.1	7,3 – 32,0 kg	7.500	1.100	37,50
Polte/slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv (eksisterende stalde)	1.1.1	32,0 – 100,0 kg	7.423	1.850	180,21
Smågrise, toklimastald, delvist spaltegulv med gyllekøling (ny stald)	1.1.2	7,3 – 32,0 kg	4.750	730	23,75
Polte/slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv med gyllekøling (ny stald)	1.1.2	32,0 – 106,0 kg	4.710	1.175	128,48
Dyreenheder i alt					369,94

Det fremgår af ansøgningen, at alle staldene er opført som fratsstalde (fravæning til slagting), og at smågrise og slagtesvin går i samme staldafsnit. Derfor er det ikke muligt at foretage en yderligere opdeling af i hvilke staldafsnit de enkelte grise er opstaldet. Når smågrisene kommer ind i stalden, vil der være flere grise i stien på grund af mindre pladskrav til smågrisene. Efterhånden som grisene vokser, vil pladskravet stige, og nogle grisene flyttes over i andre stier.

De eksisterende to stalde (bygning 1.1.1) er VVM-screenet i 2003 (var ikke VVM-pligtige) og opført i 2004. Der er delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv eller delvis spaltegulv i staldene. Der er ikke etableret skrabere.

Det er oplyst, at valget af staldsystemet i den nye stald (bygning 1.1.2) er foretaget ud fra en vurdering af miljøgevinst, tidsforbrug og økonomi. Der er valgt et delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv, der har en lille ammoniakfordampning (i for hold til referencestaldsystemet), og samtidig er der fast teltoverdækning på både eksisterende og ny gylletank.

Der etableres gyllekøling i den nye fratsstald, og varmen fra gyllekølingen indgår i bedriftens energisystem til opvarmning af staldene.

I alle stalde er der undertryksventilation.

Der er frekvensstyret højtryksanlæg samt temperatur-styret køleanlæg. Overbrusning er med til at styre gødeadfærd og dermed svineri med dertil hørende ekstra lugtafgivelse.

Den bestående udleveringsrampe ved den midterste fratsstald er overdækket og har afløb til gyllebeholder. Rampen benyttes tillige til indlevering.

Ansøger har supplerende oplyst omkring produktionsformen med avl og opformering på Fjellstrup Landevej 8 (Kobbelskov) og Møllegårde 9 (Eskegaard), at der er pt. 194 søer i avl og 256 i opformering. Det er alle renracede søer af racen Dansk Landrace, der er ansøgt om 920 søer som umiddelbart skal fordeles mellem 194 i avl og 726 i opformering.

I avlsdelen laves der renracede grise som afprøves for forskellige egenskaber som frugtbarhed, styrke, holdbarhed, tilvækst, kødindhold og fodereffektivitet i forskellige faser af dyrenes levetid. Der udvælges dyr til næste generation som har klaret sig bedst i de nævnte discipliner resten sælges til andre opformeringsbesætninger eller lejes ud til KS (kunstig sæd overføring) og ikke egnede slagtes.

I opformeringsdelen produceres grise som er Landrace krydset med Yorkshire også kaldet YL sopolte som sælges til moderdyr i produktionsbesætninger, galterne og ikke egnede sælges som 7 kgs eller 30 kgs eller slagtes, hvorfor forholdet mellem grise til videresalg eller og grise til slagtning kan variere en del.

Der er forskel på belægning i stierne afhængigt om det er renracede grise i forsøg, YL polte til salg eller galte til slagtning. Derudover stilles der krav om sundhed, idet ved en infektion kan det være nødvendigt helt eller delvis at tømme staldene.

Produktiviteten er pt ca. 25 grise pr årso hvilket giver ca. 23000 grise pr år hvoraf de 5500 galte skal leveres ved fravæning som 7 kgs galtsmågrise.

Hvis her havde været tale om en produktionsbesætning som leverede smågrise eller grise til slagteri så ville der kun ske små udsving i antal søer og grise samt afgangsvægt, da det ville være slagteriets afregningssystem der vil skabe afgangsvægt og antal. Det ændres med få kg over lang tid.

På Eskegaard/Kobbelskov er der behov for flexibilitet, da der er en række faktorer såsom regler for avl og afsætningsvilkår som kan ændre ved produktivitet og afgangsvægt. Her kan nævnes.: Fordeling mellem antal søer i avl og opformering, hvis der skal anvendes andre racer som moderdyr, ændret generationsinterval og variation i avlsdyrsmarkedet

Antallet af søer kan ikke overstige 920 da der skal bruges en plads pr. so og der ikke er plads til flere, men risikerer at kunne falde over en periode hvis der saneres eller produktiviteten stiger. Hvis produktiviteten falder skal alle pladser udnyttes.

Antallet af DE kan ikke overskrides, men det vil næsten være umuligt at indpasse produktionen i et fastlagt niveau omkring afgangsvægt og antal, derfor søges der om flexibilitet inden for visse grænser. Der søges om dispensation for kontinuitets regulering, idet søges om at afgangsvægten for polte/slagtesvin må variere mellem 80 og 120 kg.

Ansøger har videre redegjort for forholdene omkring overholdelse af de generelle krav til lugtgenekriterier, ammoniakfordampningen samt næringssaltudvaskningen, idet der er gennemført beregninger via ansøgningssystemets modeller, jf. oversigt over flexibilitetsberegninger i bilag 19. Beregningerne viser, at kravene er overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det maksimale antal dyreenheder på 369,94 DE må ikke overskrides. Der kan dog være situationer (eks. sygdom i besætning, slagteristrejker m.m.), hvor dyreholdet vil være afvigende

fra det tilladte. I sådanne situationer skal landmanden kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor tilsynsmyndigheden og det er op til tilsynsmyndigheden at vurdere, om afvigelser i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving.

Derudover vurderes det, at det fremsatte ønske om fleksibilitet kan imødekommes – i og med kravene til lugtgenekriteriet, ammoniakfordampningen samt udvaskning af næringssalte kan overholdes. Der stilles imidlertid krav om at dokumentation herfor skal fremskaffes på tilsynsmyndighedens foranledning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

11. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som ansøgt og beskrevet i tabel over staldbygninger og husdyrhold i redegørelsen ovenfor.
12. Ovenstående udvidelse svarer til i alt 369,94 DE beregnet i henhold til bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (bkg. nr. 717 af af 2. juli 2009).
13. Den samlede produktion må ikke overstige 369,94 DE på årsplan. Det tillades dog at fordelingen mellem søer, smågrise og avlsdyr varierer inden for de maksimale 369,94 DE, ud fra afvigelse af vægtintervallet for polte/slagtesvin med en afgangsvægt mellem 80 og 120 kg.
14. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger p.g.a. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger p.g.a. ændrede vægtintervaller, jf. vilkår 13. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold på ejendommen, der er større end 369,94 DE. De generelle krav til lugtgenekriterie, ammoniakfordampning og næringssaltudvaskning skal overholdes. Tilsynsmyndigheden kan forlange dokumentation herfor.
15. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 3 år for dyreholdets størrelse i form af gødningsregnskab, driftsregnskab på ejendommen, CHR udskrifter (svin), effektivitetskontrol (svin).
16. Ændringer i dyreholdet ud over variationerne nævnt i ovennævnte vilkår skal anmeldes til Haderslev Kommune.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er oplyst i ansøgningen, at alle stalde, herunder den nye fratsstald, er der undertryksventilation (af typen multistep kombidiffus), som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation. Der er installeret vertikale ventilator, der har et lavere energiforbrug end horisontale ventilator. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi (Skov multistep hvilket betyder, at der kører en ventilator pr. stald, når luftskiftebehovet er lavt, hvorved der spares strøm).

Efter hvert hold slagtesvin/polte vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Det er endvidere oplyst i ansøgningen, at ventilationsanlægget er i drift 8760 timer om året. Afkastene er som skorstene, hvis højde er 6,00 m (selve afkastet er ca. 1 m over taget). Af bilag 11 fremgår placeringen af afkastene på de eksisterende stalde.

På den nye stald etableres i alt 18 ventilationsafkast (3 afkast x 6 sektioner), jf. bilag 12.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende på grund af beliggenheden af staldene i forhold til naboerne. Desuden er lugtgeneafstandene overholdte. Dog stilles der af hensyn til sikring af hensigtsmæssig drift, hvorved lugtgener minimeres, vilkår til indretningen af ventilatorer i den nye stald samt vedligeholdelse af det samlede ventilationsanlæg.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

17. Etablering af de nye ventilationsanlæg i bygning nr. 1.1.2 skal ske således, at afkastet sker lodret gennem skorsten uden afdækning. Afksthøjden skal være mindst 1 m over tagflade.
18. Ventilationssystemet i de tre fratsstalde skal holdes i gang konstant.
19. Ventilationssystemet i de tre fratsstalde skal rengøres og efterses mindst hver gang, der sættes et nyt hold dyr ind (hver 20. uge).
20. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det fremgår af ansøgningen, at der anvendes hjemmeblanding og tørfodring på ejendommen. Der anvendes fytasetilsætning som standard. Der optimeres således løbende at blandinger til stadighed indeholder den mest optimale sammensætning mht. udnyttelse af næringsstoffer og dermed til stadighed fokus på minimering af udledning af primært kvælstof, ammoniak og fosfor. Derudover fasefodres der på Fjelstrup Landevej 8.

Ved problemer med blandt andet diarré tilsættes benzoesyre til foderet for at styre maveproblemer i besætninger.

De miljømæssige fordele, som tilsætning af benzoesyre, fasefodring og fytase til foderet medfører, har ansøger ikke medregnet, da ansøger ønsker at være frit stillet for at kunne udskifte fodertilsætningsmidlet med andre produkter.

Foderet opbevares på ejendommen. Der er et foderoplæg på ca. 150 tons.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved beregner på baggrund af normtal. Der er ikke behov for fodertilpasning i den ansøgte drift for at opfylde det generelle ammoniakreduktionskrav.

For at sikre en god udnyttelse af foder som ressource, stilles der vilkår om at mængden af forbrugt foder og opstået spild skal noteres i driftsjournal.

Endvidere vurderes det, at opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

21. Mængden af forbrugt foder og opstået spild skal noteres i driftsjournalen.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I ansøgningen er der oplyst følgende om energi-forbruget samt sparetiltag:

Årligt elforbrug: Nudrift: 135.000 kWh og som ansøgt: 215.000 kWh anslået. Dertil kommer et el-forbrug til gyllekøling på ca. 69.975 kWh.

Årligt forbrug af fyringsolie: Nudrift: 19.000 l og ansøgt: 6000 l anslået.

Energibesparende foranstaltninger

Der er installeret vertikale ventilator, der har et lavere energiforbrug end horisontale ventilator. Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi (Skov multistep). I alle stalde er der undertrykventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetrykventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Der etableres gyllekøling i den nye stald, hvorved forbruget af olie til opvarmning reduceres. Det er oplyst, at varmen, der indvindes fra gyllen, anvendes 100 %, idet varmemængden udgør ca. 78 % af varmebehovet på husdyrbruget, jf. beregning vedrørende gyllekøleanlægget.

Lysen er centralt styret og er kun tændt ved arbejde i stalden. Udendørs belysning er dagslysstyret og med bevægelsessensorer.

I ansøgningen er der oplyst følgende om vandforbruget samt sparetiltag

Vandforsyning sker fra Fjelstrup Vandværk.

Samlet forbrug af vand: Nudrift: 6.000 m³ og ansøgt: 9.000 m³ anslået.

Vandforbruget opdelt i:

Forbrug af drikkevand: Nudrift: 5.625 m³ og ansøgt: 8.440 m³ anslået.

Forbrug af vaskevand til maskiner: er fælles med Møllegården 9, nudrift: ca. 5 m³ og som ansøgt: ca. 5 m³.

Forbrug af vaskevand til stald: nudrift: ca. 370 m³, og i ansøgt drift ca. 650 m³.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget registreres.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Ca. 1/3 af drikkepipler sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser medvarmt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ud fra normtal for el- og vandforbrug kan et forbrug for den ansøgte produktion beregnes til henholdsvis 267.900 kWh og 8.875 m³. På det grundlag vurderer kommunen, at el- og vandforbruget er på et fornuftigt niveau. Der er anvendt energi- og vandbesparende teknikker.

Ventilations- og gyllekøleanlægget er de enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest. Kontrol og vedligeholdelse af disse anlæg bør derfor ske årligt.

Derudover vurderes det, at etablering af gyllekøling, driften af ventilationsanlægget samt de vandbesparende tiltag (bl.a. drikkepipler, vask med højtryksrenser) er anvendelse af BAT i forhold til energi- og vandforbrug i et acceptabelt omfang.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

22. El- og vandforbruget skal registreres en gang om året.
23. Gyllekøleanlægget kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Ventilations og gyllekøleanlægget skal serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.
24. Anlæg der er særligt energiforbrugende som f.eks. ventilationsanlæg og gyllekølingsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde, i alt ca. 650 m³. Vaskevandet ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra øvrige arealer sammen tagvandet ledes til Knudbæk via dræn. Alt tagvand føres til dræn i lukkede ledninger.

Sanitært spildevand udgør 10 m³. Det afledes til lukket tank, der er godkendt af kommunen. Tanken ligger på vestsiden af staldene. Tanken tømmes ca. 2-4 gange årligt, idet spildevandet afhentes af maskinstation og afleveres til rensningsanlæg.

Det er supplerende oplyst, at vask af maskiner foregår på befæstet plads ved stuehuset til Fjelstrup Landevej 8, idet vaskevandet bortskaffes ud over bevokset areal. Håndtering af sprøjtemidler foregår ligeledes ved stuehuset til Fjelstrup Landevej 8, idet påfyldning sker via en vandtank. Sprøjteudstyret rengøres ude på marken.

Afløbsforholdene fremgår af bilag 13.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kapaciteten i de to gyllebeholdere er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift (gyllebeholderne er med fast overdækket), hvilket fremgår af kapacitetsopgørelsen.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Udledning af tagvand fra den nye stald kræver en særskilt forudgående udledningstilladelse, hvilket der skal søges om hos Haderslev Kommune.

Der stilles imidlertid vilkår til at vask og rengøring af maskiner skal foregå på befæstet areal og at vaskevandet skal udsprede på mark. Det sker med baggrund i at sikre en hensigtsmæssig bortskaffelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

25. Det er en forudsætning for opførelse/udvidelse af den nye fratsstald, at der opnås en særskilt udledningstilladelse til tagvandet. Afledning af overfladevand fra befæstede arealer inklusiv tagvand til recipienter (søer og vandløb herunder dræn), skal godkendes af Haderslev Kommune.
26. Rengøring af marksprøjter og vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Spildevandet skal spredes på mark. Rengøring af sprøjteudstyr kan dog foregå på marken med medbragt vand.
27. Ved etablering eller ændring af vaskepladser skal disse indrettes i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter. Ramper, pladser og veje", nr. 103.11-03, revideret 14.03.2007. Såfremt der etableres sandfang og olieudskiller ved vaskepladsen, så skal disse tømmes i overensstemmelse med Haderslev Kommunes anvisninger.

Vaskepladsen skal minimum være stor nok til, at traktor + marksprøjte eller traktor + gyllevogn eller andre landbrugsredskaber kan stå på pladsen og herudover mindst 2 meter randzone.
28. Sanitært spildevand fra virksomheden skal ledes til særskilt spildevandsanlæg (her samletank). Spildevandsanlægget skal være godkendt af Haderslev Kommune.
29. Vand fra vask af stalde o.l. betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.
30. Vand fra befæstede oplagspladser og omfangsdræn betragtes som spildevand og skal tilledes beholder for flydende husdyrgødning.
31. Tagnedløb skal sikres på en sådan måde at der ikke kan indrive forurenende stoffer.

4.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har oplyst, at brændbart affald vil blive opsamlet i en container på 800 l og bortskaffes via en indsamlingsvirksomhed (Dansk Affald) hver 14. dag (mængde er ca. 800 l hver 14. dag).

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til dyrlægen, der tager med retur efter endt medicinering. Opbevares i køleskab i stalden. Midlerne opbruges. Evt. rester afleveres til dyrlægen.

Affald der afleveres til genbrug er medicinflasker, batterier, lysstofrør samt sprayflasker. Mængde: ca. 100 kg, som bortskaffes til kommunens genbrugsplads.

Pesticidrester (05.12 Affald fra produktion og forhandling af kemiske bekæmpelsesmidl.) opbevares i aflåst kemirum ved stuehuset til Fjelstrup Landevej 8. Midlerne opbruges, og evt. rester afleveres på genbrugspladsen på modtagepladsen for farligt affald.

Spildolie og oliefiltre opbevares i plasttønder på ejendommen Møllegde 9 og bortskaffes via Dansk Oliegenbrug.

Døde dyr afhentes af DAKA og placeres ved hegn på Åsbakkevej vest for ejendommen under en kadaverkappe og spaltes indtil afhentning, jf. bilag 11. Der forventes ca. 150 døde dyr i ansøgt drift mod 100 i nudrift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen opbevare og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Der vurderes på baggrund af dette og på baggrund af oplysningerne, der er givet af ansøger, at det er sikret at affaldet fra virksomheden bortskaffes på en korrekt måde.

Placeringen af de døde dyr der afventer at blive afhentet af DAKA, fremgår af bilag 11. Ved placeringen er der blandt andet forsøgt at minimere generne for omgivelserne. I tillæg er der stillet vilkår om at animalsk affald og døde dyr skal opbevares på en måde, der medfører at der ikke opstår uhygiejniske forhold og unødige gener.

Ud over vilkårene er det vurderet at Bekendtgørelse nr. 439 om opbevaring af døde dyr af 11.5.2007 er tilstrækkelig til at sikre at animalsk affald og døde dyr opbevares forsvarligt.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden, idet der stilles vilkår om at arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige, så der ikke står affald her.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

32. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
33. Farligt affald skal sorteres i separate egnede beholdere.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

To godkendte tanke til fyringsolie (en på 2.500 l fra 2004 og en på 6.000 l fra 2004) er placeret indendørs i den vestlige stald, jf. bilag 11. Haderslev Kommune har kopi af tankattesterne.

Medicin opbevares i køleskab i mellembygning mellem de to eksisterende stalde. Andre kemikalier opbevares i den vestlige stald.

Øvrige kemikalier anvendes Virkon S, som er et desinfektionsmiddel.

Pesticidmidlerne opbevares ved stuehuset til Fjelstrup Landevej 8 i et særskilt og aflåst rum uden afløb og med fast gulv. Påfyldning af marksprøjter foretages ligeledes her via en vand-

tank. Ved stuehuset til Fjelstrup Landevej 8 findes der en tank (2.500 l fra 1987) til dieselolie, som er placeret indendørs og uden afløb. Haderslev kommunen har kopi af tankattesten. Placeringen fremgår af bilag 11.

Handelsgødning og såsæd opbevares i en lejet lade på Højskovgårdvej 19, 6070 Christiansfeld.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at opbevaringen af olie, pesticidmidler, medicin og andre kemikalier sker miljømæssigt forsvarligt, da disse sker indendørs og på fast underlag. Desuden er medicin og pesticidmidler vanskelig tilgængeligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

34. Ved påfyldning af dieselolie skal dette foregå på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.
35. Olie og kemikalier (råvarer, olie- og kemikalieaffald) skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg uanset mængde. Oplagspladsen skal være under tag og uden mulighed for afløb. Den skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn eller sne. Beholderne skal være beregnet til formålet og være tydelig mærket med angivelse af indhold.
36. Olietanke, omfattet af olietanksbekendtgørelsen, til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
37. Sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende.
38. Desinfektionsmidler skal opbevares efter producentens anvisninger.
39. Medicin og medicinaffald skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- ❖ Brand
- ❖ Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- ❖ Udslip og spild af kemikalier eller olie
- ❖ Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- ❖ Strømsvigt, hvorved bl.a. staldventilationen standser".

Beredskabsplanen er vedlagt i bilag 16.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Beredskabsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. Det vurderes, at beredskabsplanen i tilstrækkeligt omfang forholder sig til ovenstående kritiske situationer. Derudover etableres der alarm på gyllekøleanlægget, jf. afsnit 5.3.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

40. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
41. "Nærved uheld" skal noteres, og der skal udarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I den ansøgte produktion produceres ca. 7.826 tons gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand til staldene. I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Gylle, fra Fjelstrup Landevej 8	42.568	7.715	100	396,94
Gylle, fra Møllegde 9	39.859	8.553	100	371,03
Afsat husdyrgødning, gylle	- 29.922	- 6.511	100	296,10
I alt til rådighed	52.505	9.757	100	444,87

I nudrift har den producerede mængde gylle på Fjelstrup Landevej 8, svarende til 218,38 DE, et indhold af kvælstof på 26.297 kg og af fosfor på 5.481 kg. Husdyrgødningen fra Møllegde 9 udbringes ligeledes i nudrift sammen med husdyrgødningen fra Fjelstrup Landevej 8.

Det er videre oplyst i ansøgningen, at udbringningsarealerne er beliggende i områder med nitratklasse I (ca. 128,4 ha) og nitratklasse II (ca. 189,2 ha). Det betyder, at husdyrtrykket umiddelbart ikke må overstige 1,0232 DE/ha. Der anvendes ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav, således at den gennemsnitlige kvælstofudvaskning udgør 46,2 kg N/ha/år, hvilket er mindre end den maksimalt accepterede gennemsnitlige kvælstofudvaskning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det generelle harmonikrav og arealkravet skal i dette tilfælde beregnes samlet for svineproduktionen på Fjelstrup Landevej 8 (369,94 DE) og Møllegde 9 (371,03 DE) – i og med nærværende miljøgodkendelse omfatter udbringning af husdyrgødning fra de to ejendomme.

Det generelle harmonikrav (1,4 DE/ha) og arealkravet er således henholdsvis 529,26 ha og 154,49 ha. Ansøger råder over 319,12 ha ejede og forpagtede arealer og har indgået aftaler om udbringning af gylle på tredjemandsareal omfattende i alt 306,11 ha. Ansøger har således et samlet udbringningsareal på 625,23 ha. Dermed er det generelle harmonikrav og arealkravet overholdt. Dog er udbringningsarealerne beliggende i område med nitratklasse I og II, hvorved der er skærpede harmonikrav. I og med at der etableres ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav, således at nitratudvaskningen holdes under det maksimale accepterede, er anvendelsen af skærpede harmonikrav ikke nødvendig.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 7.826 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. Det samlede behov for opbevaring (9 måneder) er således ca. 7.850 m³.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 10.400 m³. Der findes efter udvidelsen to gyllebeholdere på ejendommen, placering kan ses på bilag 2:

OPBEVARINGSANLÆG	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 1, eksisterende	1	2004	5.200	Telt	Fast anlæg
Gyllebeholder 2, ny	2		5.200	Telt	Fast anlæg
I alt			10.400		

Derudover tilkøres der gylle fra Møllegårde 9, der ikke kan opbevares der. Der er tale om en mængde på ca. 1.400 m³. Der vil således i ansøgt drift opbevares i alt ca. 9.230 m³ gylle. Der er opbevaringskapacitet til 13,5 måneders opbevaring.

Der er videre oplyst i ansøgningen, at gødningsopbevaringsanlæggene, både den eksisterende gyllebeholder og den nye, at der er tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning/udbringning
- beholderen er overdækket med teltoverdækning
- beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyllebeholderne ligger ikke i umiddelbar nærhed af et vandløb (herunder dræn) eller sø. Der er ca. 100 m fra § 3-beskyttet vandløb via dræn til den eksisterende gyllebeholder og der vil være ca. 150 m til den nye gyllebeholder. Det vurderes således at der ikke er behov for anlægelse af volde omkring beholderne (til opsamling af gylle ved udslip).

Angående opbevaringskapaciteten vurderes det, at den tilstrækkelige kapacitet er til stede også når der køres gylle fra Møllegårde 9 til opbevaring på Fjelstrup Landevej 8.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

42. Gyllebeholderne på Fjelstrup Landevej 8 skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes / reetableres umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres hurtigst muligt.

43. Monteres der en stationær pumpe på beholderne skal der sættes en låsemekanisme på pumpens startrelæ, således den kun kan startes af bedriftens personale. Startrelæ skal opsættes ved beholdere så det straks opdages hvis pumpen startes ved en fejl. Der skal etableres befæstet areal med afløb til beholder som påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Hvis der ikke opsættes en stationær pumpe / hvis den stationære pumpe fjernes, kan der ses bort fra dette vilkår.
44. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.
45. Hvis en gyllebeholder tages ud af drift, skal den rengøres. Såfremt gyllebeholderen afmeldes beholderkontrol, skal den gøres uanvendelig inden førstkomende 1. januar. (Skema 1b indsendes til kommunen for "beholder ud af drift").
46. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletanke ikke pumpes gylle udenfor tanken.
47. Der skal altid sikres, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til fast og flydende husdyrgødning (på minimum 9 måneder).
48. Hvis der ved en eller flere gyllebeholdere etableres fast pumpeudstyr, skal elinstallationen indrettes, så pumpen ikke kan startes utilsigtet. Pumpe skal sikres med en timer, der sikrer, at pumpen slår fra, når der er oppumpet en mængde svarende til indholdet i en gyllevogn. Afbryder på pumpe skal være aflåst, når pumpen ikke er i brug. Gyllepumpen må kun kunne startes inde fra stalden.
49. Pumper monteret på gyllebeholdere og traktorpumper skal være forsynet med en afbryder og en timer. Timeren skal sikre at der ikke pumpes mere gylle fra beholderen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Når pumpen ikke anvendes skal afbryderen aflåses eller opbevares under aflåste forhold.
50. Ved hver gyllebeholder, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der være anlagt en tankplads, således at spild kan opsamles. Inden etablering af tankplads skal det anmeldes til kommunen og kommunen skal godkende indretningen. En tankplads skal være etableret senest et ½ år efter godkendelsen er meddelt. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det fremgår af ansøgningen, at der etableres gyllekøling i den nye fratsstald ud fra BAT-hensyn og energibesparelse. Der installeres en pumpe der yder 28 W/m², der svarer til en reduktion i ammoniakfordampningen på 24,9 % i en gyllekanal (årligt gennemsnitlig reduktion på 15,9 %). Varmepumpen skal have en køleeffekt på minimum 26,2 kW. Der udlægges slanger i et gyllekummeareal på 936 m². Anlægget er i drift hele året (svarende til 8.760 timer). Selve pumpen skal køre minimum i 5.600 timer, da det er dette niveau, der svarer til varmforbruget. Den derved indvundne varme bruges til opvarmning af den nye stald og olieforbruget bliver reduceret tilsvarende (100 % af den indvundne varme anvendes). Der etableres ikke skrabe anlæg i stalden.

Anlægget forsynes med timetæller, der tæller hvor mange timer kompressoren er i drift. Der er en brinepressostat, der overvåger trykket på den væske der cirkuleres under gyllekanalerne og afbryder anlægget ved for lavt tryk (evt. lækage).

Styringen, der håndterer alarmer, slår selv anlægget fra ved kritiske alarmer. Herefter skal anlægget startes op af tekniker. Alarmbeskeder fra varmpumpen kan leveres til driftsleder som SMS eller e-mail. Anlægget kan fjernovervåges og styringen kan betjenes via internetbrowser.

Kompressoren er placeret i et specielt ophæng, for at mindske støj og vibrationer. Herudover er kabinettet isoleret for at mindske støjen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyllekølingsanlægget etableres bl.a. med henblik på at reducere ammoniakfordampningen. Der stilles vilkår til anlæggets ydelse i henhold til ansøgningens oplysninger samt vilkår til anlæggets drift.

Det vurderes således at det ved etablering af gyllekølingen sammen med overdækning af ny gyllebeholder og det valgte staldsystem er sikret, at kravet til ammoniakfordampningen på 25 % kan overholdes. Det vurderes endvidere, at det er sikret, at overskudsovervarmen fra gyllekøling vil blive udnyttet, jf. beregning fra leverandøren til gyllekøleanlægget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

51. Staldanlæggets (bygning 1.1.2) gyllekanaler, i alt 936 m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg. Der skal i gennemsnit over året køles med minimum 28 W/m² i den faktiske driftstid (varmepumpen). Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på minimum 26,2 kW.
52. Anlægget for gyllekøling skal være tilsluttet i 8.760 timer om året og være forsynet med timetæller på varmepumpen. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid være 5.600 timer om året. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
53. Når varmepumpen er valgt, skal der ved beregning dokumenteres, at den fornødne køling ud fra de oplyste forudsætninger er til stede.
54. Varmepumpens timetæller skal aflæses månedligt og noteres i driftsjournal.
55. Køleanlægget skal være med en forsynet med et trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
56. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournal sammen med årsagen hertil samt anvendt afhjælpning.
57. Anlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
58. Den indvundne varme skal genanvendes.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er fortaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 2813 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4080 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1267 kg kvælstof pr. år.

Husdyrmiljøloven har fastlagt for ansøgninger indsendt i 2009, at der skal være en generel reduktion af ammoniakfordampning på 25% for de stalde hvor indretning og produktion ændres samt for nye stalde i forhold til et fastlagt reference-staldsystem.

Det maksimalt accepterede tab af ammoniak fra stald og lager, for at kunne overholde den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrmiljøloven har fastlagt på 25% er 5611 kg N. Den totale ammoniakfordampning i ansøgt produktion er 4080 kg kvælstof pr. år, og dermed er lovkravet om en reduktion i ammoniakfordampningen på 25% overopfyldt med 1531 kg kvælstof pr. år (svarende til en overopfyldelse på 27% i forhold til at lovkravet akkurat var opfyldt). Ansøger har opfyldt dette krav ved at etablere gyllekøling i de nye stalde samt overdækning af ny gyllebeholder (vilkår 51 – 57 samt vilkår 42).

Det nærmeste Natura-2000 område, som er Lillebælt, der er udpeget som hhv. EF-habitatområde nr. 96, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 47 og RAMSAR-område nr. 15, ligger i en afstand af 2,8 km fra anlægget. Mark nr 44-0 ligger ca. 1000 meter fra det internationale naturbeskyttelsesområde, derudover ligger ingen af de ejede eller forpagtede arealer ligger indenfor 1000 meter fra det internationale naturbeskyttelsesområde.

I en afstand på ca. 3,5 km nord for anlægget er der et areal beskyttet efter § 7 i husdyrmiljøloven. Arealet består af et overdrev på ca. 1,5 ha.

Af arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV er der registreret 2 mindre bestande af Løvfrø ca. 3 km vest for ejendommen. Der er ikke registreret andre bilag IV-arter i nærheden af ejendommen. Det kan dog ikke udelukkes at der er bestande af Stor Vandsalamander tættere på ejendommen.

Ca. 30 meter sydvest for stalden ligger et lille § 3 vandhul. Vandhullet af et relativt næringsrigt vandhul. Indenfor 1000 meter fra ejendommen ligger indvidere 2 § 3 engområder. Områderne ligger hhv. ca. 760 meter og 900 meter syd for produktionsanlægget. Ved beregning af depositionen til engområderne er der ikke fundet en forøget deposition.

Kort med de nærtliggende naturområder - op til ca. 1000 m fra anlægget som – ses i bilag 7 og 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Grundet den store afstand fra produktionsanlægget til natura-2000 området vurderer kommunen, at ammoniakfordampning fra udvidelsen af produktionsanlægget ikke har effekt på Natura 2000 området. Der henvises til kap 7.4.4. for nærmere beskrivelse af Natura 2000 området samt udpegningsgrundlag, påvirkning af beskyttet natur, Natura 2000 og arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter).

Ca. 30 meter sydvest for stalden ligger et lille § 3 vandhul. Vandhullet af et relativt næringsrigt vandhul og det vurderes ikke at vandhullet er sårbart overfor en begrænset forøgelse af næringsstofbelastningen.

Samlet vurderer kommunen, at ammoniakfordampning fra det konkrete projekt ikke vil medføre forringelser for N-følsomme naturområder. På grund af afstanden til disse områder.

Kommunen vurderer at ammoniakfordampning fra udvidelsen ikke har effekt på de arter, der er registreret i Natura 2000 området, og som er beskyttede efter EF-habitatsdirektivets bilag IV. På grund af afstanden til levestederne for Bilag IV arterne.

Under forudsætning af at vilkår 51-57 og 42 overholdes vurderes udvidelsen, at have en neutral effekt på Natura 2000-områder, som støder op til ejendommens udbringningsarealer. Det vurderes således ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande, som systemet angiver, til den nærmeste beboelse indenfor hver type. Der er beregnet for en enkelt bolig på Fjelstrup Landevej 5 (nærmeste bolig uden landbrugspligt, den målte afstand til nærmeste stald er ca. 440 m) samt Fjelstrup, der både er samlet bebyggelse og byzone (målte afstande fra staldanlægget til Fjelstrup er ca. 740-750 m, nærmeste byzone ca. 710 m). På kortet i bilag 3 ses bl.a. hvilken konkret områder, det drejer sig om.

OMRÅDETYPE	Lovens krav- minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m) (Aktuel afstand)
Byzone / Sommerhusområde	665	747
Samlet bebyggelse	529	670 m (målt)
Enkelt bolig	246	440 m (målt)

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Det fremgår af ansøgningen, at der ikke er husdyrbrug større end 75 DE inden for en radius af 300 m fra Fjelstrup Landevej 8.

Den nye gyllebeholder vil blive forsynet med fast overdækning i form af teltdug. Gyllen lægges ud med en selvkørende udlægger der føder sig selv fra gylletanken eller decentral buffertank. I forbindelse med udvidelsen af besætningen etableres der også yderligere pumpeledninger for derigennem at få mere gylle ud med slangeudlægger i stedet for gyllevogn og derved spare transportomkostninger og nabogener ved kørsel med gyllevogne.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Derudover er det i ansøgningen oplyst, at der er overbrusningssystemer (overtrykssystemer) i staldene. Desuden drives ventilation i alle staldafsnittene, således at der kun kører en ventilator pr. stald ved lavt luftskiftebehov, hvilket medvirker til nedbringelse af lugtafgivelsen fra staldene. Endelig installeres gyllekøling i de nye stalde, hvilket ligeledes medvirker til at nedbringe lugtafgivelsen.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne, idet der stilles vilkår til indretning og drift af ventilationsafkast, afsnit 4.2. Desuden stilles der vilkår om overbrusningsanlæg i staldene og til renholdelse af ejendommen for at forebygge lugtgener.

Fra den nye gyllebeholder, der overdækkes med tæltduk, vil der ikke være nogen lugtafgivelse hen over året. Den eksisterende gyllebeholder er tilsvarende overdækket med telt. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

59. Der skal anvendes overbrusningsanlæg (eller højtryksanlæg hvor staldluften tilføres forstøvet vand) i samtlige svinestalde.
60. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener så vidt muligt begrænses. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.
61. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som kan accepteres af tilsynsmyndigheden og derefter gennemføres af bedriften.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er i ansøgningen oplyst, at der med hensyn til generel bekæmpelse af skadedyr tilstræbes god renholdelse i og omkring staldene, og at rester af foder fjernes.

Fluegener bekæmpes med rovfluer, som normalt er nok til at håndtere generne. Fluer bekæmpes undtagelsesvist kemisk.

Vedrørende rottebekæmpelse har ansøger en serviceaftale med Mortalin for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, idet der som forebyggende tiltag stilles krav til opbevaringen af foder og affald.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

62. På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.
63. Opbevaring af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af ansøgningen fremgår antallet af transporter fra Fjelstrup Landevej 8 før og efter udvidelsen. Nedenstående tabel viser skønnede antal transporter. Det skal bemærkes, antallet af læs ikke er bindende.

Tabel over antal transporter om året før og efter udvidelse

ART	Antal transporter før udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Levende dyr	156	156
Døde dyr	52	104
Indkøbt foder	13	13
Korn	13	13
Olie	17-18	17-18
Gylle*	350	475
Halm til strøelse og foder	1	2
Dagrenovation	26	26
I alt minus gylletransport	278	331

*) Gylletransporten er fælles for Fjelstrup Landevej 8 og Møllegårde 9.

Transporterne til og fra ejendommen sker så vidt muligt på hverdage og i dagstimerne. Der sker en stigning på omkring 20 % af transporterne, som ikke er gylletransporter. Det oplyste antal gylletransporter gælder for begge ejendomme (ved udvidelsen stiger disse med ca. 36 %). Af bilag 17 ses transportvejene for gylletransporterne. For de nærliggende udbringningsarealer pumpes gylle ud til en selvlægger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Transport af gylle til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er vist i bilag 17.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, idet der ikke køres gennem større bymæssigt område. Imidlertid bør gylletransporten gennem Fjelstrup og Christiansfeld af hensyn til eventuelle lugtge-

ner foregå i transportvogne, der ikke anvendes til udspreddingen. Derudover bør spild i forbindelse med transporter fjernes. Der stilles vilkår herom.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

64. Transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej / gennem Fjelstrup og Christiansfeld til udbringningsarealerne skal foregå i transportvogne, der ikke anvendes til udspredding af husdyrgødningen i marken.
65. Transport af gylle, dyr og foder til og fra ejendommen skal ske via indkørsel fra Åsbakkevej til Fjelstrup Landevej.
66. Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af afsnit 6.4, overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.
67. Intern transport skal foregå ad Fjelstrup Landevej og Møllegade.
68. Transport med gylle skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
69. Ved transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller linende, således at spild ikke kan finde sted. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning eller andet på offentlige veje skal disse rengøres samme dag.
70. Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes umiddelbart.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I ansøgningen er der oplyst, at ejendommens støjkloder er hovedsageligt ventilation, foderblander, gyllepumpe, kompressoren i gyllekøleanlægget samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis høst og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Foderblander og andre stationære støjkloder er placeret inde i bygningerne. Kompressoren i gyllekøleanlægget placeres i specielt ophæng for at mindske støjen og vibrationer og kabinettet herover isoleres. Gyllepumpen er eldrevet og støjsvag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener. Dog stilles der vilkår med krav til husdyrbrugets støjbidrag til omgivelserne.

Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium som angivet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

71. Bidraget fra virksomheden til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ved opholdsarealer ved beboelse i det åbne land ikke overstige følgende værdier:

	Tidsrum	Midlingstid	Støjgrænse
mandag til fredag	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	55 dB(A)
lørdag	kl. 07.00 – 14.00	7 timer	55 dB(A)
lørdag	kl. 14.00 – 18.00	4 timer	45 dB(A)
søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	45 dB(A)
alle dage	kl. 18.00 – 22.00	1 time	45 dB(A)
alle dage	kl. 22.00 – 07.00	0,5 time	40 dB(A)
Maksimal værdi	Kl. 22.00 – 07.00	-	55 dB(A)

Ved bidraget fra virksomheden (staldene og gyllebeholdere) menes støj hidrørende fra husdyrbruget, så som staldventilation og andre fast installationer, gyllepumpe/omrørere, foderblandere, fejmaskiner o. lig. samt fodertransporter.

72. Målinger eller beregninger til kontrol af at vilkår 71 er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges en gang årligt.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I ansøgningen er det oplyst, at der ingen væsentlige støvkilder er på ejendommen. Dog kan der i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Derudover er der en mindre stigning i antallet af transportere, hvilket ikke kan udelukke, at der kan forekomme flere støvgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

73. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det fremgår af ansøgningen, at der er tændt lys ved arbejde i stalden. Der er udendørs lys ved udleveringsrampe, jf. bilag 11.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Når de stillede vilkår overholdes, vurderes det, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn – især når den eksisterende beplantning suppleres med mindre træer og der etableres et nyt hegn i forsættelse af det eksisterende, jf. afsnit 3.2.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

74. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
75. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre lysgener for omkringboende, der af tilsynsmyndigheden anses for at være væsentlige.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel fra IT-ansøgningssystemet viser hvordan bedriftens areal er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder:

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Sædskifte	N-Klasse 0 - Ha	N-Klasse 1 - Ha	N-Klasse 2 - Ha	N-Klasse 3 - Ha	P-Klasse 0 - Ha	P-Klasse 1 - Ha	P-Klasse 2 - Ha	P-Klasse 3 - Ha
5-0	8,65 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,39 Ha	8,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,64 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
6-0	5,89 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	5,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7-0	3,92 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,40 Ha	3,52 Ha	0,00 Ha	3,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-0	9,89 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	9,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
9-0	8,22 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	7,55 Ha	0,67 Ha	0,00 Ha	8,22 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2-0	21,16 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	21,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	21,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13-0	12,80 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	12,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	12,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18-0	11,64 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	11,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
21-0	11,60 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	11,60 Ha	0,00 Ha	11,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
22-0	1,84 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	1,84 Ha	0,00 Ha	1,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
24-0	11,31 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,77 Ha	10,54 Ha	0,00 Ha	10,97 Ha	0,00 Ha	0,34 Ha	0,01 Ha
26	10,60 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	10,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
27-0	5,09 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	5,09 Ha	0,00 Ha	5,08 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
27-1	5,94 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	5,94 Ha	0,00 Ha	5,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
28-0	4,54 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	4,54 Ha	0,00 Ha	4,54 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
29-0	22,27 Ha	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	22,27 Ha	0,00 Ha	22,26 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha

30-0	5,70 Ha	Ja	Fin lerblandet sandjord (JB4)	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	5,70 Ha	0,00 Ha	5,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
42-0	6,06 Ha	Ja	Fin sand- blandet lerjord (JB6)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	6,06 Ha	0,00 Ha	6,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
43-0	9,67 Ha	Ja	Fin sand- blandet lerjord (JB6)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	9,67 Ha	0,00 Ha	9,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
46-0	12,90 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	12,90 Ha	0,00 Ha	12,75 Ha	0,00 Ha	0,14 Ha	0,01 Ha
12-0	11,69 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	11,69 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,69 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
45-0	3,39 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	3,39 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,39 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
44-0	2,79 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	2,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19-0	9,88 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	3,29 Ha	6,60 Ha	0,00 Ha	9,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
20-0	34,49 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	34,49 Ha	0,00 Ha	34,48 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,01 Ha
23-0	23,00 Ha	Ja	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	23,00 Ha	0,00 Ha	23,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11-0	34,33 Ha	Nej	Lerjord (JB7)	S2	0,00 Ha	34,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	34,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-0	8,12 Ha	Ja	Grov sandblan- det lerjord (JB5)	S2	0,00 Ha	8,12 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,12 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
47-0	1,72 Ha	Ja	Fin sand- blandet lerjord (JB6)	S2	0,00 Ha	0,00 Ha	1,72 Ha	0,00 Ha	1,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total	319,12 Ha				0,00 Ha	128,21 Ha	190,91 Ha	0,00 Ha	293,42 Ha	25,13 Ha	0,48 Ha	0,09 Ha

Aftalearealer

Aftalearealerne består samlet set af 306,11 ha fordelt på 4 ejendomme. Samlet set ansøges om udbringning af husdyrgødning fra ialt 296 DE. Alle aftalearealerne ligger i oplandet til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 15 "Lillebælt" og mindre dele af udspretningsarealerne afvander til Hejls Nor eller Hejls bugt der er meget sårbare vandområder. En relativt stor del af arealerne ligger i nitratklasse 1-3 eller fosforklasse 1-3, der skal derfor laves særskilte § 16 godkendelse til aftalearealerne.

Ejede og forpagtede arealer

Til ejendommen hører 319,12 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer, heraf ligger 165,67 ha i Kolding kommune, samt 306,11 ha udbringningsarealer som er aftalearealer med tredjemand. På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha. På aftalearealerne udbringes husdyrgødning svarende til 296,1 DE. Der er MVJ-aftale om "Braklagte randzoner langs vandløb og søer" på ialt 2,19 ha af de forpagtede marker 20-2 og 20-3. Arealet ligger langs Voldbæk. Arealet bliver slået af 1-2 gange årligt og må i aftaleperioden ikke modtage gødning og pesticider.

Ca. 204 ha af udspretningsarealerne ligger indenfor oplandet til Hejls Nor der er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt". Hejls Nor er en Kystlagune i EF-habitatdirektivet. Kystlaguner og strandsøer er meget sårbare natura-2000 områder og Hejls Nor er P-belastet. De resterende udspretningsarealer afvander til den sydlige del af det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt". Der er en del lavvandede områder, bugter og vige der er sårbare. Området ligger således i oplandet til sårbare natura 2000 områder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Jordtypen er hovedsagelig lerjord (JB7) og vandes ikke. Det valgte sædskifte i ansøgningen består hovedsagelig af vinterafgrøder med 5 procent efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav til efterafgrøder.

De beregnede mængder kvælstof og fosfor i husdyrgødningen, som tilføres udbringningsarealerne, udgør i nudrift 44353 kg N/år og 8436 kg P/år og efter den ansøgte ændring/udvidelse 49869 kg N/år og 9271 kg P/år.

Det maksimale antal dyreenheder med gældende regler for det generelle harmonikrav er 1,4 DE/ha og det reelle dyretryk er 1,39 DE/ha.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at de generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på disse arealer med de sædskifter, som benyttes.

Udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos 3. mand til udspretning eller afsætning af gødning skal anmeldes til kommunen før planårets begyndelse d. 31. august.

Følgende bestemmelser er gældende ifølge § 26 i Bek. nr. om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.

Udbringning af flydende husdyrgødning må kun foretages ved nedfældning eller slangeudlægning. Udbringelse af husdyrgødning på ubevoksede arealer skal nedfældes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

76. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 319,12 ha udspretningsareal, som fremgår af bilag 14.
77. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer svarende til 445 DE eller 1,4 DE/ha pr planår (1/8-31/7).
78. De til enhver tid gældende regler i forbindelse med anvendelse og udbringning af husdyrgødning skal overholdes.
79. Udskiftning af udbringningsarealer skal godkendes af Haderslev Kommune.

7.1 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af Taps Å, Voldbæk, Sillerup Bæk samt et tilløb til Avnø Vig der alle er B1 og B2-målsat dvs. som gyde- og opvækstområde for laksefisk og som laksefiskevand.

På mark 30-0 er der i den sydøstlige del hældninger på over 6 grader ned mod Surmose Bæk. Det vurderes derfor, at der skal holdes en 20 meter bræmme ned mod vandløbet, hvor der ikke må udsprede flydende husdyrgødning. Ifølge ortofoto 2008 er der en ca. 5 meter bræmme ned til Surmose Bæk, hvorfor kravet om 2 meter bræmmer er opfyldt. Bræmmerne er taget ud af udbringningsarealet i ansøgningens version 6.

Udbringningsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men de øvrige arealer skrånere på intet sted stærkt ned mod vandløbene.

De vestlige arealer ligger i oplandet til Aller Mølledam (mark 24-0, 24-1, 28-0, 29-0, 42-0, 43-0, 46-0 og 46-1). Aller Mølledam har en generel målsætning (B-målsat) og er en kalkrig, ikke brunvand, fersk, lavvandet sø. Søen får ved større afstrømningshændelser tilført åvand via et overløb og hermed store mængder af suspenderet materiale fra Taps Å. Således er den vestlige del af mølledammen under kraftig opfyldning. I basisanalysen er søens risikovurdering 3 (IIa), hvilket betyder, at Sønderjyllands Amt vurderede, at "det er muligt at gældende regionplansmål ikke nås, men kvaliteten og anvendeligheden af de tilgængelige data kan forbedres".

Aller Mølledam er i dag påvirket af næringsstoffer primært fosfor, og søen er i dag uklar og fiskesammensætningen er skæv med overvægt af skidtfisk. Da Aller Mølledam er beliggende i opland til Natura – 2000 området Lillebælt fortages der en generel reduktion i næringsstof mængderne til søen – se efterfølgende afsnit om kvælstof og fosfor til fjord & hav. På det grundlag vurderes det, at næringsstofferne fra udbringningsarealerne ikke vil have en negativ indvirkning på søens nuværende tilstand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Langs de beskyttede vandløb skal der være en 2 meter dyrkningsfri bræmme i henhold til Vandløbsloven. En dyrkningsfri bræmme langs vandløb skal bl.a. være med til at hindre afdrift fra pesticider og gødning samt hindre erosion.

Bortset fra den direkte tilledning fra dræn vurderes det, at vandløbene og søerne i projektet generelt er godt beskyttet mod påvirkning fra næringsrigt vand fra udspretningsarealerne, da en stor del af den overfladiske afstrømning vil blive tilbageholdt af bræmmer. Bræmmerne er flere steder omkring 5 meter og derfor betydeligt mere end kravet om minimum 2 meter. Der ændres ikke på dræningsforhold i forbindelse med projektet.

Det vurderes, at de lovpligtige 2 meter bræmmer, som flere steder er 5 meter, langs vandløbene Kokær Bæk og Surmose Bæk sikrer vandløbene tilstrækkeligt mod næringsstofpåvirkninger og erosion. Langs med Voldbæk er der et engareal samt en bræmme på 12-14 meter, som vil sikre mod påvirkninger fra udbringningsarealet.

Der er vurderet at de generelle lovkrav er tilstrækkelige til at beskytte vandmiljøet og organismer der lever i vand i forbindelse med udspretning af bekæmpelsesmidler. Der gøres opmærksom på at det for mange almindelige sprøjtemidler er et afstandskrav, der forbyder brug i en afstand der er mindre end 20 m fra vandløb og søer, og for en-

kelte midler er afstandskravet højere. Afstandskravene er indført for at beskytte organismer, der lever i vand.

7.2 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Arealer i nitratklasse

Alle ejendommens ejede og forpagtede arealer som udgør 319,12 ha afvander til natura-2000 område "Lillebælt" der er udpeget som EF-habitatområde nr. 96, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 47 og Ramsar-område nr. 15. Ca. 128,4 ha ligger i nitratklasse I og 189,2 ha ligger i nitratklasse II. Dvs., at arealernes evne til at denitrificere er ringe og ligger mellem 0 og 75 pct. og Natura-2000 området er klassificeret som sårbart eller meget sårbart vandområde.

Fosforkritiske arealer

Ca. 204 ha af udspretningsarealerne afvander til Hejls Nor der er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 15. Hejls Nor er i dag overbelastet med fosfor. Alle de resterende arealer afvander til Lillebælt der er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 15, området er ikke i dag overbelastet med fosfor.

Mark nr. 29-0, 42-0 og 43-0 er kategoriseret som JB6, mark 1-0 som JB5 og mark 30-0 som JB4. Alle ejendommens øvrige ejede og forpagtede arealer er kategoriseret som JB 7, og samtlige arealer vurderes af kommunen at være detailafvandet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Arealer i nitratklasse

Hejls Nor er udpeget som kystlagune, der er særlig sårbar overfor næringsstoffer. Kystlagunerne kan påvirkes af en sådan tilledning, da de har et begrænset vandskifte med de åbne vandmasser. I henhold til basisanalysen er Hejls Nor belastet med næringsalte, og det vurderes at målsætningen ikke er opfyldt. Opland til Hejls Nor er ca. 11.127 ha og udbringningsarealerne (ca. 204 ha) indenfor oplandet til Hejls Nor udgør ca. 2 % heraf.

Habitatområdet opfylder ikke sin målsætning om et alsidigt plante- og dyreliv, der kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Årsagen er ifølge regionsplanen den diffuse belastning med især kvælstof, men også fosfor fra oplandet, som primært stammer fra landbruget. Basisanalysen forudsætter en opfyldelse af den generelle målsætning for Lillebælt en permanent reduktion af udledningerne af næringsalte, herunder især kvælstof fra diffuse kilder. Derfor er oplandet til Lillebælt blevet udpeget til nitratklasse 1, 2, og 3 samt potentielle fosforklasser, hvor miljømyndigheden skal stille skærpede krav til udledningen af næringsstoffer.

Ca. 128,4 ha af arealerne ligger i nitratklasse I og 189,2 ha ligger i nitratklasse II. Dvs., at arealernes evne til at denitrificere er ringe og ligger mellem 0 og 75 pct. Beregninger af nitrat til overfladevand viser en reduktionsprocent på 73,09%. Det betyder, at umiddelbart må husdyrtrykket ikke overstige 1,0232 DE/ha.

I projektet opfyldes dette ved at der anvendes 5% ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav. FarmN-beregningen viser på dette grundlag, at udvaskningen fra rodzonen i de nævnte marker vil være 46,6 kg N/ha pr. år i den ansøgte bedrift, hvilket er det samme som den maksimalt accepterede gennemsnitlige kvælstofudvaskning på 46,6 kg N/ha/år. På denne baggrund opfylder projektets lovgivningens krav for kvælstofudvaskning til overfladevand. Med den nuværende drift af ejendommen er der beregnet en samlet udvaskning på 10.254 kg N/år til det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt", efter udvidelsen vil udvasknin-

gen være 10.017 kg N/år. Samlet set vil der således ikke være tale om en forøgelse af belastningen af de sårbare vandområder.

Da det gennemsnitlige husdyrtryk af samtlige arealer i oplandet til Hejls Nor og Lillebælt (inklusive skove, naturområder og ubevoksede arealer) har ligget nogenlunde konstant på ca. 0,8-0,9 DE/ha i perioden fra 2001-2007 (2007 er de nyeste tilgængelige data), må det forventes, at der samlet set sker en reduktion af nitratudvaskningen til Hejls Nor i takt med, at flere og flere landbrug bliver omfattet af Husdyrloven. Det skyldes, at oplandet til Hejls Nor er udpeget til nitratklasse 2, hvor der er krav om nitratudvaskningsreduktion i forhold til normen

Fosforkritiske arealer

Bortset fra ca. 26 ha af udspretningsarealerne (mark 5-0, 6-0, 26 samt mindre dele af 24-0 og 46-0) har alle udspretningsarealerne et fosfortal på under 4,0. Fosfortallene for de nævnte arealer ligger mellem 4,0 og 6,0

Ved fosfortal under 4,0 stilles der ikke krav, der rækker ud over de generelle harmoniregler, for udledning af kvælstof og fosfor til Hejls Nor og Lillebælt i Natura 2000 område 15 "Lillebælt". / Ved fosfortal mellem 4,0 og 6,0 må overskuddet af fosfor højst stige med 4 kg/ha/år fra nudrift til den ansøgte bedrift. / Ved fosfortal over 6,0 skal der være fosforbalance, dvs. overskuddet af fosfor i den ansøgte produktion må ikke overstige 0 kg/ha/år.

Beregningen ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen viser, at overskud af fosfor til 1,1 kg fosfor/ha pr. år i nudrift og 3,9 kg fosfor/ha pr. år i ansøgt produktion der stilles derfor ikke krav om yderligere reduktion af fosforoverskuddet.

Udbringningsarealerne består hovedsagligt af lerjord (JB7) og hovedparten af udbringningsarealerne har et fosfortal på under 4, det betyder at arealerne har en god evne til at binde og tilbageholde fosfor til jorden. Det vurderes derfor, at et totalt fosforoverskud på ca. 3,9 kg P/ha/år ikke vil medføre en forøgelse af fosfortilførslen til Hejls Nor.

Samlet vurdering

Mark 26-0 har et fosfortal på 5,0, hvorfor der her er stillet vilkår om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4,0 kg P/ha/år. De øvrige udbringningsarealer har et fosfortal på under 4, hvilket vil sige, at arealerne har en god evne til at binde og tilbageholde fosfor til jorden. Det vurderes derfor, at et totalt fosforoverskud på 3,9 kg P/ha/år ikke vil medføre en forøgelse af fosfortilførslen til Hejls Nor. Dog forekommer der enkelte lavbundsområder, som ikke kan tilbageholde fosfor i samme grad. Her er lovkravet, at fosforoverskuddet på disse arealer ikke øges i forhold til nu-driften, hvilket betyder, at der skal være fosforbalance på arealerne. Derfor stilles der krav om, at der skal være fosforbalance på markerne 24-1 og 46-1.

Dertil kommer, som beskrevet i det forrige afsnit, at der er en god beskyttelse mod en direkte fosforudledning fra markerne i form af bræmmer eller afstanden fra udbringningsarealerne til vandløbene.

Mark 24-1 og mark 46-1 er beliggende i fosforklasse 2 (lavbundslande med okkerklassificering IV). På lavbundslande forekommer der større risiko for fosfortab til vandmiljøet, hvorfor der ikke må ske nogen forøgelse af fosforoverskuddet i forhold til nudriften, hvilket i dette tilfælde betyder, at fosforoverskuddet ikke må være højere end 1,2 kg P/ha/år.

Da udbringningsarealerne hovedsagligt ligger på robuste lerjorder (JB7) og da der primært anvendes standardsædskifte (S2) der medfører en forholdsvis ringe kvælstofudvaskning er det kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår sikrer, at projektets udledning af kvælstof og/eller fosfor til Hejls Nor og Lillebælt hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område 15 "Lillebælt".

Samlet vurderes det, at projektet i sig selv ikke antages at kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt, samt at projektet heller ikke i sammenhæng med andre projekter og husdyrbrug kan antages at påvirke Natura 2000-området væsentligt pga. fosfor- og nitratudvaskning (kumulationskriterier).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

80. På bedriften må ikke anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindex end 93,
81. Fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4,0 kg P/ha/år på mark 26-0.
82. at fosforoverskuddet ikke må øges på Mark 24-1 og mark 46-1 uanset fosfortal.
83. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 5 % efterafgrøder, svarende til 16 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår, artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.
84. Ansøger er ansvarlig for, at gylleudbringning på gylleaftaler udføres i henhold til de vilkår der er opsat i godkendelsen for det enkelte areal. Vilkåret omfatter kun de aftalearealer, hvorpå ansøger leverer gyllen udbragt.
85. Fosforoverskuddet samlet set må ikke overstige 3,9 kg P/ha/år. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

7.3 PÅVIRKNING AF BESKYTTET NATUR, NATURA 2000 OG ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter en generel beskyttelse af en række naturtyper. Der er en række §3 beskyttede naturområder som enten grænser op til udbringningsarealerne eller som er en del af udbringningsarealerne. Det drejer sig om beskyttede eng- og mosearealer samt en række vandhuller og vandløb.

Der er et beskyttet engareal på mark 20-0 ned langs med vandløbet. Herudover er der et registreret engareal på mark 42-0 og mark 43-0. Disse arealer er taget ud af udbringningsarealet i ansøgningens version 6.

Herudover grænser følgende arealer op til beskyttet natur: mark 29-1: eng og beskyttet vandløb, mark 43-0: eng og beskyttet vandløb, mark 46-0: beskyttet vandløb, mark 30-0: beskyttet vandløb, mark 27-1: sø, mark 28-0: sø, mark 26-0: sø, mark 20-1: 4 søer, beskyttet vandløb samt et engareal mark 23-1: sø, mark 11-0: sø, mark 19-0: sø, mark 9-0: sø, mark 5-0: sø, mark 13-0: 3 søer, mark 2-0: sø, mark 12-0: sø, mark 1-0: sø, mark 8-0: sø. Mark 29-1 og 29-0: engareal. Mark 15-0: eng.

Syd for mark 24-1 ligger en beskyttet mose – Surmosen. Ifølge Kolding Kommunes naturafdeling har der været tilsyn i juni 2005, hvoraf det fremgår, at der vokser rødæl, dunbirk, femhannet pil og gråpil samt ager-tidsel, kål-tidsel, mose-bunke, burre-snerre, feber-nellikerod, gul iris, rød svingel bredbladet dunhammer, stor nælde og brombær. Disse planter er kvælstofelskende, og det kan deraf konkluderes, at mosen er næringsstofbelastet og kan defineres som et rigkær. Naturtypen rigkær har ifølge Skov- og Naturstyrelsen en tålegrænse på 15-25 kg

N/ha/år. Baggrundsbelastningen er ifølge det tidl. Skov- og Naturstyrelsens ammoniakmanuals bilag 1 (gennemsnit for 2000, 2003 og 2004) for Kolding Kommune på 19,08 kg N/år. Da planterne på stedet indikerer, at mosen er næringsstofbelastet, og da mark 24-0 er stærkt skrånende (over 6 grader) ned mod mosen, bør der udlægges en 2-meter bræmme ned til mosen, således at den overfladiske afstrømning af næringsstoffer til mosen minimeres. Bræmmen er taget ud af udbringningsarealet.

De enkelte udpegninger fremgår af vedlagte kortbilag. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede arealer. Det er ejeren af arealerne, som til enhver tid er ansvarlig for denne forpligtigelse.

Det vurderes, at søerne har værdi som biotop i landskabet for dyr og planter, hvorfor det er væsentligt, at søernes tilstand ikke forringes. Det vurderes, at en 2 meter bræmme omkring søerne vil sikre, at markdriften ikke påvirker søerne negativt, idet bræmmen vurderes at kunne forhindre direkte erosion og næringsstofbelastning til søerne.

Det skal dog bemærkes, at de lovpligtige og individuelle afstandskrav for hvert sprøjtemiddel til vandløb og søer overholdes. Mange sprøjtemidler må ikke benyttes i en afstand på mindst 10-20 meter til vandløb og søer.

Der kan forekomme flere arealer, som er beskyttede end de registreringer, der fremgår af kortbilaget, da kommunens registrering kun kan betragtes som vejledende. Såfremt der er tvivl om et område er beskyttet, kan kommunens natur- og landbrugsgruppe kontaktes for en nærmere afklaring.

Opmærksomheden skal samtidig henledes på at sten- og jorddiger er beskyttede efter Museumslovens § 29 og ikke må beskædiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen. Beskyttede sten- og jorddiger er vist på bilag 6.

Det nærmeste natura-2000 område "Lillebælt" er udpeget som EF-habitatområde nr. 96, EF-fuglebeskyttelsesområde 47 samt Ramsarområde 15.

Mark nr 44-0 ligger ca. 1000 meter fra det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" derudover ligger ingen af de ejede eller forpagtede arealer indenfor 1000 meter af det internationale naturbeskyttelsesområde.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 96 er: 1110/Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, 1140/Mudder- og sandflader blottet ved ebbe, 1150/*Kystlaguner og strandseør, 1160/Større lavvandede bugter og vige, 1170/Rev, 1210/enårig vegetation på stenede strandvolde, 1220/Flerårig vegetation på stenede strande, 1230/Klimnter eller klipper ved kysten, 1310/vegetation af kveller og andre enårige plantearter, der koloniserer mudder og sand, 2120/Hvide klitter og vandremiler, 2130/*Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), 3150/Næringsrige søerog vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3260/Vandløb med vandplanter, 6210/Overdrev eller krat på mere eller mindre kalkrig bund (* vigtige orkidélokalteter), 6230/*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, 6430/Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggede skovbryn, 7220/*Kilder og væld med kalkholdigt hårdt vand, 7230/Rigkær, 9130/Bøgeskove på muldbund, 9160/Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund og 91EO/*Elle- og sakeskove ved vandløb, søer og væld. Naturtyper markeret med * er prioriterede naturtyper i EF-habitatdirektivet.

EF-fuglebeskyttelsesområde 47 og ramsarområde 15 er udpeget som levested for følgende ynglefugle: Mosehornugle, rørhøg, engsnarre, havørn, brushane, plettet rørvagtel, klyde, dværg-, fjord-, og havterne samt større bestande af de trækfuglene: Bjergand, hvinand, sangsvane, toppet skallesluger og ederflugt.

Kommunen skal foretage en vurdering af, om projekter i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura-2000 område væsentligt. Hvis kommunen vur-

derer, at projektet kan påvirke et Natura-2000 område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Det landsdækkende beskyttelsesniveau er som udgangspunkt tilstrækkeligt til at sikre natur, overfladevand og grundvand imod en væsentlig påvirkning fra husdyrbruget i perioden frem til, at vand- og naturplanerne efter Miljømålsloven foreligger endeligt. Det fremgår af godkendelsesvejledningen til tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, at hovedreglen er, at der med den nye miljøgodkendelsesordning i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzonert er taget det nødvendige hensyn til naturområder. Haderslev kommune skal dog foretage en konkret vurdering af det enkelte projekt med inddragelse af den viden, der foreligger om de konkrete områder.

De største trusler mod områdets naturværdier er næringsstofbelastning. Den generelle eutrofiering med luftbårne kvælstofforbindelser påvirker i nogen grad strandengene, men større effekt har eutrofieringen på overdrev, rigkær og lignende naturtyper hvor tålegrænsen er overskredet.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret bilag IV-arter, er 2 vandhuller ca. 3 km vest for ejendommen hvor der er registreret Løvfrø. Vandhullerne ligger ca. 150 meter fra udspretningsarealerne 24-0 og 26. Stor Vandsalamander findes spredt over hele landet og det må formodes at nogle af vandhullerne i nærheden af ejendommen indeholder bestande af Stor Vandsalamander.

Det kan ikke udelukkes, at der er Markfirben eller Flagermus i nærområdet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Markfirben og Flagermus vurderes ikke at være sårbare overfor øget kvælstofbelastning og vil derfor ikke blive påvirket af det konkrete projekt.

For at beskytte levevilkårene for Bilag IV-arten, stor vandsalamander, der vurderes at være i nærområdet af udbringningsarealerne, er der stillet vilkår om etablering af dyrknings- og sprøjtefri bræmme på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller over 100 m². Da arealerne ikke er skrånende med mere end 6 pct., vil vandhullerne ikke blive påvirket væsentligt af afstrømning. Det vurderes på denne baggrund, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning af arter, der er opført på Habitatdirektivets bilag IV.

Vandhullerne, hvor der er sandsynliggjort at der er løvfrø, ligger ca. 3 km fra ejendommen, og Kommunen vurderer, at det atmosfæriske kvælstofbidrag på grund af afstanden og den deraf følgende atmosfæriske opblanding ikke vil ændre vandhullernes tilstand.

Kommunen vurderer derfor, at den allerede registrerede bilag IV-art og dens levested ikke med de nedenstående vilkår trues af den forestående udvidelse på ejendommen Fjelstrup Landevej 8.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

86. Der skal etableres og opretholdes en dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri randzone på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller over 100 m².
87. Der etableres en dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri randzone på mindst to meter til moseområdet syd for mark 24-0.
88. Der ikke spredes husdyrgødning på de dele af mark 20-0, 42-0 og 43-0 der er registreret som beskyttet eng. Disse arealer er taget ud af udbringningsarealet i ansøgningens version 6.

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der findes ikke udbringningsarealer i nitratfølsomt vandindvindingsområder.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Omkring bedste tilgængelige teknik er der oplyst følgende i ansøgningen:

Management

I ansøgningen er det oplyst, at bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Foder

Det fremgår af ansøgningen, at der anvendes hjemmeblanding på ejendommen med efterfølgende tør- og vådfodring. Der anvendes fytasetilsætning som standard. Der optimeres således løbende at blandinger til stadighed indeholder mest optimale sammensætning mht. udnyttelse af næringsstoffer og dermed til stadighed fokus på minimering af udledning af primært kvælstof, ammoniak og fosfor. Der fasefodres, hvor grisenes aktuelle behov for næringsstoffer tilpasses i en bestemt periode (indholdet af råprotein følger BREF-notens anvisninger).

Ansøger har yderligere oplyst, at indholdet af råprotein i foderet lever op til BAT-niveauet i BREF-notatet. Derudover er det oplyst, at fosforindholdet i foderet for de fleste dyregrupper vedkommende ligger nogenlunde på det niveau, der er beskrevet i BREF-noten. Der er to dyregrupper (polte og orner til avl), som umiddelbart fodres over niveau, og det skyldes flere ting:

1. Først og fremmest er det meget vigtigt for ansøger, at der kan formåsfodre polte og orner, da tilstrækkeligt med næringsstoffer, vitaminer og mineraler er en forudsætning for en høj kvalitet af avlsdyr. Avlsdyr til levebrug (i modsætning til dyr til slagtning) har behov for tilstrækkelig med især fosfor og calcium til sikring af en god knogleopbygning og en stabil vækst med fokus på bl.a. lang holdbarhed.
2. Derudover er der indlagt en "sikkerhedsfaktor" på grund af følsomheden for især fosformangel. Ved brug af fasefodring kan der i perioder ske en mindre forskydning i det færdige foders indhold af fosfor og kombineret med almindelig blandeusikkerhed, kan der ske en mindre underforsyning.
3. Avlsdyr har generelt en høj foderudnyttelse og derved en mindre fosforforsyning pr. kg tilvækst, hvis der ikke kompenseres i foderet.

Ved problemer med blandt andet diarré tilsættes benzoesyre til foderet for at styre maveproblemer i besætninger.

Staldindretning

Eksisterende stalde er VVM-screenet i 2003, og opført i 2004. Der er delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv (BAT) i en dele af staldene, der er BAT jf. BREF-dokumentet.

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer. Der forventes ikke at skulle udføres større renoveringer før om 20-30 år.

Fravalg af teknik i de eksisterende stalde: Der er valgt ikke at indføre hverken gyllekøling eller forsuring af gylle. Da der er tale om eksisterende stalde, er det på nuværende tidspunkt ikke aktuelt at installere forsuring eller etablere køling og skrabere. Begge dele vil kræve en total eller delvis renovering af staldene, og etablering af et forsuringsanlæg vil ikke kunne bidrage væsentlig til en reduktion af ammoniakfordampning, da der i forvejen er et effektivt staldsystem og lager med hensyn til ammoniakfordampning. Et forsuringsanlæg vil også føre til højere driftsomkostninger i forhold til en ringe mereeffekt.

Valget af staldsystem i den nye fratsstald er gjort ud fra en vurdering af miljøgevinst, tidsforbrug og økonomi. Der er valgt et delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv der har en lille ammoniakfordampning (i forhold til referencestaldsystemet).

Gyllekøling i installeres i den nye stald ud fra BAT-hensyn samt energibesparelse+.

Fravalg af staldsystemer i den nye stald: Svovlsyrebehandling er fravalgt ud fra dels større driftsomkostninger og fare for ætsning og svovlbrinteudvikling vurderet op imod den marginale mindre effekt der kunne opnås på ammoniakfordampningen.

Når staldene skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder, der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer. Der forventes ikke at skulle udføres større renoveringer før om 20-30 år.

Ansøger har oplyst om fravalg af teknik i de *eksisterende* stalde: Der er valgt ikke at indføre hverken gyllekøling eller forsuring af gylle i de eksisterende stalde. Da der er tale om eksisterende stalde, er det på nuværende tidspunkt ikke aktuelt at installere forsuring eller etablere køling og skrabere.

Det er oplyst, at valget af staldsystemet i den nye stald (bygning 1.1.2) er foretaget ud fra en vurdering af miljøgevinst, tidsforbrug og økonomi.

Vand- og energiforbrug

Energibesparende foranstaltninger

Der er installeret vertikale ventilatorer, der har et lavere energiforbrug end horisontale ventilator. Der etableres gyllekøling i de nye stalde, der reducerer forbruget af olie til opvarmning. Det er oplyst, at al den indvundne varme genanvendes og at varmemængden svarer til ca. 90 % af varmebehovet.

Lyset er centralt styret og er kun tændt ved arbejde i stalden Udendørs belysning er dagslyst styret og med bevægelsessensorer.

Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. (Skov multistep). I alle stalde er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Efter hvert hold slagtesvin/polte vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget registreres. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Ca. 1/3 af drikkepipler sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (drikkepipler over trug).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med varmt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere).

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der er i ansøgningen oplyst følgende:

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning/udbringning
- beholderne er overdækket med teltoverdækning (BAT).

og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen. Ansøger vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Udbringning af husdyrgødning

Bedste tilgængelige udbringningsteknik for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Da arealerne er jordbundstype 6 og 7 (lerjord) og der primært er dyrkes vinterafgrøder, benyttes der ikke nedfælder. Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde.

Gyllen lægges ud med en selvkørende udlægger der føder sig selv fra gylletanken eller decentral buffertank. Gyllen pumpes fra gylletanken via pumpeledninger ud til udlæggeren, der så fordeler gyllen på marken med slanger. I forbindelse med udvidelsen af besætningen etableres der også yderligere pumpeledninger for derigennem at få mere gylle ud med slangeudlægger i stedet for gyllevogn og derved spare transportomkostninger og nabogener ved kørsel med gyllevogne.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management

Det er BAT på managementområdet at udføre alle følgende punkter:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vandforbrug
- Føre journal over energiforbrug
- Føre journal over mængde af husdyrfoder
- Føre journal over opstået spild
- Føre journal over spredning af uorganisk gødning på markerne*)
- Føre journal over spredning af husdyrgødning på markerne*)
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge gødning af markerne korrekt*)

*) – BAT - krav anses for opfyldt ved reglerne i §§ 21- 22 i Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Kommunen vurderer ud fra ansøgers oplysninger, at der ved den løbende overvågning af ydelse og sundhed sikres et godt overblik over husdyrbruget og en effektiv ressourceudnyttelse. Ved vurderingen er der endvidere lagt vægt på at medarbejdere holdes orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger samt efteruddannes. Endelig indgår stillingtagen til håndtering af uheld via beredskabsplanen i vurderingen.

Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Der anvendes fytase i foderblandingerne, og indholdet af råprotein følger BREF-noten (fasefodring), hvilket vurderes at være anvendelse af BAT.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er følgende BAT:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre svin med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Tablet med vejledende niveauer for råprotein og fosfor i BAT-foder til svin

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾	Bemærkning
Fravænnede grise	< 10 kg	19 – 21	0,75 – 0,85	1) Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer
Smågrise	< 25 kg	17,5 – 19,5	0,60 – 0,70	
Slagtesvin	25-50 kg	15 – 17	0,45 – 0,55	
	50-110 kg	14 – 15	0,38 – 0,49	2) Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af f.eks. højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase
So	drægtighed	13 – 15	0,43 – 0,51	
	diegivning	16 – 17	0,57 – 0,65	

Derudover stilles der vilkår om, at der skal tilsættes fytase, samt at indholdet af fosfor i fodret til ikke avlsdyr følger BREF-notens anvisninger med brug af f.eks. højtfordøjelige uorganiske foderfosfater til foderet.

Det bemærkes at fosforindholdet i fodret til avlsdyr er forudsat til at følge standardforudsætningerne i ansøgningsystemet. Det vil sige at fosforindholdet ikke overstiger følgende: 5,4 g/FE (smågrise), 4,5 g/FE (slagtesvin) og 5,0 g/FE (årssøer). Det vurderes samtidigt, at ansøgers baggrund for anvendelse af mere fosfor i fodret til avlsdyrene i forhold til BAT er velbegrunderet.

Dermed vurderes det, at der i projektet er taget tilstrækkelig hensyn til BAT-kravene omkring fodring.

Staldindretning

Følgende betragtes som BAT:

BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og slagtesvineproduktion

For staldsystemer til slagtesvin er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

BAT for fravænnede grise er en sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- eller et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv; (to-klima-system), eller
- med et delvist spaltet jern- eller plastikgulv og et hældende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal til fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Miljøstyrelsens BAT-blade

Miljøstyrelsens har udgivet følgende BAT-blade for svin:

- Køling af gyllen i svinestalde (Svin – alle kategorier)
- Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde (Slagtesvin)
- Luftvasker med syre (Slagtesvin)

BAT-byggeblade

Dansk landbrugsrådgivning, Landscentret har desuden udgivet følgende BAT-byggeblade:

- To-klimastald med delvist spaltegulv (Smågrise)
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft (Slagtesvin)

De to eksisterende stalde er opført for 6 år siden med staldsystemer, der er BAT (BREF-dokumentet). Staldene forventes renoveret om 20-30 år. Der stilles imidlertid vilkår om tidspunktet for renovering, hvor staldsystemerne skal leve op til bedste tilgængelig teknologi.

Det valgte staldsystem i den nye stald er som ved de to eksisterende: med delvist spaltegulv, som beskrevet i BAT-byggeblad Sv.St.04. Der etableres gyllekøling i det nye staldafsnit med henblik på at reducere ammoniakfordampningen. Varmen fra gyllekølingen udnyttes via varmpumpe til opvarmning af staldene, jf. ovenfor. Der installeres ikke forsyningsanlæg, idet det ikke er rentabelt i kombination med et gyllekølingsanlæg. Ved etablering af gyllekøling vil gødningsmængden i gyllekanalerne være begrænset, og et forsyningsanlæg vil derfor kun bidrage til en reduktion af ammoniakfordampningen fra det flydende lager.

Det vurderes hermed, at indretningen af den nye stald er at betragte som BAT.

Forbrug af vand og energi

Det er, ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, BAT at reducere vandforbruget ved at gøre samtlige tiltag herunder:

- rengøre stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udføre regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrere vandforbrug gennem måling af forbrug
- detektere og reparere lækager

Det er, ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, BAT at reducere energiforbruget ved at gøre samtlige tiltag herunder:

- anvende lavenergi-belysning
- nye stalde: anvende naturlig ventilation hvor det er muligt, ved at:
 - udforme bygning og stier, korrekt
 - fremme luftstrømmen ved at placere bygninger under hensyntagen til fremherskende vindretninger
- mekanisk ventilerede stalde:
 - optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren
 - undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er følgende BAT for mekanisk ventilerede stalde:

- optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans

Kommunen vurderer ud fra ansøgers oplysninger, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT. Det vurderes at ventilations- og gyllekøleanlægget er de enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af disse er således særligt relevante. Dog genanvendes den indvundne varme fra gyllekølingen med 100 %, idet den indvundne varme udgør til ca. 79 % af det totale varmebehov.

Det vurderes ud fra ovennævnte oplysninger, at tiltagene omkring reduktion af vand og energiforbruget er at betragte som BAT.

Opbevaring/behandling

Af BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fremgår følgende:

For gødningsstakke, der altid er placeret på samme sted, enten i anlægget eller på marken, er det BAT at

- anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske, og
- placere enhver nyopførelse af gødningslagerarealer hvor der er mindst mulig chance for, at de kan forårsage gener over for receptorer, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.

For en midlertidig stak af svinegødning på marken er det BAT at anbringe gødningsstakken væk fra følsomme receptorer såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i.

BAT vedrørende lagring af svinegylle i en beton- eller stålbeholder omfatter alle følgende punkter:

- en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- dobbelte ventiler bruges til alle ventiludgange fra lageret
- gyllen omrøres kun lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken

Det er BAT at dække gyllebeholderne ved at bruge et af følgende:

- et fast låg, tag eller en teltstruktur, eller
- et flydelag, såsom snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA) eller ekspanderet polystyren (EPS).

Gyllen fra ejendommen opbevares i tætte beholdere med fast overdækning i form af telt. Desuden omrøres gylle først umiddelbart før tømning/udbringning. Det vurderes således, at opbevaringen og behandlingen er at betragte som BAT.

Udbringning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Det er BAT at gøre følgende:

- Minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødning med afgrødens forventede krav.
- Tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift.
- Ikke tilføre gødning til stejlt hældende marker
- Ikke tilføre gødning på arealer der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet, 2 meter bræmmer)
- Ved gylleudbringning på landbrugsjord er det BAT med dyb nedfældning eller slangeudlægning. Ved slangeudlægning skal gylle indarbejdes inden for 4 timer (krav om indarbejdelse gælder kun for jord, som er let at opdyrke).
- Gødning skal spredes så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.
- Der må ikke tilføres gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.
- Spredningen af gødning/gylle skal håndteres således at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - gødning spredes i løbet af dagen, hvor det er mindre sandsynligt at folk er hjemme desuden undgås weekender og helligdage.
 - opmærksom på vindretning i forhold til nabohuse.

Gyllen udspreddes i overensstemmelse med gældende regler som dermed også opfylder de krav, der er opført i BREF dokumentet. Gylleudbringning sker med slæbeslanger på etablerede afgrøder. Ud fra ovenstående vurderes det, at projektet samlet set opfylder kravene til renere teknologi.

Samlet vurdering for alle 6 BAT-områder

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

89. Foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe med undtagelse af avlsdyr må ikke overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe, jf. tabel i afsnit 8.
90. Der skal før næste gennemgribende renovering af inventaret i de to eksisterende stalde (bygning 1.1.1), dog senest 1. januar 2030 eller i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen, fremsendes en redegørelse for at staldene er indrettet efter gældende principper for bedste tilgængelige staldsystem. Redegørelsen skal sendes til Haderslev Kommune og godkendes af kommunen inden renoveringen.
91. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det fremgår af ansøgningen, at ansøger ikke har forholdt sig til andre scenarier end 0-scenariet. Dette projekt er bundet op på en anden udvidelse i samme bedrift. For at det kan være økonomisk attraktivt med dette projekt, skal smågrisene komme fra den anden ejendom på bedriften. Derfor er alternativet til udvidelsen, at der ikke foretages noget i forhold til nudriften.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring ejendommen ikke øges yderligere. Det vil dog også betyde, at der ikke vil blive etableret et gyllekølingsanlæg og således vil ejendommens olieforbrug ikke kunne mindskes.

Det er endvidere oplyst i ansøgningsmaterialet, at i vurdering af 0-alternativer og alternativer indgår der blandt andet overvejelser omkring ajourføring og fremtidssikring af staldene, og dette punkt kræver miljøgodkendelse hvis der er tale om større ændringer og nybyggerier. Derigennem bliver ansøger blandt andet er underlagt at skulle reducere og forbedre miljøpåvirkningerne fra produktionen. Dette er en del af en række lovgivningstiltag, der skal bidrage til at reducere miljøpåvirkningerne fra husdyrproduktioner i Danmark og samtidig videreudvikle dansk husdyrproduktion i en bæredygtig positiv retning med også hensyn til bl.a. dyre- og arbejdsvelfærd.

I denne sag er der inddraget gyllekøling, kombineret med mindre areal med gyllekummer, til reduktion af lugt og ammoniakfordampning. Denne effekt kan kun opnås og vilkårsfastsættes gennem meddelelse af en miljøgodkendelse og opførelse af nye stalde. Alternativt opnås denne miljøgevinst ikke. Varmeproduktionen fra gyllekøling vil erstatte fyringsolie og dermed vil CO₂ udledningen blive reduceret.

Investeringen og udvidelsen muliggør samtidig at arbejdsmiljøet i stalden kan forbedres ved hjælp af gyllekøling og vaskeroboter. Arbejdsgange kan tilrettelægges mere effektivt i nye stalde med henblik på et bedre arbejdsmiljø og en bedre samlet ressourceudnyttelse. Der bliver ydet tilskud til gyllekøling og vaskeroboter, det kræver dog at projektet bliver fuldendt i løbet af 2010 ellers bortfalder tilskud og dermed investeringen i gyllekøling og vaskeroboter.

Specielt om ejendommen på Fjelstrup Landevej 8 er der oplyst, at 0-alternativ er hvor der ikke vil ske noget i forhold til nudrift. Det er stalde fra 2005 der kan bruges i mange år endnu. Hvis der ikke bygges her, men projektet på Eskegård realiseres skal der flyttes mange fravænnede grise væk, det vil være problematisk da det er avlsdyr og de helst skal leveres fra sammen chnr og det er urationelt at have grise mange steder. Projektet er bundet op på en anden udvidelse i samme bedrift. For at det kan være økonomisk attraktivt, skal smågrisene komme fra den anden ejendom på bedriften. Derfor er alternativet til udvidelsen, at der ikke foretages noget i forhold til nudriften.

Alternativ er at flytte produktionen på en tredje ejendom. Det er ikke fundet relevant at have produktionen på anden ejendom, da det ansøgte bygger videre på eksisterende velfungerende driftsfaciliteter avlsfaciliteter, fodringsanlæg, kornopbevaring og -behandling. Det er ikke fundet relevant at overveje placering af ny stald på bar mark, da den ansøgte placering overholder afstandskrav til omboende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på ejendommen ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, jf. nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på ejendommen Fejlstrup Landevej 8 vurderes, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne end ved den nuværende produktion – jf. afsnit 6.2, 6.3, 6.5 og 6.7 om lugt-, flue- og støjgener samt lysforhold.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen har ansøger oplyst følgende ansøgning:

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Haderslev Kommune. Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes. Gødnings og foderanlæg rives ned og al materiale bortskaffes som affald i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsmæssigt affald i Haderslev Kommune. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Der stilles imidlertid vilkår om oprydning, så risiko for forurening og gener i form af f.eks. lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand. Det er kommunen, som i givet fald vurderer om foranstaltningerne er tilstrækkelige og tilfredsstillende stand er opnået indenfor en rimelig tidsfrist.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

92. Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
93. Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages en oprydning, som kan accepteres af Haderslev kommune, herunder tømning af gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. rengøring af staldanlæg, bortskaffelse af kemikalier og sprøjtemidler til godkendt modtager m.v.
94. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
95. Alle olietanke tømmes.
96. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Omkring egenkontrol har ansøger oplyst følgende:

- Der er telefonisk alarm på temperaturovervågningen i staldene.
- Regnskab over vand-, energi- og foderforbrug styres via driftsregnskab.
- Journal for anvendelse af pesticider føres i sprøjtejournal.
- Der er gødningsplan som styrer håndtering af husdyrgødning.
- Der foretages årligt indberetninger over dyreholdets størrelse og gødningsforbrug mv. via www.landbrugsindberetning.dk.
- Gyllepumpning overvåges.
- Der er etableret alarm på ventilations- og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemer op og afgiver fejlmeldinger. Alarmen kontrolleres ugentligt.
- Autoriseret el-installatør laver 5-årige gennemsyn af ejendommens el-installationer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har redegjort for egenkontrol.

Der i godkendelsen stillet vilkår til egenkontrol vedrørende miljøteknologier, ventilationsanlæg, dyrehold, ressourceforbrug, affald, gyllekøling og gødning. Derudover stilles der nedennævnte vilkår til egenkontrol, hvorved det vurderes at egenkontrollen på husdyrbruget Fjelstrup Landevej 8 er tilstrækkelig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for dokumentation:

97. Oplysningerne fra egenkontrollen skal opbevares samlet, være opstillet overskueligt, hele tiden være opdateret og være let tilgængelig for tilsynsmyndigheden.
98. Oplysningerne skal fremvises for miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
99. Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens ydelses-/produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Slagterifregninger og andre kvitteringer for afsatte dyr.
100. Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter / efterafgrøder / kvælstofkvote er overholdt skal opbevares gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v.
101. Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
102. Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften
 - Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, med hvad og hvordan (vilkår 62),
 - Hvornår, der har været udført autoriseret kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport, samt de fejl og mangler, der måtte være konstateret og udbedret (vilkår nr. 44),

- Hvornår der er foretaget aflæsning af el-forbrug / vandforbrug samt aflæsningsværdier og hvad evt. der er foretaget for at reducere forbruget (jf. vilkår nr. 22, 52 og 54)
 - Hvornår der er foretaget kontrol af ventilationsanlægget og hvad der evt. er foretaget for at forbedre anlæggets energiudnyttelse (jf. vilkår 23 og 24)
 - Hvornår der er foretaget kontrol og justering af gyllekøleanlægget, og hvad der er evt. er udført af vedligehold (jf. vilkår 57)
 - Om og hvornår der har været driftsstop af gyllekøleanlægget, hvor længe, og hvorfor samt hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler (jf. vilkår 56),
103. Der skal kunne fremvises kvitteringer over bortskaffet farligt affald. Af kvitteringerne skal der fremgå affaldstyper og mængder, benyttet affaldstransportør og modtageranlæg.
104. Virksomheden skal løbende registrere afhentede døde dyr til destruktionsanstalt.
105. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året sammen med eventuelle ansatte. Beredskabsplanen skal forsynes med dato og år for revision.
106. Der skal gemmes dokumentation for energiforbrug, dieselolie, vand på ejendommen f.eks. i form af fakturaer.
107. Muligheder for energibesparelser skal kontrolleres, hvilket kan ske på siden lr.dk/energisperekataloget eller anden udbyder af energibesparelser. Der skal ved tilsyn fremlægges, hvilke tiltag der er valgt.

12 OFFENTLIGGØRELSE, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRET- NING

Offentliggørelse

Meddelelse om miljøgodkendelse i henhold til Husdyrbruglovens § 12, stk. 2 for på Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev, matr. nr. 421, Fjelstrup Ejerlav, Fjelstrup vil blive annonceret i Budstikken onsdag den 24. marts 2010.

Klagevejledning og søgsmål

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Haderslev Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Haderslev Kommune i hænde senest onsdag den 21. april 2010 kl. 15.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter godkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen – med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af godkendelsen sker på eget ansvar, idet Miljøklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Underretning

Denne afgørelse er sendt til:

Pr post:

- Avlscenter Eskegård I/S, v/Jørgen Schultz, Møllegade 9, 6100 Haderslev
- Højskovgård, Christiansfeld ApS, Seggelundvej 2, 6070 Christiansfeld
- Friis I/S, v/ Frede Brandt Friis og Gunnar Brandt Friis, Møllegade 56, Anslet, 6100 Haderslev
- Fjelstrup Kirke, v/ menighedsrådet, Skolebakken 21, Fjelstrup, 6100 Haderslev
- Susanne Siersbæk, v/ Niels Chr. Dahl Hansen, Nefgårdvej 19, 6070 Christiansfeld.
- Christian Rasmussen, Gl. Hejlsmindevej 8, 6100 Haderslev.
- Jacob From, Bukshavevej 8, 6100 Haderslev
- Bent Mumm, Knud Skovvej 14, 6100 Haderslev
- Helge Petz og Esther Raffnsøe Petz, Møllegade 41, 6100 Haderslev
- Damgård Agerbrug A/S, Fabriksvej 1, 7000 Fredericia
- Fjelstrup Vandværk, v/Kaj Ravn-Jessen, Skolebakken 6, 6100 Haderslev
- Anders Bagge Hansen, Fjelstrupvej 118, Fjelstrup, 6100 Haderslev

- Hans Christian Kock Skøtt, Avnøvej 61, 6100 Haderslev
- Birgit og Erik Krogh, Fjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev
- Jette og Peter Petersen, Fjelstrup Nørrevej 78, 6100 Haderslev

Pr e-mail med vedhæftet fil:

- Kolding Herreds Landbrugsforening, att.: Poul Friis, Niels Bohrsvej 2, 6000 Kolding.
e-mail: pkf@khf.dk
- Kolding Kommune, att.: Betina Stadager Cramer, Teknisk forvaltning, Miljøområdet – Landbrug, Nytorv 11, 6000 Kolding.
e-mail: betb@kolding.dk
- Miljøministeriet, miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: post@rib.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Pr e-mail med link til kommunens hjemmeside

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund, Tom Donbæk, Vestergade 25, 6510 Gram
e-mail: td@ledon.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

BILAG 1. GRUNDLAG FOR VILKÅR OG LOVGIVNING

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen, og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Godkendelsens Vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- *Bek. om tiladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.*
- *Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug*
- *Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen*
- *Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere*
- *Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning*
- *Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.*
- *Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug*
- *Vejledning nr. 12/1992 Om Håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven*
- *"Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK*

Lovgivning

Udover Vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

- *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1486 af 4. december 2009)*

Udover Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan bl.a. følgende love og bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for virksomheden:

- *Miljøbeskyttelsesloven (Lov nr. 358 af 6. juni 1991)*
- *Lov om miljøbeskyttelse (LBK nr. 1757 af 22/12/2006)*
- *Naturbeskyttelsesloven (Lov nr. 749 af 21. juni 2007)*
- *Vandløbsloven (Lov nr. 89 af 21. juni 2007)*
- *Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.*
- *Bek. nr. 1634 af 13. december 2006 om affald.*
- *Bek. nr. om 717 af 2. juli 2009 husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer*
- *Bek. nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav.*
- *Bek. nr. 723 af 12. december 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand.*
- *Bek. nr. 360 af 24. maj 1993 om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler samt ændringer heraf.*
- *Bek. nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler..*
- *Bek. nr. 724 af 1. juli 2008 Olie-tankbekendtgørelsen*
- *Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 Bekendtgørelse om internationale naturbeskyttelsesområder.*
- *Haderslev Kommunes regulativ for erhvervsaffald*

Det skal understreges, at reglerne kun er gældende, så længe de tilgrundliggende bestemmelser gælder. Der kan tilsvarende i fremtiden vedtages nye bestemmelser, der vil kunne medføre andre regler for virksomhedens aktiviteter.

De øvrige bilag er vedlagt/vedhæftet særskilt.

BILAG 2. KORT OVER PLACERING AF ANLÆG

BILAG 3. AFSTAND TIL NABO MV.

BILAG 4. KORT OVER GRUNDEVAND

BILAG 5. KORT OVER OVERFLADEVAND

BILAG 6. KORT OVER LANDSKAB

BILAG 7. KORT OVER § 3-NATUR

BILAG 8. KORT OVER § 7-NATUR

BILAG 9. KORT OVER NATURA-2000

BILAG 10. KORT OVER OPLANDE OG FOSFOR

BILAG 11. INDRETNING I EKSISTERENDE BYGNINGER

BILAG 12. INDRETNING I NY BYGNING

BILAG 13. AFLØBSFORHOLD

BILAG 14. UDBRINGNINGSAREALER

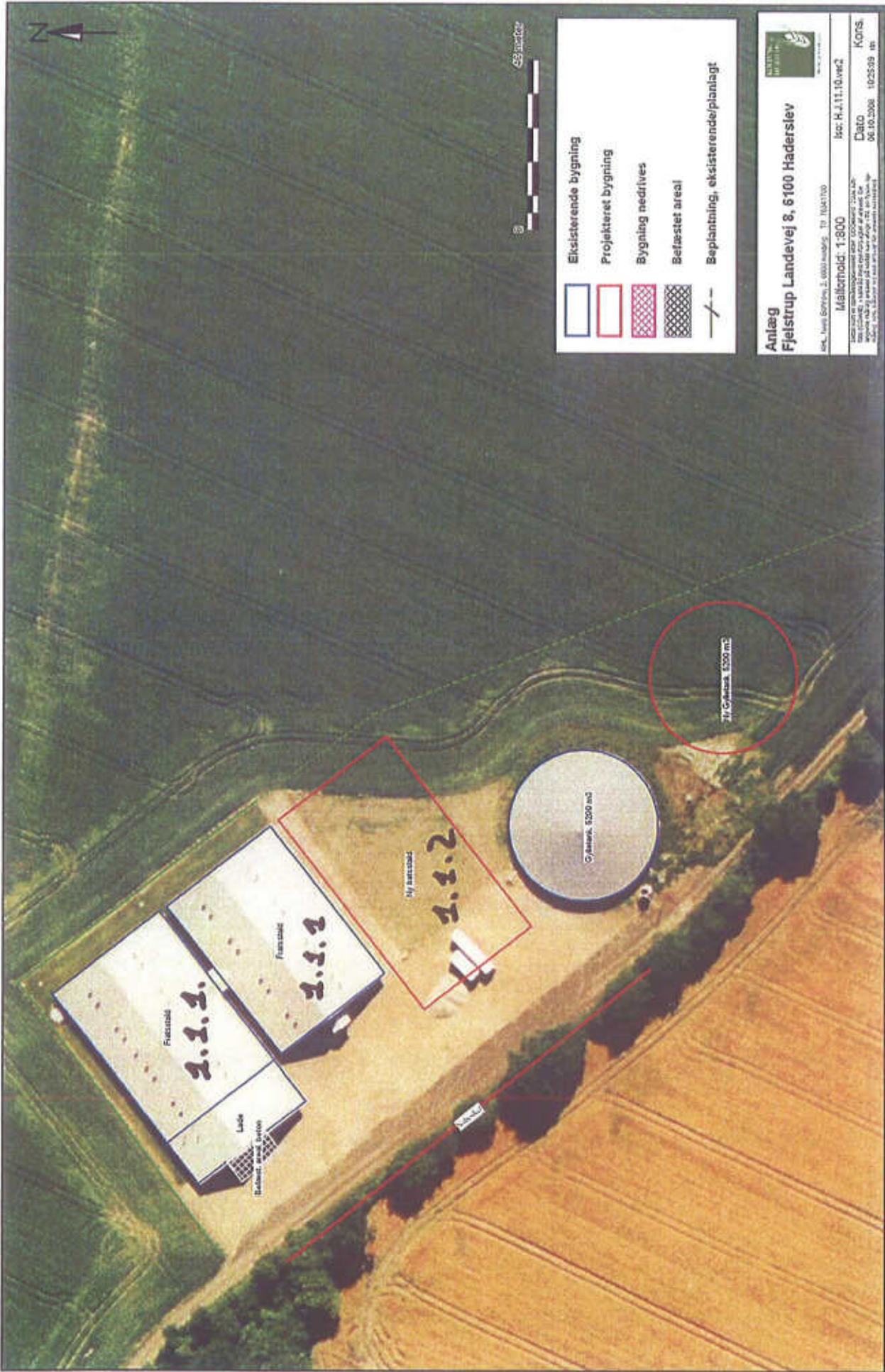
BILAG 15. BEPLANTNING

BILAG 16. BEREDSKABSPLAN

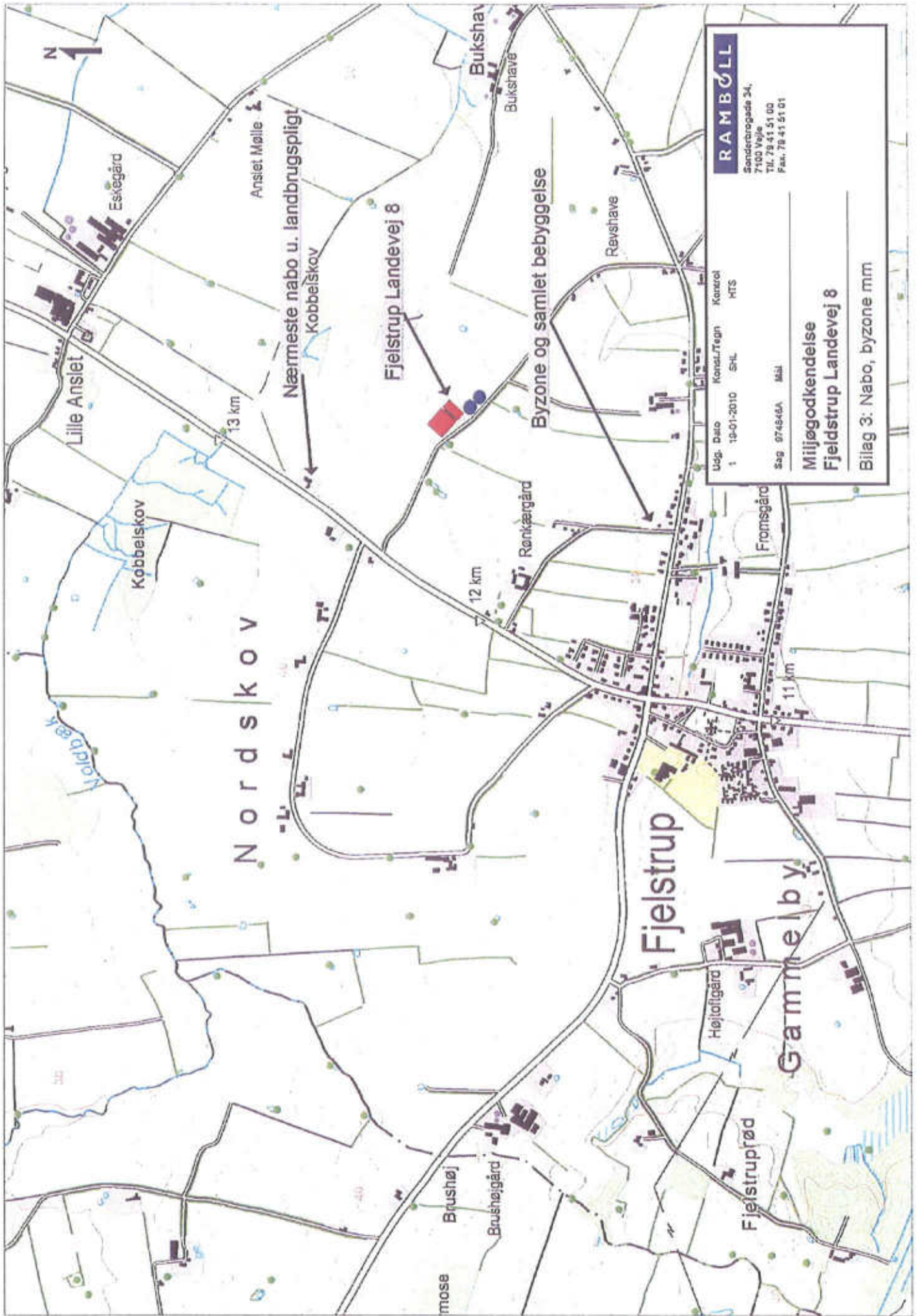
BILAG 17. KORT OVER GYLLETRANSPORTVEJE

**BILAG 18. UDTALELSE FRA KOLDING KOMMUNE ANG. AREALER
BELIGGENDE I KOLDING KOMMUNE**

BILAG 19. OVERSIGT OVER FLEXIBILITETSBEREGNINGER

BILAG 2

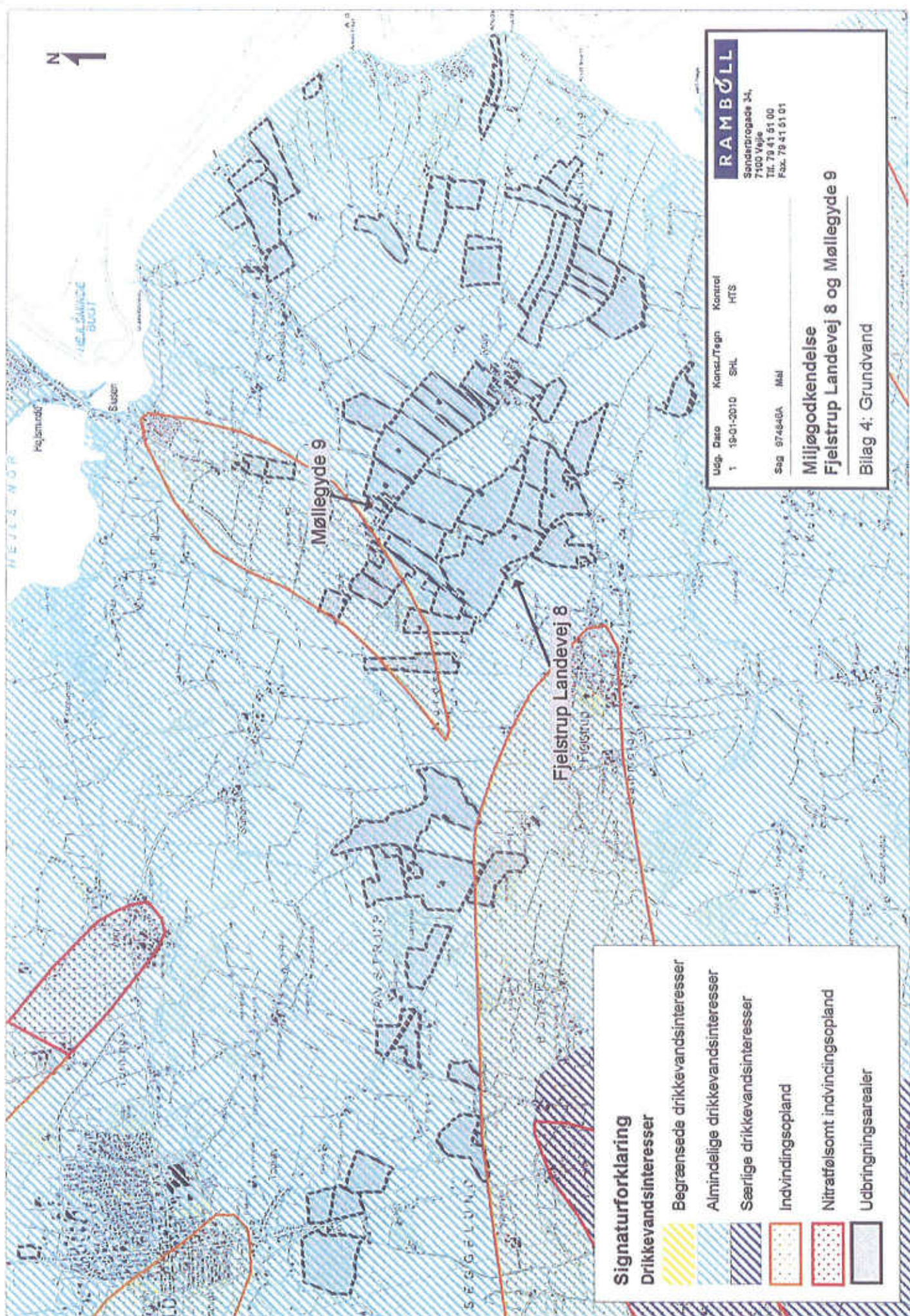
RAMBØLL
 Sønderbrogade 34,
 7100 Vejle
 Tlf. 79 41 51 00
 Fax. 79 41 51 01

Udg.	Dato	Konst./Tegn	Kontrol
1	19-01-2010	SHL	MTS

Sag: 974846A Mål

**Miljøgodkendelse
 Fjeldstrup Landevej 8**

Bilag 3: Nabo, byzone mm

RAMBØLL
Sanderbrogade 34,
7100 Vejle
Tlf. 79 41 51 00
Fax. 79 41 51 01

Udg. Dato 19-01-2010 Kantsl./Tegn SHL Kontrol HTS

Sag 97484GA Mal

**Miljøgodkendelse
Fjelstrup Landevej 8 og Møllegaarde 9**

Bilag 4: Grundvand

Signaturforklaring

Drikkevandsinteresser

- Begrensede drikkevandsinteresser
- Almindelige drikkevandsinteresser
- Særlige drikkevandsinteresser
- Indvingsoplånd
- Nitrattfølsomt indvingsoplånd
- Udbringingsarealer

N

RAMBØLL
 Sønderrosgade 34,
 7100 Vejle
 Tlf. 78 41 51 00
 Fax. 78 41 51 01

Udg. Dato 1 10-01-2010 Konst./Tegn SHL Kontrol HTS

Sag 074846A Mål

**Miljøgodkendelse
 Fjeldstrup Landevej 8 og Møllegde 9**

Bilag 5: Overfladevand

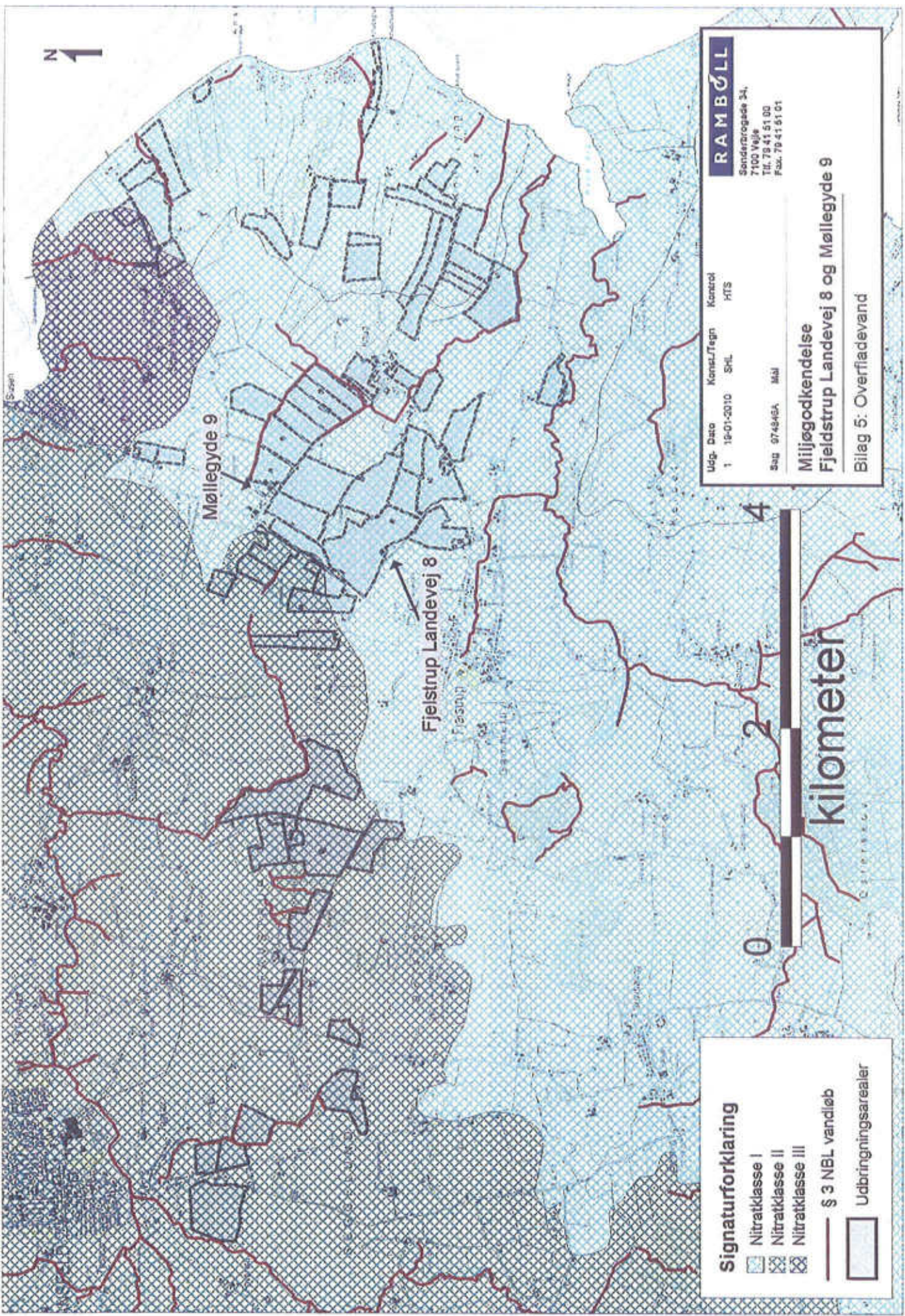
Møllegde 9

Fjeldstrup Landevej 8

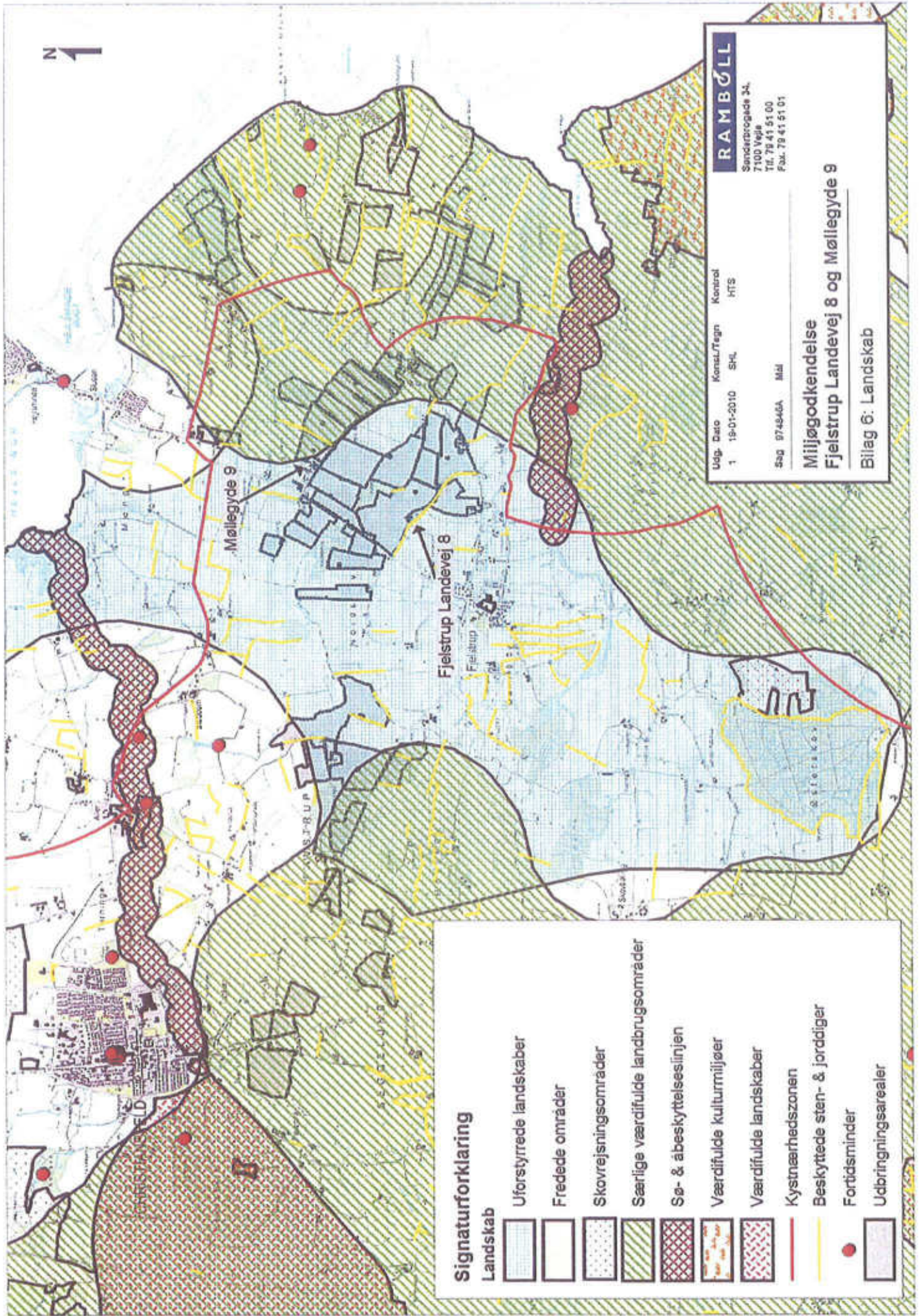

Signaturforklaring

- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III
- § 3 NBL vandløb
- Udbringingsarealer

N
1

Signaturforklaring

Landskab

Uforstyrrede landskaber

Fredede områder

Skovrejsningsområder

Særlige værdifulde landbrugsområder

Sø- & åbeskyttelseslinjen

Værdifulde kulturmiljøer

Værdifulde landskaber

Kystnærhedszonen

Beskyttede sten- & jorddiger

Fortidsminder

Udbringingsarealer

RAMBØLL

Sanderbrogade 34,
7100 Vejle
Tlf. 79 41 51 00
Fak. 79 41 51 01

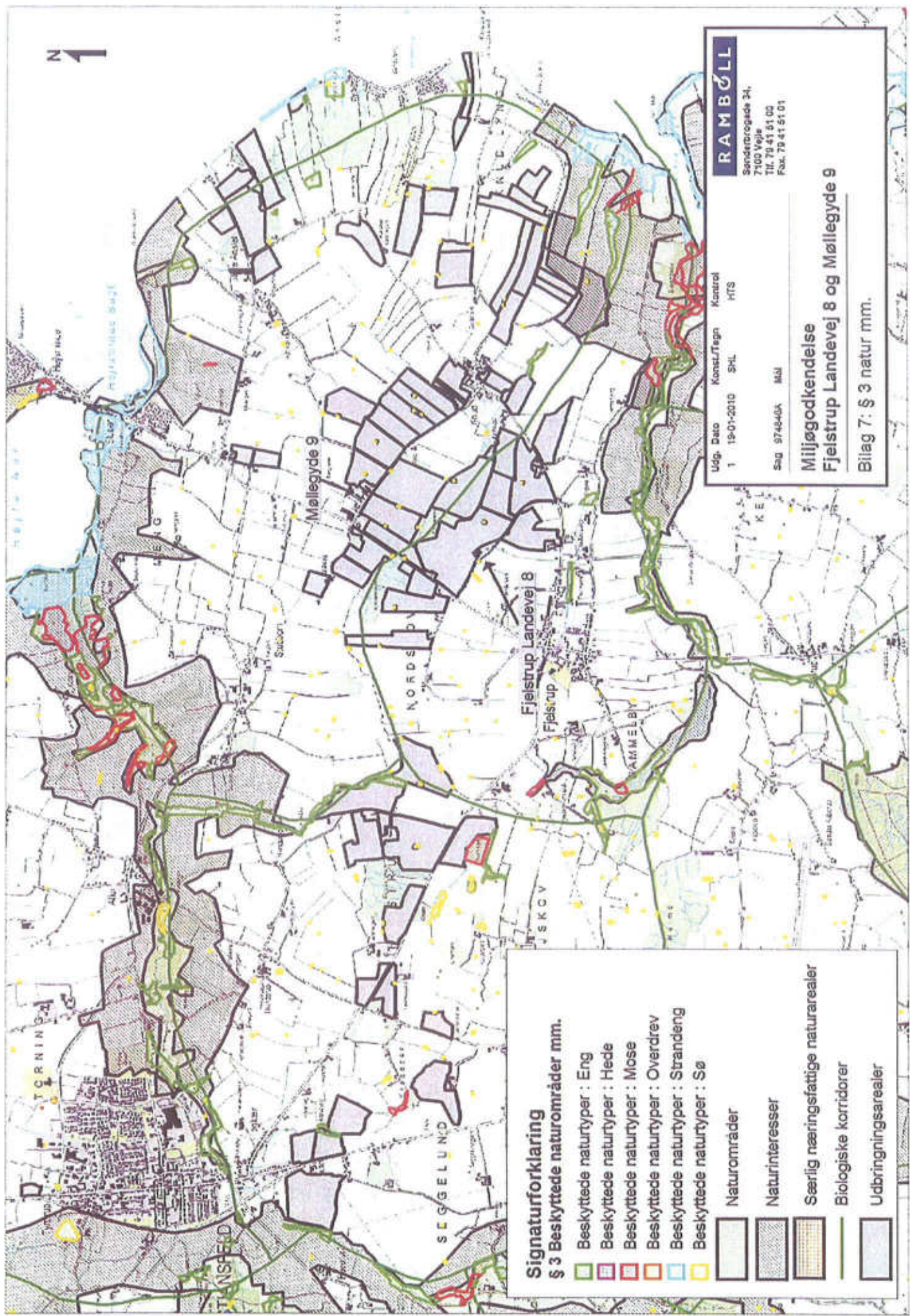
Udg. Dato 1 19-01-2010
Kons.L/Tejn SHL
Kontrol HTS

Sag 074946A Mail

Miljøgodkendelse
Fjellestrup Landevej 8 og Møllegde 9

Bilag 6: Landskab

1

Signaturforklaring
 § 3 Beskyttede naturområder mm.

- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

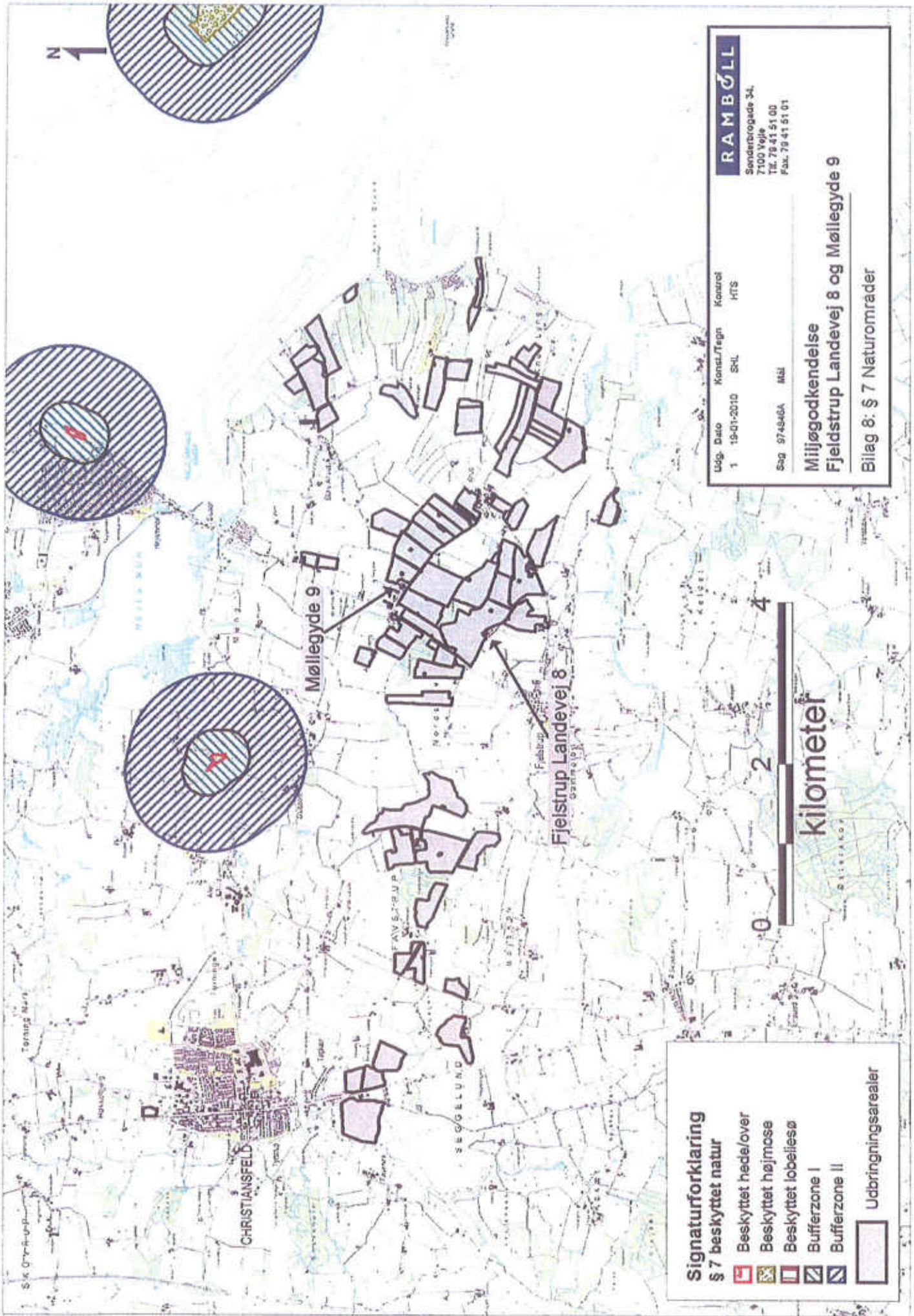
- Naturområder
- Naturinteresser
- Særlig næringsfattige naturområder
- Biologiske korridorer
- Udbringingsarealer

RAMBØLL
 Sønderbrogade 24,
 7100 Vejle
 Tlf. 79 41 51 00
 Fax. 79 41 51 01

Udg. Dato 1 19-01-2010
 Konstr./Tegn SHL
 Kontrol HTS

Sag 9748-00A Maj

Miljøgodkendelse
Fjelstrup Landevej 8 og Mølleglyde 9
 Bilag 7: § 3 natur mm.

Signaturforklaring

§ 7 beskyttet natur

Beskyttet heder/over

Beskyttet højmose

Beskyttet lobeliesø

Bufferzone I

Bufferzone II

Udbringingsarealer

Ldg. Dato: 19-01-2010
 Konst./Tegn: SHL
 Kontrol: HTS

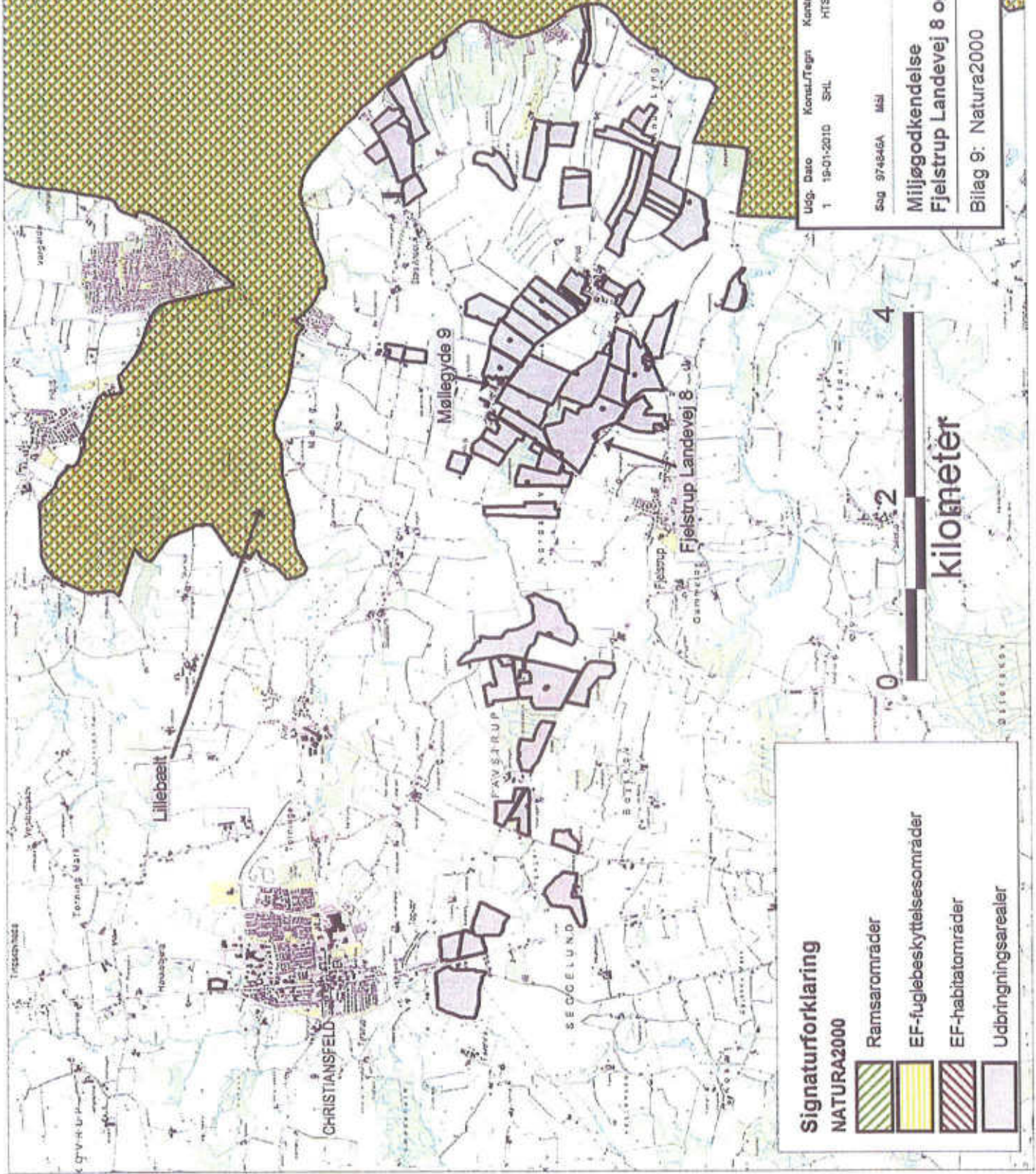
Sag: 974846A
 MSH

RAMBØLL

Sønderbrogade 34,
 7100 Vejle
 TEL. 78 41 51 00
 FAX. 78 41 51 01

Miljøgodkendelse
 Fjeldstrup Landevej 8 og Mølleglyde 9

Bilag 8: § 7 Naturområder

Signaturforklaring
NATURA2000

- Ramsarområder
- EF-fuglebeskyttelsesområder
- EF-habitatområder
- Udbringingsarealer

Udg. dato 19-01-2010
Konst./Tegn. SHL
Kontrol HTS

Sag 974846A M&I

Miljøgodkendelse
Fjellstrup Landevej 8 og Mølleglyde 9

Bilag 9: Natura2000

RAMBØLL

Sønderbrogade 34,
7100 Vejle
Tlf. 78 41 51 00
Fax. 78 41 51 01

Signaturforklaring

Oplande og fosfor

- Oplande til meget sårbare Natura 2000 områder
- Oplande til sårbare Natura 2000 områder
- Oplande til vandområder udenfor Natura 2000 områder

 FOSFORKLASSE_I_III

 FOSFORKLASSE_II

 Udbringingsarealer

Udg. Dato 19-01-2010
 Konsultation SHL
 Sag 97494GA MLI

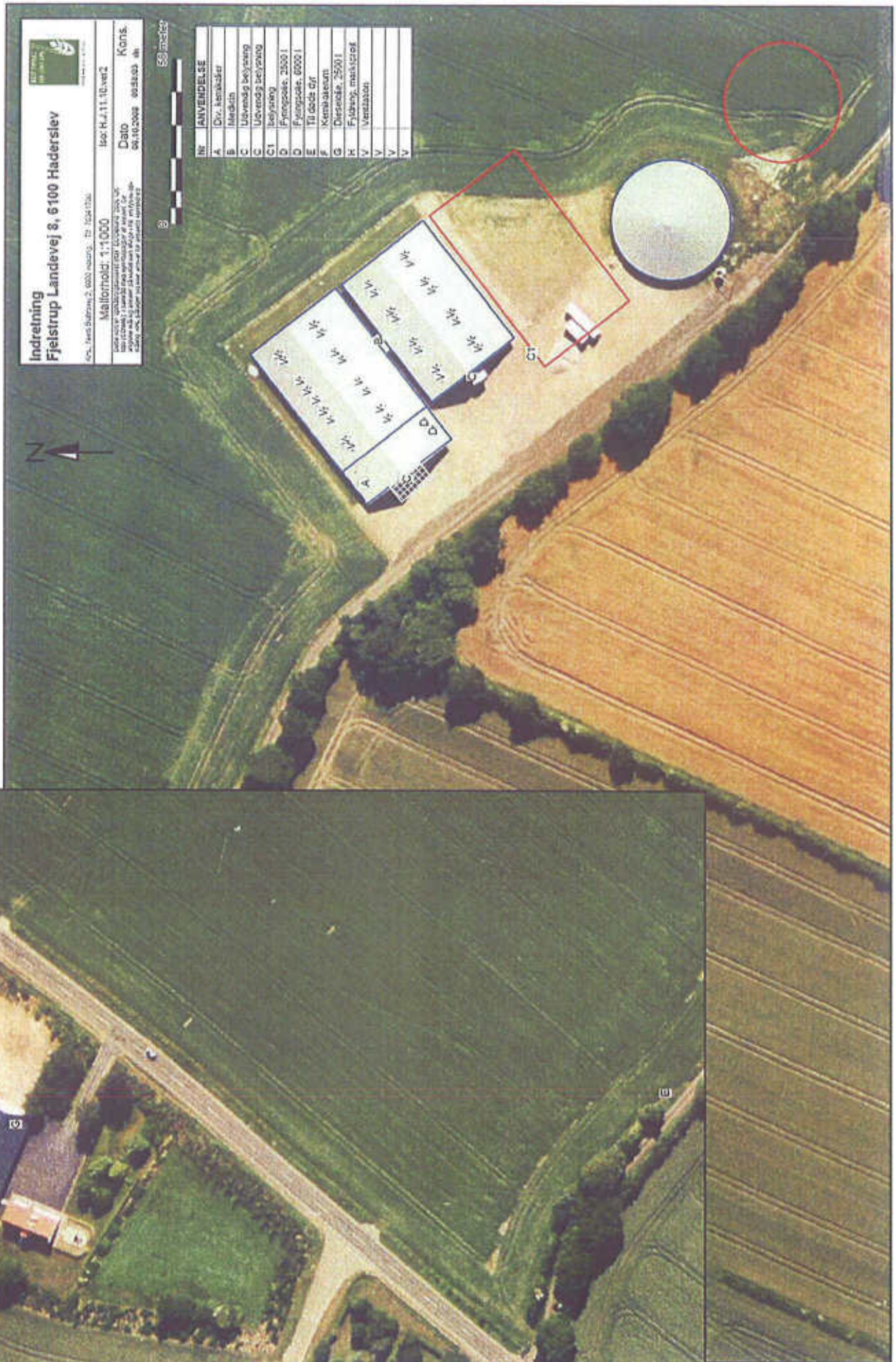
RAMBØLL

Søndstrogade 34,
 7100 Vejle
 TEL. 78 41 51 00
 FAX. 78 41 51 01

Kontrol HTS

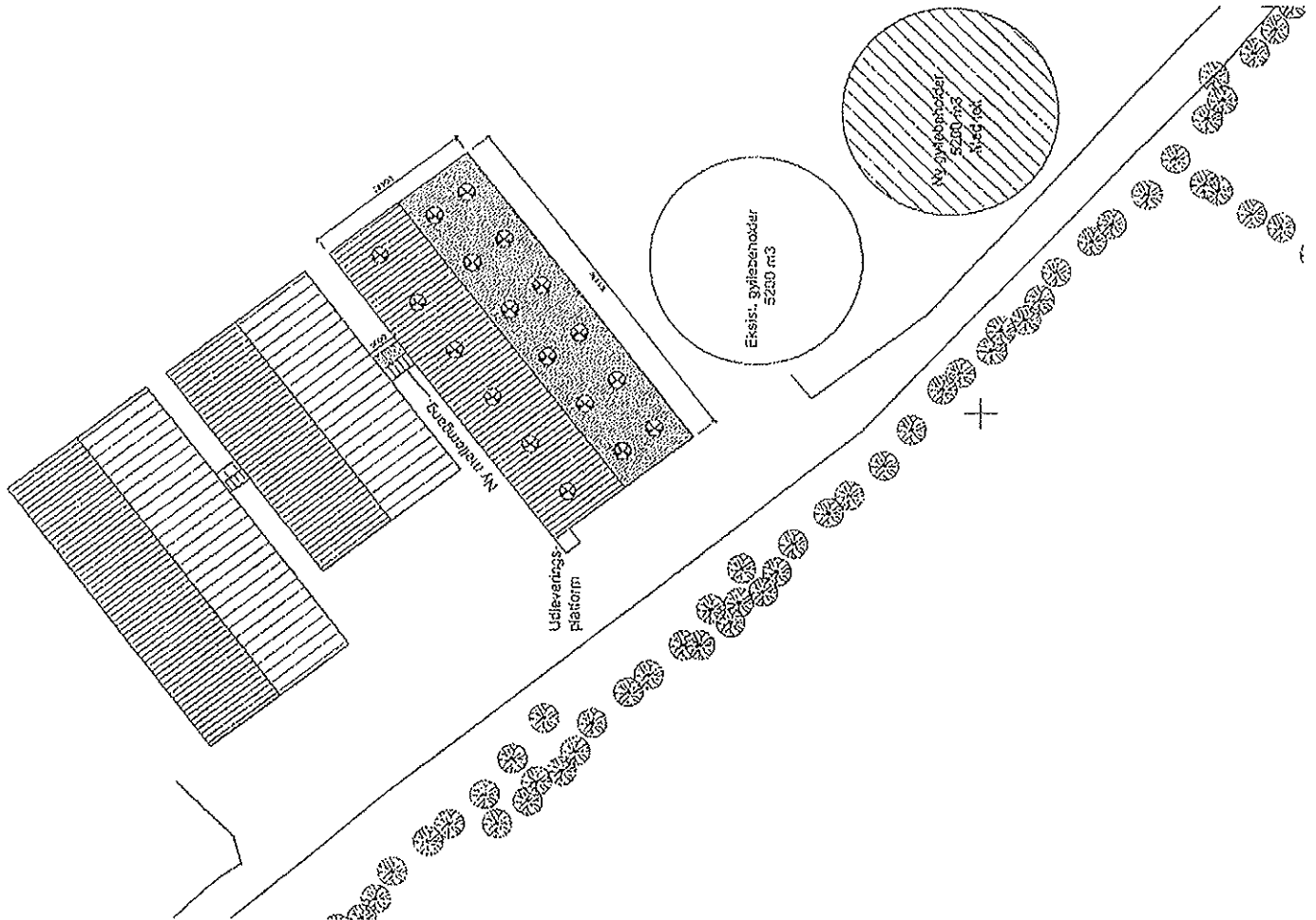
**Miljøgodkendelse
 Fjelstrup Landevej 8 og Mølleglyde 9**

Bilag 10: Oplande og fosfor

Indretning
Fjeldstrup Landevej 8, 6100 Haderslev
 Ops. i henhold til § 2, stk. 2, nr. 1 og 2, i Lov nr. 111 af 11. juni 2008
 Mallortid: 1:1000
 Isør: H. 11. 10. ver 2
 Dato: 06.10.2008 09:58:03 sk
 Kons.

Nr	ANVENDELSE
A	Div. kenderhæder
B	Isærskilt
C	Udendørs belysning
C1	Isærskilt
D	Fyrtårnslys, 2500 l
D	Fyrtårnslys, 6000 l
E	Tårnslys 600
F	Kemilabeler
G	Derisoler, 2500 l
H	Fyrtårnslys, maks. 1000 l
V	Ventilations
V	V
V	V

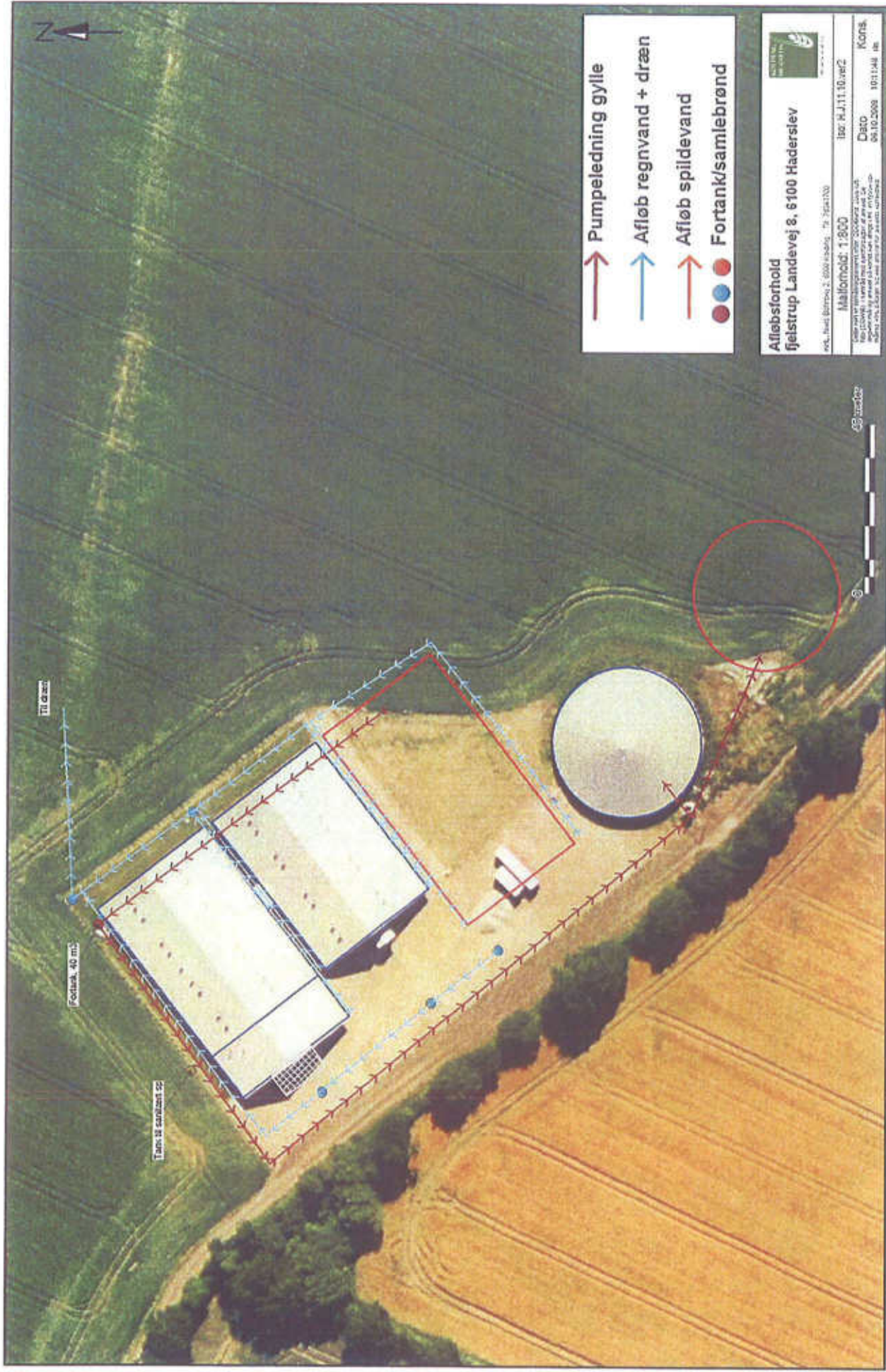

Udsagningsmøder i m/m. Der må ikke males på tegningen. Denne tegning må ikke kopieres, overføres eller anvendes til andet formål uden tilladelse.

BYGGERI & TEKNIK I/S

864, Cervepark 24 7400 Herslev
 Tlf.: 97 13 12 11 Fax: 97 13 73 55 E-mail: info@byggeri-teknik.dk
 Asmøllevej 11 8520 Viborg
 Tlf.: 97 28 23 00 Fax: 97 28 18 79
 Marsvej 5 8560 Haderslev
 Tlf.: 98 44 74 11 Fax: 98 44 74 65 Hjemmeside: www.byggeri-teknik.dk

Bygherre: AVLSCENTER ESKEGÅRD A/S MØLLEGYDEN 9 6100 HADERSLEV Tlf.: 74558467 Mobil: 21463558 Fax: --- E-mail: --- Byggeadresse: ASGAARKEVEJ 1, 6100 HADERSLEV Matr.nr.: ---	I: KOAVN Dato: 19.05.2009 Mål: 1:750 E-mail: koa@byggeri-teknik.dk Sags nr.: 084086 Emne: Silbian Kobbelskov Godkendt: KOA Tegningsnr.: 84086_T_SilKobbel2
---	---

Tilgange

Fortank 40 m

Tank 18 samlet 52

- Pumpeledning gylle
- Afløb regnvand + dræn
- Afløb spildevand
- Fortank/samlebrønd

Afløbsforhold
Sjelstrup Landevej 8, 6100 Haderslev

ark. fase 01/10/2008 10:11:44
 Mailformid: 1:800 Isr: H.J.11.10.ver2
 Kons.
 Dato 06.10.2008 10:11:44

08.10.2008

BILAG 13

BEPLANTNING VED FJELSTRUP LANDEVEJ 8, 6100 HADERSLEV

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i "miljøgodkendelse" mappe på kontoret i stuehuset på Fjølstrup Landevej 8.

Stalden ligger separat fra stuehus og lade.

Kortmateriale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Dieseltanke og oiletanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrødre mv.
- Fald /kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Frykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand mm. Tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i Staldkontoret og har nr. 74566367 eller i Stuehuset på Fjølstrup Landevej 8 og har nr. 74567558

	Kontaktes på telefon	Telefontid
Miljøberedskab	112	Hele døgnet
Brandvæsen	112	Hele døgnet
Ambulance	112	Hele døgnet
Miljøvagten	74342100	Døgnet
Haderstev kommune	74343434	Man- onsdag kl. 9:00-15:00 torsdag- kl. 9:00-17:00 fredag: kl. 9:00-13:00
Lægevagten	7011 0707	Hverdage 1600-0800 samt weekend hele døgnet
Falck	7010 2030	Hele døgnet
Tandlægevagt Odense / Esbjerg	65414551	Weekend og helligdage 0900-1200
Kolding Herreds Landbrugsforening	7634 1700	Kontortid 0800-1600
Dyrtege, Jacob Hansen	40201705	
Foderstofforretning DLG	21470689	
Foderstofforretning Ailer Mølle	73261225	
Elektriker: AG Jesper Ravn	24862907	
Smed / VVS: Frørup Smed	74568318	
Ventilationsfirma, Skov	72175500	
Ejere	Jørgen Schultz: 74567558 21483558 Erik Schätz: 74566576 21263416	

Medarbejdere:	Stig	20694192
	Jacob	20581967
	Gunnar	24615849
	Carola	30948576
	Mette	61544263
	Inga	30581472
	Thomas	60228762
	Daniel	40407368
	Johannes	27596743
	Karin	25998947

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange -
- Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget
- Er der gasflasker / trykflasker. Er der oplag af handelsgødning

Kontakt ejerne, Erik Schultz på tlf. 74566576 eller 21263416
Jørgen Schultz på tlf. 74567558 eller 21483558

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på hhv. bilag 1 for stald og bilag 2 for stuehus/lade - indsatspunkter ved brand.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje
- Er der gasflasker / trykflasker. Er der lager af handelsgødning

Udslip af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank - RING 112 - Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvor uheldet er sket
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne, tlf.: 74342100.

Kontakt ejerne, Erik Schultz på tlf. 74566576 eller 21263416
Jørgen Schultz på tlf. 74567558 eller 21483558

Hvis en af gylletankene sprænger læk, forventes det at gyllen vil løbe mod nord, over marken imod skov.

Forsøg opdæmning (se bilag 3).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræen skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag 3).

Kodtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Der er ikke nogle dambrug nedstrøms i åsystemet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

Halmballer til barrierer
Rendegraver

Kemikalie og oliestild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 - oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvor uheldet er sket
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes miljømyndighederne på telefon: 74342100.

Kontakt ejerne, Erik Schultz på tlf. 74566576 eller 21263416
Jørgen Schultz på tlf. 74567558 eller 21483558

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til riste eller brønd.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræen kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag 3 for udløbspunkt for dræen)

Kodtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Der er ikke nogle dambrug nedstrøms i åsystemet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

Halmballer
Rendegraver
Spåner (Lade v stuehus og lade i stald)

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Stald: Hovedhanen sidder i teknikum

Stuehus/lade: Hovedhanen sidder i fyrrum

Elektricitet:

Stald:

Hovedafbryderen sidder i teknikum

El-tavle sidder ved teknikum, samt undertavler i stald 1 og 2

Der bruges manuelle sikringer og automatsikringer

Stuehus/lade:

Hovedafbryderen og eltavle sidder i bryggers i stuehus (i skab)

Der bruges manuelle sikringer og automatsikringer

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødoptik eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoptikket er åben og åbn om nødvendigt vinduer og døre.

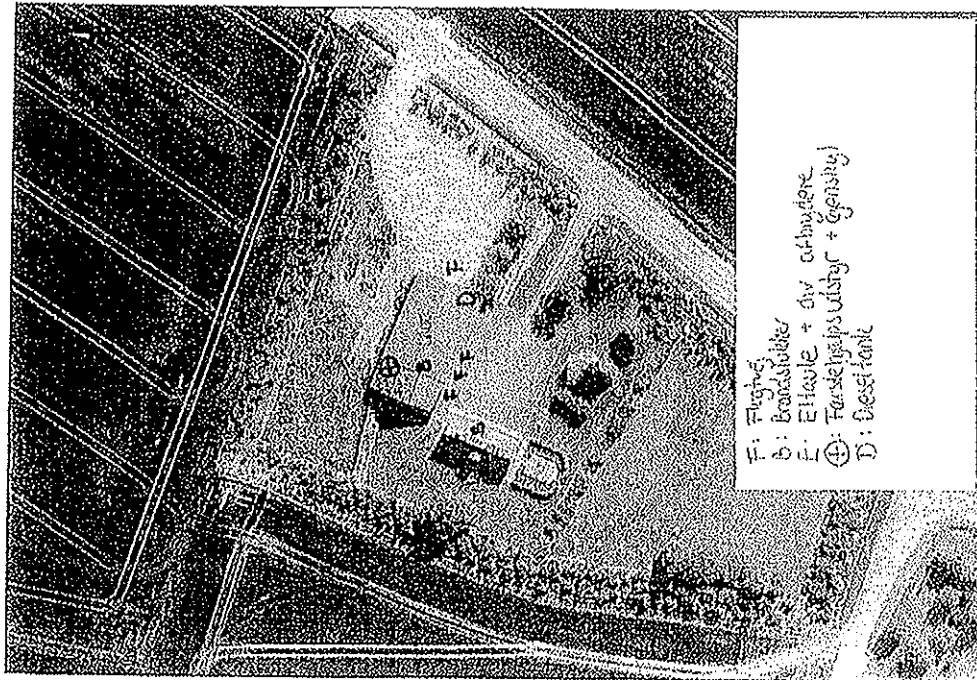
Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

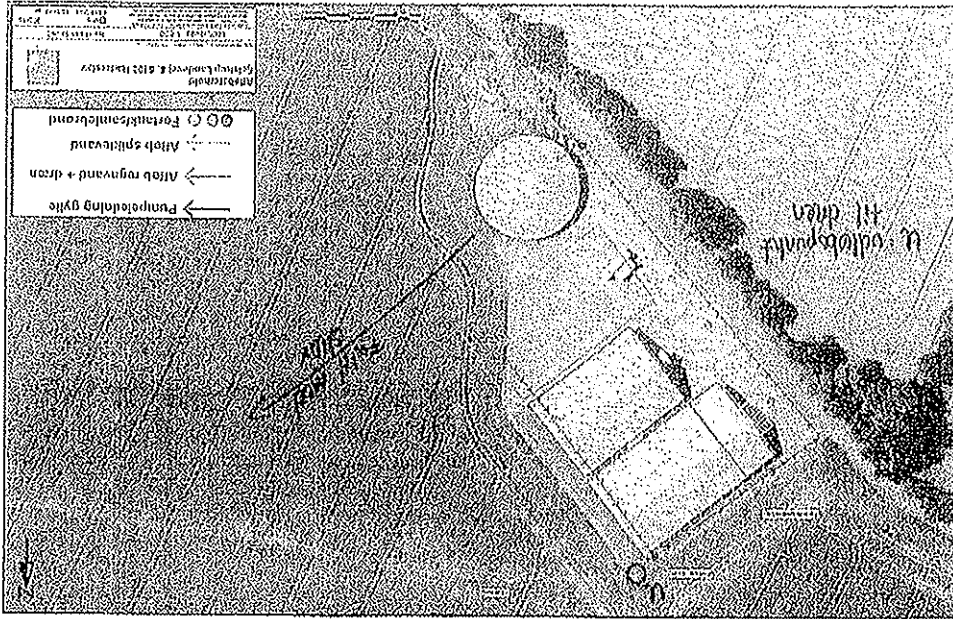
Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Syd Energi og forhør om varigheden af udfaldet. Tlf. 70115010.

Nødstrømsgenerator starter automatisk ved et strømsvigt der varer over ca. 10 sekunder

Bilag 2: Beredskabskort ved brand og uheld – stuehus/lade

Bilag 3: Indsatspunkter ved spild og overløb

- Eiet
- Folkegjalt
- Grunnlegnings
- Transporterte
- Bilaukjørsels-ferdsområde - ej harmonisk

**TRANSPORT RUTER,
GYLLE**

Målestokk: 1:25000
 Idé H-111.10-ver2
 Dato 20.07.2008 15:22:50 skt
 Kjøps, P. H. & S. H.

Alle rettigheter forbrøytning og utveksling er reservert. Dette er et utkast til plan og skal ikke brukes til andre formål.

Kolding
Kommune

Haderslev Kommune
Natur og Vand
Rådhuscentret 7
6500 Vojens

Teknisk Forvaltning

Landbrug

Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 75 50 15 00
Telefax 79 79 16 89
EAN 5798005310457
E-mail teknisk@kolding.dk
www.kolding.dk

Dato 29. januar 2009
Sagsbehandler
Betina Stadager Cramer
Direkte telefon 79 79 74 32
E-mail betb@kolding.dk

Høring af arealer i Kolding Kommune i forbindelse med § 12 godkendelse – Avlscenter Eskegård, Møllegårde 9, 6100 Haderslev

På vegne af Haderslev Kommune har Rambøll den 2. november 2009 bedt om en udtalelse af udbringningsarealer i Kolding Kommune til brug i forbindelse med en ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Avlscenter Eskegård, Møllegårde 9, 6100 Haderslev.

Der søges om at udvide produktionen af smågrise og sopolte/slagtesvin.

Den 22. december 2009 og den 19. januar 2010 har Kolding Kommune modtaget supplerende oplysninger. Grundlaget for beregningerne er skema nr. 6459 fra husdyrgodkendelse.dk, beregningsgrundlag 01-2009-A, version 6.

Vurderingen af arealerne er foretaget på baggrund af arealernes beliggenhed og beregninger udført i det elektroniske ansøgningssystem samt historiske data og luftfoto. Nogle af områderne, hvor arealerne er beliggende, er blevet besigtiget i 2008 i forbindelse med en miljøgodkendelse på tilstødende arealer.

Elektroniske ansøgningsskema

Det fremgår af den elektroniske ansøgning, at kvælstofudvaskningen N DE-reei er beregnet til 46,50 kgN pr. ha, og N_{max} er 46,50 kg N, og at P - overskuddet i ansøgt drift er beregnet til 3,9 kg P pr. ha pr. år.

Der udbringes svinegylle med et gødningstryk på 1,4 DE/ha på arealerne vist i den efterfølgende tabel.

Det fremgår, at der i alt er 318,05 ha ejede og forpagtede arealer, hvoraf de 165,67 ha ejede og forpagtede arealer er beliggende i Kolding Kommune. De enkelte udbringningsarealer er vist i tabellen nedenfor.

Det fremgår endvidere i tabellen, hvilke marker der ligger i hvilke nitratklasser og fosforklasser, fosfortal samt jordtype og det valgte referencesædskifte.

Udbringningsarealer i Kolding Kommune						
Ejede arealer		Fosforklasse	Nitratklasse	Jordtype	Fosfortal	Sædskifte
46-0	12,90 ha	0	2	JB7	3,3-3,8	S2
Forpagtede arealer		Fosforklasse	Nitratklasse	Jordtype		Sædskifte
20-0	34,49 ha	0	2	JB7	2,1-3,2	S2
21-0	11,60 ha	0	2	JB7	2,7	S2
22-0	1,84 ha	0	2	JB7	3,6	S2
24-0	11,26 ha	0	2	JB7	2,5	S2
24-1	0,25 ha	0,23 ha i P-kl-2	2	JB7	2,5	S2
26-0	10,60 ha	10,60 ha i P-kl-1	2	JB7	5,0	S2
27-0	5,09 ha	0	2	JB7	3,2	S2
27-1	5,94 ha	0	2	JB7	2,6	S2
28-0	4,54 ha	0	2	JB7	2,6	S2
23-0	23,0 ha	0	2	JB7	1,4	S2
29-0	22,27 ha	0	2	JB6	2,5	S2
46-0	12,76 ha	0	2	JB7	3,3-3,8	S2
46-1	0,16 ha	0,16 ha i P-kl-2	2	JB7	3,3-3,8	S2
30-0	5,43 ha	0	2	JB4	1,6	S4
42-0	5,41 ha	0	2	JB6	2,8	S2
43-0	9,58 ha	0	2	JB6	3,0	S2
47-0	1,72 ha	0	2	JB6	-	S2
Ialt	165,67 ha	-	2	-	1,4-5,0	-

Udtalelse fra Kolding Kommune:

Natur

Der ligger ingen naturområder omfattet af Husdyrlovens § 7 i nærheden af udbringningsarealerne. Nærmeste område ligger ca. 1,5 km nordøst for nærmeste udbringningsareal (mark 20-0).

Søer: Der ligger flere beskyttede søer som grænser op til udbringningsarealerne. Der er bevoksning omkring og ifølge luftfoto minimum 2 meter bræmme omkring alle søer > 100 m². På mark 28-0 ligger en beskyttet sø i skel, der er mere end 6 graders hældning umiddelbart vest for søen, men højdekurver viser at hældningen løber syd over og altså væk fra søen, hvorfor der ikke er krav om en 20 meter bræmme, hvori der ikke må spredes flydende husdyrgødning (jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Det vurderes, at søerne har værdi som biotop i landskabet for dyr og planter, hvorfor det er væsentligt, at søernes tilstand ikke forringes. Det vurderes, at en 2 meter bræmme omkring søerne vil sikre, at markdriften ikke påvirker søerne negativ, idet bræmmen vurderes at kunne forhindre direkte erosion og næringsstoffbelastning til søerne.

Det skal dog bemærkes, at de lovpligtige og individuelle afstandskrav for hvert sprøjtemiddel til vandløb og søer overholdes. Mange sprøjtemidler må ikke benyttes i en afstand på mindst 10-20 meter til vandløb og søer.

De vestlige arealer ligger i oplandet til Aller Mølleå (mark 24-0, 24-1, 28-0, 29-0, 42-0, 43-0, 46-0 og 46-1). Aller Mølleå har en generel målsætning (B-målsat) og er en kalkrig, ikke brunvandet, fersk, lavvandet sø. Søen får ved større afstrømningshændelser tilført åvand via et overløb og hermed store mængder af suspenderet materiale fra Taps Å. Således er den vestlige del af mølleåen under kraftig opfyldning. I basisanalysen er søens risikovurdering

3 (IIa), hvilket betyder, at Sønderjyllands Amt vurderede, at "det er muligt at gældende regionplansmål ikke nås, men kvaliteten og anvendeligheden af de tilgængelige data kan forbedres".

Aller Mølle dam er i dag påvirket af næringsstoffer primært fosfor, og søen er i dag uklar og fiskesammensætningen er skæv med overvægt af skidtfisk. Da Aller Mølle dam er beliggende i opland til Natura – 2000 området Lillebælt foretages der en generel reduktion i næringsstof mængderne til søen – se efterfølgende afsnit om overfladevand. På det grundlag vurderes det, at næringsstofferne fra udbringningsarealerne ikke vil have en negativ indvirkning på søens nuværende tilstand.

Vandløb: Den åbne del af Surmose Bæk (B1 målsat vandløb) løber ned mellem markerne 30-0, 42-0 og 43-0 og ender lige før mark 46-0 og videre til mark 28-0, hvorefter vandløbet er rørlagt indtil Surmosen (beskyttet mose).

På mark 30-0 er der i den sydøstlige del hældninger på over 6° grader ned mod Surmose Bæk. Det vurderes derfor, at der skal holdes en 20 meter bræmme ned mod vandløbet (jf. bilag 1), hvor der ikke må udsprede flydende husdyrgødning. Ifølge ortofoto 2008 er der en ca. 5 meter bræmme ned til Surmose Bæk, hvorfor kravet om 2 meter bræmmer er opfyldt. Bræmmerne er taget ud af udbringningsarealet i ansøgningens version 6.

På den østlige side af mark 20-0 løber Voldbæk, som er et B1 målsat vandløb. Mellem vandløbet og udbringningsarealet er der et beskyttet engareal, og hvor engarealet ophører, er der en ca. 12-14 meter bræmme. Hverken engen eller den brede bræmme er med i udbringningsarealet.

Kokær bæk støder op til et lille stykke af den østlige side af mark 29-0. Kokær Bæk er ligeledes højt målsat (B1). Der er foretaget en faunabedømmelse i 1991 og 2007, som viser at Kokær Bæk lever op til sin målsætning (faunaklasse 5). Der er mindst 2 meter bræmmer til vandløbet og træbevoksning. Der er ikke skrånende terræn (dvs under 6 grader).

B1 målsatte vandløb er gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk.

Bortset fra den direkte tilledning fra dræn vurderes det, at vandløbene og søerne i projektet generelt er godt beskyttet mod påvirkning fra næringsrigt vand fra udspretningsarealerne, da en stor del af den overfladiske afstrømning vil blive tilbageholdt af bræmmer. Bræmmerne er flere steder omkring 5 meter og derfor betydeligt mere end kravet om minimum 2 meter. Der ændres ikke på dræningsforhold i forbindelse med projektet.

Det vurderes, at de lovpligtige 2 meter bræmmer, som flere steder er 5 meter, langs vandløbene Kokær Bæk og Surmose Bæk sikrer vandløbene tilstrækkeligt mod næringsstofpåvirkninger og erosion. Langs med Voldbæk er der et engareal samt en bræmme på 12-14 meter, som vil sikre mod påvirkninger fra udbringningsarealet.

Enger: Der er et beskyttet engareal på mark 20-0 ned langs med vandløbet. Mark 29-0 grænser op til to engarealer langs med Kokær Bæk. Den sydlige del af mark 24-0 grænser op til et beskyttet engareal ved Surmosen. Herudover er der et registreret engareal på mark 42-0 og mark 43-0. Disse arealer er taget ud af udbringningsarealet i ansøgningens version 6.

Mose: Syd for mark 24-1 ligger en beskyttet mose – Surmosen. Ifølge Kolding Kommunes naturafdeling har der været tilsyn i juni 2005, hvoraf det fremgår, at der vokser rødæl, dunbirk, femhannet pil og gråpil samt ager-tidsel, kål-tidsel, mose-bunke, burre-snerre, febernellikerod, gul iris, rød svingel bredbladet dunhammer, stor nælde og brombær. Disse planter er kvælstofelskende, og det kan deraf konkluderes, at mosen er næringsstofbelastet og kan defineres som et rigkær. Naturtypen rigkær har ifølge Skov- og Naturstyrelsen en tålegrense

på 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er ifølge det tidl. Skov- og Naturstyrelsens ammoniakmanuals bilag 1 (gennemsnit for 2000, 2003 og 2004) for Kolding Kommune på 19,08 kg N/år. Ifølge Da planterne på stedet indikerer, at mosen er næringsstofbelastet, og da mark 24-0 er stærkt skrånende (over 6 grader) ned mod mosen, bør der udlægges en 2-meter bræmme ned til mosen, således at den overfladiske afstrømning af næringsstoffer til mosen minimeres (se bilag 1). Bræmmen er taget ud af udbringningsarealet.

Det aktuelle projekt vurderes ikke i sig selv at påvirke naturtilstanden væsentligt på de arealer, som er beliggende i Kolding Kommune.

Se efterfølgende afsnit om Bilag IV-arter.

Sten- og jorddiger samt læhegn

Der er flere beskyttede sten- og jorddiger i tilknytning til udbringningsarealerne. Disse er hovedsagligt placeret i markskel og langs kanten af skove og lysåbne naturområder. Digerne er beskyttet via museumsloven, og Kolding Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere krav om beskyttelse.

Udbringningsarealerne har hidtil været anvendt til normal landbrugsdrift og det forudsættes, at der ikke foretages nogen ændringer af læhegn.

Grundvand

Ingen af arealerne ligger i nitratfølsomt område eller i indsatsområde mht. nitrat. Det nærmeste område med nitratfølsomhed ligger ca. 450 meter syd for nærmeste udbringningsareal (mark 46-0). Arealerne ligger ikke i områder med særlige drikkevandsinteresser. Mark 24-0 og 24-1 er de eneste udbringningsarealer, som ligger i opland til Fjelstrup Vandværk.

Idet der indenfor udbringningsarealerne ingen nitratfølsomme grundvandsområder er, er der ikke foretaget beregninger af nitrat-udvaskningen til grundvandet. I øvrigt vurderes det ud fra angivelser af lerlagets tykkelse, at grundvandsbeskyttelsen er middel til god på størstedelen af udbringningsarealerne (undtaget på mark 29-0, 30-0 og 42-0, hvor grundvandsbeskyttelsen er lav).

Det vurderes, at ved overholdelse af harmonikravet samt de ekstra efterafgrøder (se nedenfor), vil udbringelsen af husdyrgødning ikke have en væsentlig virkning på grundvandet.

Overfladevand

Ingen af udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune ligger i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000). Nærmeste Natura 2000-område er "Lillebælt" ca. 1,9 km NØ for det nærmeste areal. Derudover findes der to andre Natura 2000-områder, et ca. 10,8 km SV for arealerne "Pamhule Skov Stevning Dam" og et ca. 9,3 km NV for arealerne "Svanemosen".

Alle udbringningsarealer afvander via Taps Å/Aller Å- systemet til det fosforfølsomme Natura 2000-område Hejls Nor, som står i forbindelse med Lillebælt gennem en rende ved Hejlsminde. Hejls Nor er en del af det internationale beskyttelsesområde Natura 2000-habitatområde (H96), fuglebeskyttelsesområde (F47) og Ramsarområde (R15). Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, kystlaguner og strandsøer.

Hejls Nor er udpeget som kystlagune, der er særlig sårbar overfor næringsstoffer. Kystlagunerne kan påvirkes af en sådan tilledning, da de har et begrænset vandskifte med de åbne vandmasser. I henhold til basisanalysen er Hejls Nor belastet med næringssalte, og det vurderes, at målsætningen ikke er opfyldt.

Oplandet til Hejls Nor er 11.127 ha og udbringningsarealerne i Kolding Kommune (165,67 ha) udgør ca. 1,5 % heraf.

Konsekvensvurderingen af en eventuel større eller mindre miljøpåvirkning af Natura 2000-området Lillebælt er foretaget på baggrund af de beregninger af kvælstofudvaskning fra rodzonen og fosforoverskud, der er lavet i det elektroniske ansøgningskema.

Der er herudover taget udgangspunkt i den opgørelse af sårbarhed og beskyttelsesniveau, der som udgangspunkt er lagt i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser af Miljøministeriet.

Kolding Kommune vurderer, at Hejls Nor påvirkes mest i forhold til resten af Natura 2000-området pga. norets fysiske forhold (lav vandudskiftning), og at alle næringsstoffer fra projektet tilløber først Hejls Nor, hvorefter en mere opblandet del strømmer til den resterende del af Natura 2000-området Lillebælt. Derfor er vurderingen fokuseret på Hejls Nor.

Nitrat: Alle udbringningsarealerne i Kolding Kommune er beliggende i nitratklasse 2, og har et reduktionspotentiale mellem 51-75 % fra rodzonen til Hejls Nor. Arealer i nitratklasse 2 skal reducere det gældende harmonital med 65 %. Det medfører, jævnfør Farm-N beregningerne, at der højst må udvaskes 46,50 kg N/ha fra rodzonen.

På baggrund af det valgte sædskifte S2 og S4 (mark 30-0) og de 4,30 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav, medfører dette en beregnet gennemsnitlig udvaskning fra rodzonen i Farm-N af nitrat til overfladevand på 46,50 kg N/ha. Dermed udledes der i alt til Hejls Nor mellem 11,63 – 22,79 kg N/ha/år, hvilket giver et samlet beregnet udledning mellem 1.926,74 – 3.775,62 kg N/år.

Da det gennemsnitlige husdyrtryk af samtlige arealer i oplandet til Hejls Nor og Lillebælt (inklusive skove, naturområder og ubevoksede arealer) har ligget nogenlunde konstant på ca. 0,8-0,9 DE/ha i perioden fra 2001-2007 (2007 er de nyeste tilgængelige data), må det forventes, at der samlet set sker en reduktion af nitratudvaskningen til Hejls Nor i takt med, at flere og flere landbrug bliver omfattet af Husdyrloven. Det skyldes, at oplandet til Hejls Nor er udpeget til nitratklasse 2, hvor der er krav om nitratudvaskningsreduktion i forhold til normen.

Den gennemsnitlige udvaskning fra rodzonen i Danmark er af Miljøministeriet estimeret til 60 kg N/ha/år fra rodzonen. Når nitraten forlader rodzonen på marken, vil en del blive omdannet, dels i jorden (grundvandet) og dels i vandløbet på vej frem til Hejls Nor. Miljøstyrelsen har angivet N-reduktionen er mellem 51-75 % i oplandet til Hejls Nor. Den estimerede udvaskning fra rodzonen fra oplandet til Hejls Nor bliver derved på 667.620 kg N / år, hvilket medfører en beregnet udledning på 166.905 – 327.134 kg N /år.

Udover udvaskningen fra arealerne udledes, der også kvælstof til Hejls Nor fra forskellige punktkilder heriblandt spildevand fra rensningsanlægget i Christiansfeld. Det er estimeret¹, at kvælstof fra punktkilder i 2010 udleder i alt 3.415 kg N til Hejls Nor. Det vil sige, at den samlede udledning estimeres til 170.370 – 330.549 kg N / år. Det antages at spildevandsbelastningen reduceres løbene i takt med at spildevandsrensningen forberedes.

Dermed estimeres det aktuelle projekts kvælstofudledning (1.926,74 – 3.775,62 kg N/år) til at udgøre ca. 1,15 % af den samlede udledning til Hejls Nor.

Fosfor: Der udbringes med husdyrgødningen 30,7 kg P/ha/år. I ansøgningen er der angivet en fosforfraførsel på 26,8 kg P/ha/år, hvilket betyder, at der skal anvendes standard sædskifte S2. På mark 30-0, som er sandjord, anvendes et S4 sædskifte, som er typisk for sandjorde. Fosforoverskuddet bliver derved 3,9 kg P/ha/år.

¹ Pilotprojekt for vurdering af økonomiske konsekvenser af vandrammedirektivet i Hejls Nor oplandet, Resultatrapport, COWI, November 2007.

Der er udtaget 1 fosforprøve pr. 5 ha og prøverne udgør et repræsentativt udsnit af bedriftens jorder. Fosfortallene ligger mellem 1,4- 5,0. Mark 26-0 har et fosfortal på 5,0, hvorimod de øvrige marker har et fosfortal mellem 1,4-3,8. Udbringningsarealerne er alle beliggende på en sandblandet lerjord (JB6) og lerjord (JB7) på nær mark 30-0, som er på sandjord (JB4)..

Mark 24-1 og mark 46-1 er beliggende i fosforklasse 2 (lavbundsjord med okkerklassificering IV). På lavbundsjord forekommer der større risiko for fosfortab til vandmiljøet, hvorfor der ikke må ske nogen forøgelse af fosforoverskuddet i forhold til nudriften, hvilket i dette tilfælde betyder, at fosforoverskuddet ikke må være højere end 1,2 kg P/ha/år.

Alle udbringningsarealer beliggende i Kolding Kommune afvander til Hejls Nor, som er et fosforfølsomt Natura 2000-område, hvorfor det skal sikres, at arealerne ikke tilfører for meget fosfor til området.

Der findes ikke beregningsmodeller, som kan beregne ændringer i fosforudvaskningen som følge af fosforoverskuddet på udbringningsarealerne. Det er vurderet, at der ikke er en væsentlig erosionsrisiko fra udbringningsarealerne, bortset fra på mark 30-0, hvor der er hældninger over 6° ned mod Surmose bæk, hvorfor der er stillet vilkår om en 20 meter bræmme fri for flydende husdyrgødning samt ned til surmosen, hvor der er stillet vilkår om en 2 meter bræmme.

Mark 26-0 har et fosfortal på 5,0, hvorfor der her er stillet vilkår om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4,0 kg P/ha/år. De øvrige udbringningsarealer har et fosfortal på under 4, hvilket vil sige, at arealerne har en god evne til at binde og tilbageholde fosfor til jorden. Det vurderes derfor, at et totalt fosforoverskud på 3,9 kg P/ha/år ikke vil medføre en forøgelse af fosfortilførslen til Hejls Nor. Dog forekommer der enkelte lavbundsområder, som ikke kan tilbageholde fosfor i samme grad. Her er lovkravet, at fosforoverskuddet på disse arealer ikke øges i forhold til nu-driften, hvilket betyder, at der skal være fosforbalance på arealerne. Derfor stilles der krav om, at der skal være fosforbalance på markerne 24-1 og 46-1.

Dertil kommer, som beskrevet i det forrige afsnit, at der er en god beskyttelse mod en direkte fosforudledning fra markerne i form af bræmmer eller afstanden fra udbringningsarealerne til vandløbene.

Udover udvaskningen fra arealerne udledes der også fosfor til Hejls Nor fra forskellige punktkilder heriblandt spildevand fra rensningsanlægget i Christiansfeld. Det er estimeret³, at fosfortabet fra punktkilder i 2010 svarer til alt 1.021 kg P/år, hvilket er estimeret til ca. 7 % af den totale udledning. Denne udledning vil reduceres på vej ned mod Hejls Nor, men det er uvist i hvilken grad udledning reduceres.

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke er en væsentlig risiko for udvaskning af fosfor fra arealerne i projektet.

Samlet vurderes det, at projektet i sig selv ikke antages at kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt, samt at projektet heller ikke i sammenhæng med andre projekter og husdyrbrug kan antages at påvirke Natura 2000-området væsentligt pga. fosfor- og nitratudvaskning (kumulationskriterier).

Bilag IV-arter

Kolding Kommune har konkret viden om tilstedeværelsen af bilag IV-arten løvfrø ved vandhuller i umiddelbar nærhed af de østlige arealer i Kolding Kommune. Løvfrø er registreret i vandhuller ca. 600 meter syd og sydvest for mark 26-0 og 23-0. Det kan derfor ikke udelukkes, at arten lever i vandhullerne på og omkring udbringningsarealerne. Der sker ingen ændringer af beskyttede naturarealer i forbindelse med projektet. Det vurderes, at de allerede eksisterende

minimum 2 meter bræmmer om søerne er tilstrækkeligt til at beskytte løvfrøenes yngle- og levesteder. Herudover etableres en 2 meter bræmme langs med Surmosen.

Der er ikke registreret levesteder for andre fredede, rødlistede og/eller beskyttede planter og dyr omfattet af bilag IV i habitatbekendtgørelsen i nærheden af arealerne.

Det vurderes samlet, at projektet ikke vil have negativ påvirkning af arter opført på Habitatdirektivets bilag IV.

Vilkår til godkendelsen

Der skal på baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forbindelse med § 12 godkendelsen af Avlscenter Eskegård for de arealer, som er beliggende i Kolding Kommune.

- Bedriftens nitratudvaskning må ikke overstige 46,50 kg N/ha/år beregnet ud fra vejledningens retningslinjer. Udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav til efterafgrøder skal der årligt mindst udlægges ekstra 4,30 % efterafgrøder af det samlede efterafgrødegrundareal.
 - De ekstra efterafgrøder, skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsmetode og kvælstofgødsning. De ekstra efterafgrøder må ikke erstattes af vintergrønne marker.
 - Myndigheden kan på forlangende kræve udarbejdet beregning af kvælstofoverskuddet og nitratudvaskningen fra de ejede og forpagtede arealer.
- Bedriftens fosforoverskud må samlet ikke overstige 1.240 kg P/år beregnet ud fra vejledningens retningslinjer.
 - På mark 26-0 (fosfortal 5,0) må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4,0 kg P/ha/år.
 - På mark 24-1 og 46-1 må fosforoverskuddet ikke øges uanset fosfortal.
 - På arealer med fosfortal over Pt 6,0 må der ikke være et fosforoverskud.

Myndigheden kan på forlangende kræve, at der udarbejdes et balanceregnskab for fosfor tilført med husdyrgødning og fosfor bortført med afgrøderne fra de ejede og forpagtede arealer beliggende i Kolding Kommune.

- Der skal etableres og opretholdes en dyrkningsfri bræmme på mindst 2 meter rundt om alle vandhuller over 100 m² og langs alle åbne vandløb herunder grøfter og kanaler. Bræmmen skal etableres fra brinkens top - se bilag 2.
- Der skal være en bræmme, hvori der ikke må spredes flydende husdyrgødning, langs den østlige side af mark 30-0 på mindst 20 meter ned til vandløbet. Vejledende placering er vist i bilag 1.
- Der skal være en dyrkningsfri bræmme på mindst 2 meter langs med den sydlige del af mark 24-1 ned mod Surmosen. Vejledende placering er vist i bilag 1.

Samlet vurdering

Projektet vurderes ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter eller kilder at kunne påvirke miljøtilstanden på natur, i søer eller hav væsentligt.

Kortbilag til arealhøringen er vedlagt.

Venlig hilsen

Betina Stadager Cramer
Agronom

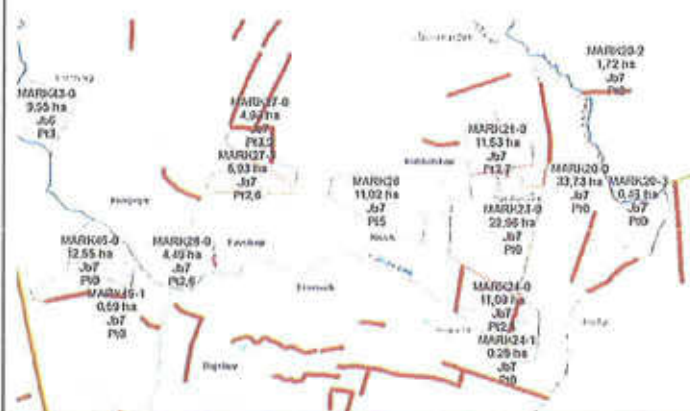
Kortbilag arealhøring i Kolding Kommune vedr. § 12 godkendelse til arealer i Haderslev Kommune tilhørende Avslcenter Eskegård, Møllegårde 9, 6100 Haderslev.

Røde skraveringer er arealer tilhørende Avslcenter Eskegård.

Natur	
<p>Mark 20-0, 20-2 og 20-3 Matrikel 125 Hvinderup, Tyrstrup</p> <p>Blå streg = Videbæk B1 Målsat</p> <p>Grøn streg = Beskyttet Eng</p> <p>Mark 20-2 og 20-3 løber langs med vandløbet og engen.</p> <p>Mark 20-2 og mark 20-3 er ikke udbringningsareal.</p>	
<p>Mark 29-0 Matrikel 224 Favervrå, Tyrstrup</p> <p>Grønne streger = Beskyttet Eng</p> <p>Blå streg = Kokær Bæk B1-målsat</p> <p>Blå skravering = 15 års genopdykningsret</p> <p>Tyrkis farve = krav om 2 meter bræmmer fra brinkens top. Vejledende markering.</p>	
<p>Mark 42-0 og mark 43-0 Matrikel 15 Favstrup, Tyrstrup</p> <p>Blå streg = Surmose bæk B1-målsat</p> <p>Grøn streg = Beskyttet Eng er taget ud af udbringningsarealet.</p> <p>Krav om 2 meter bræmme langs med Surmose Bæk målt fra brinkens top.</p>	

Sten- og jorddiger

Brune streger = Beskyttede sten- og jorddiger

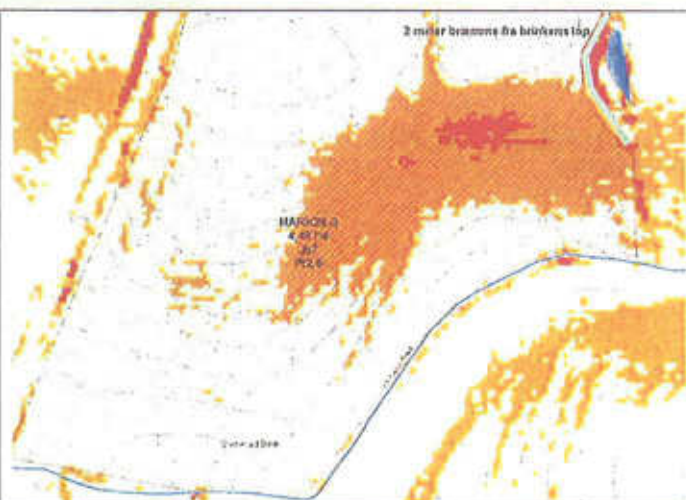
Skrånende arealer

Mark 28-0
Matrikel 55 Tyrstrup, Favstrup:

Blå klat = Sø i skel
Blå streg = Surmose Bæk rørlagt

Rød farve = mere end 12 grader
hældning
Gul farve = 6-12 grader hældning

Tyrkis farve = krav om 2 meter
bræmmer fra brinkens top. Vejledende
markering.

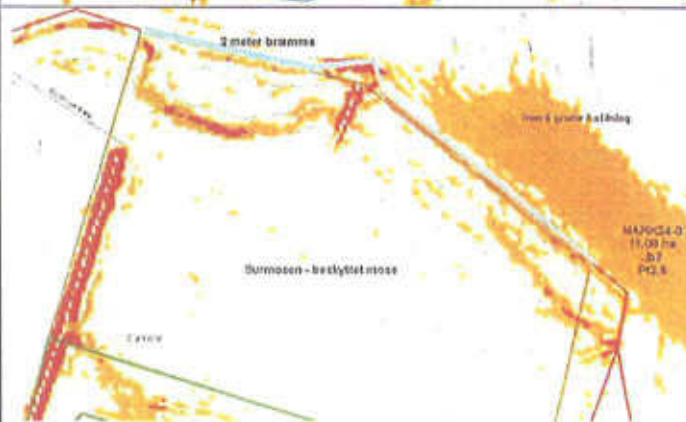
Mark 24-0 og 24-1
Matrikel 57 Favstrup, Tyrstrup:

Grå streg = Surmose Bæk rørlagt

Brun skraveret = Beskyttet mose

Rød farve = mere end 12 grader
hældning
Gul farve = 6-12 grader hældning

Tyrkis farve = krav om 2 meter
bræmmer fra mosens begyndelse.
Vejledende markering.

Mark 30-0
Matrikel 57 Favervrå, Tyrstrup:

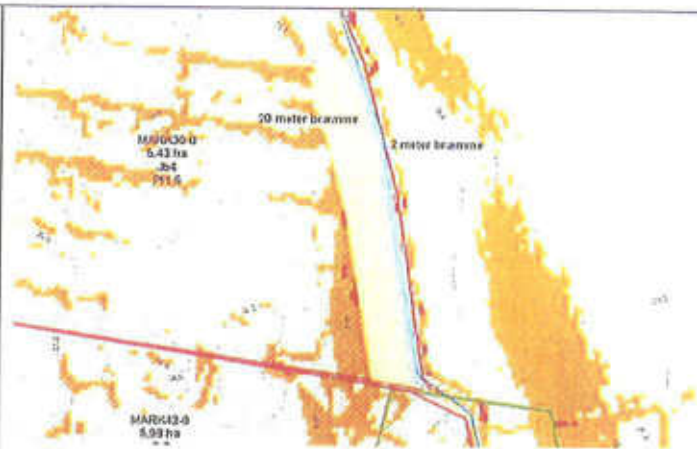
Blå streg = Surmose Bæk

Rød farve = mere end 12 grader
hældning

Gul farve = 6-12 grader hældning

Tyrkis farve = krav om 2 meter
bræmme fra brinkens top.

Grøn farve = krav om 20 meter
bræmme fri for flydende husdyrgødning
fra brinkens top. Vejledende markering.

Fosforklasse

Mark 46-0
Matrikel 9 Bojskov, Tyrstrup:

Mørk blå = Beskyttet vandløb

Grå streg = Surmose Bæk rørlagt

Brun skraveret = Fosforklasse II (0,16
ha) Okkerklasse 4. Mark 46-1.

Tyrkis farve = krav om 2 meter
bræmmer fra brinkens top. Vejledende
markering.

Mark 24-0 og 24-1
Matrikel 57 Favstrup, Tyrstrup:

Grå streg = Surmose Bæk rørlagt

Brun skraveret = Fosforklasse II (0,23
ha) Okkerklasse 4. Mark 24-1.

Gul skraveret = Surmosen beskyttet
mose

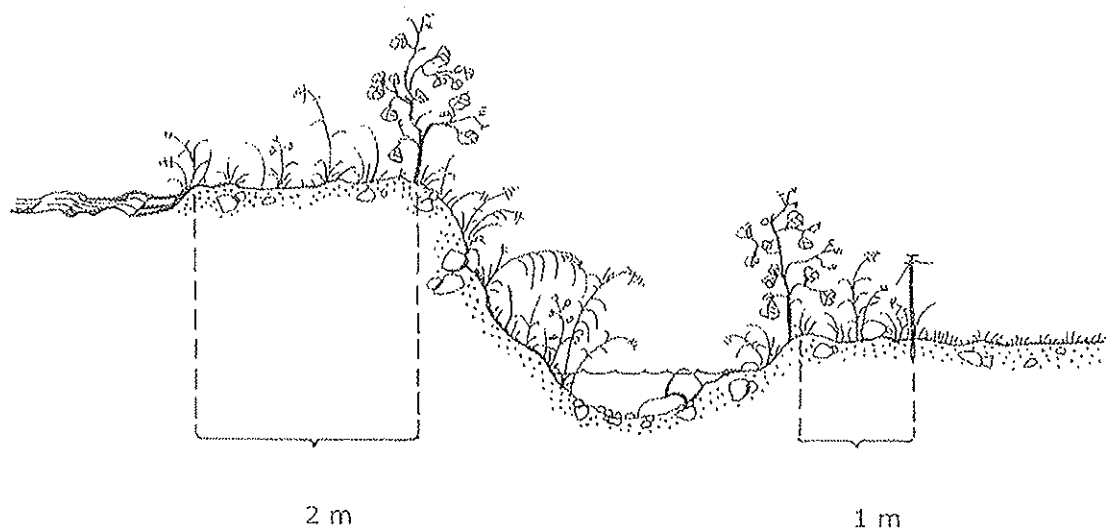
Mark 26-0
Matrikel 29 Favstrup, Tyrstrup:

Blå = Sø

Gul skraveret = Fosforklasse I (10,60
ha)

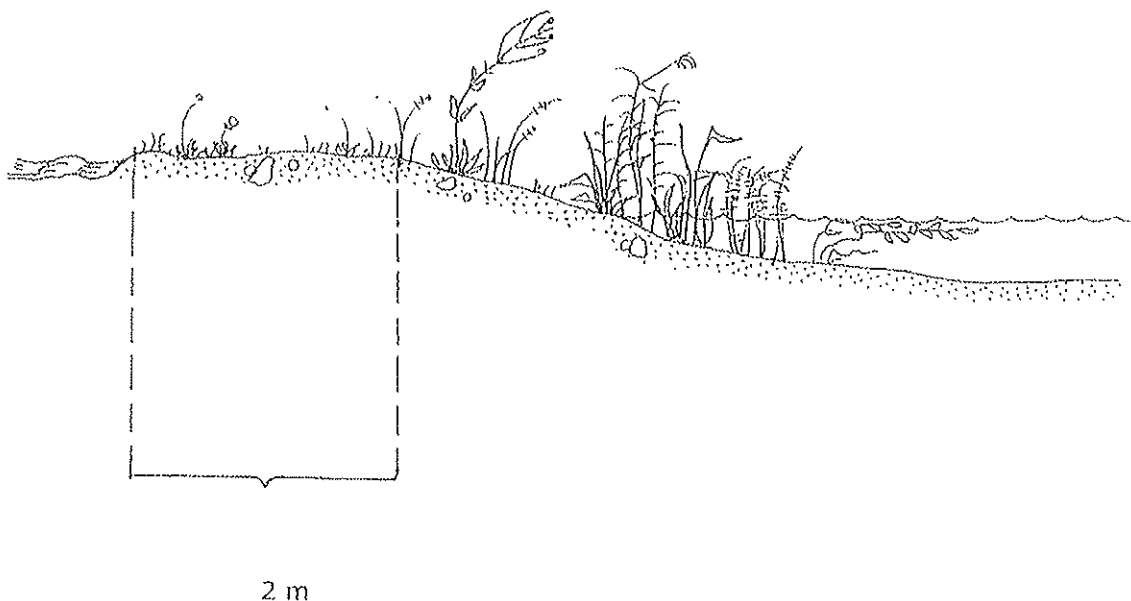
Tyrkis farve = krav om 2 meter
bræmmer fra brinkens top. Vejledende
markering.

Bræmmer ved dyrkning og græsning:

Bræmmebestemmelserne foreskriver, at der ikke må dyrkes, jordbehandles eller plantes indenfor en bræmme på 2 meter langs vandløb, og langs bredden af søer og vandhuller. Afstanden skal måles, som vist på billedet.

Langs græsningsarealer, der grænser op til vandløb eller søer, skal der anbringes hegn langs med og mindst 1 meter fra brinkernes top.

Bræmmen ved vandhuller og søer uden en tydelig brinkzone - og i fladt terræn - skal regnes fra det sted, hvor terrænet ikke længere skråner mod vandet.

Oversigt over fleksibilitetsberegninger:

Fjelstrup Landevej 8:

Oversigt over lugt og ammoniak:

Scenarie	Ammoniak (emission i kg N/år)			Lugt (ukorrigeret geneafstand i meter)		
	25%-krav (-) = opfyldt	Total	Mer	Byzone	Saml. bebyggelse	Enkelt bolig
Ansøgt	- 1531	4080	1267	700	529	246
Polte 80 kg	- 1368	4278	1465	673	505	228
Polte 120 kg	- 1556	4021	1208	763	581	277

Alle beregninger overholder lovens krav.

Møllegde 9:

Oversigt over lugt og ammoniak:

Scenarie	Ammoniak (emission i kg N/år)			Lugt (ukorrigeret geneafstand)		
	25%-krav (-) = opfyldt	Total	Mer	Byzone	Saml. bebyggelse	Enkelt bolig
Ansøgt	- 353	5213	1683	552	399	168
Polte 80 kg	- 178	5444	1913	527	378	165
Polte 120 kg	- 394	5170	1639	574	418	174

Alle beregninger overholder lovens krav.

Næringsstoffer udskilt ved scenarierne:

Fjelstrup Landevej 8:

Scenarie	Dyreenheder	Kg kvælstof	Kg fosfor
Ansøgt	369,94	42348,49	7715,03
Polte 80 kg	369,91	43682,96	8382,84
Polte 120 kg	369,92	41893,17	7369,5

Møllegde 9:

Scenarie	Dyreenheder	Kg kvælstof	Kg fosfor
Ansøgt	371,03	39796,29	8552,84
Polte 80 kg	371,02	40308,18	8874,93
Polte 120 kg	371,00	39743,84	8459,29

Det fremgår at det i begge tilfælde er produktionen når poltene afgår ved 80 kg, der har den største udskillelse af N og P. Det er derfor disse tal der er medtaget i arealberegningen for fleksibiliteten. Arealberegningen viser følgende:

Fosforkrav overholdt?	DE/ha max	De/ha reel	Kg N/ha DEmax	Kg N/ha DEreel
Ja (-7,1 kg P)	1,0229	1,4	46,5	46,5

Produktion inden for samme antal DE ved afgang ved hhv. 80 kg. og 120 kg. Opgjort i stk og DE, afvigelse i DE er vist i % i forhold til det ansøgte.

Fjelstrup Landevej 8								
	Ansøgt		Afgang 80 kg			Afgang 120 kg		
	Stk	DE	Stk	DE	%afv.	Stk	DE	%afv.
Smågrise	12210	61,25	18275	91,4	+49	9515	47,6	-22%
Polte	12133	308,69	18119	278,5	-10%	9404	322,3	+4%

Møllegade 9								
	Ansøgt		Afgang 80 kg			Afgang 120 kg		
	Stk	DE	Stk	DE	%afv.	Stk	DE	%afv.
Smågrise	5500	27,5	8452	42,3	+53%	4850	24,3	-12%
Polte	4750	129,57	7468	114,8	-12%	3874	132,8	+3%